

*A Kovács Pál Baptista Gimnázium
pedagógiai programja*

Hatályos: 2023. szeptember 1-jétől

Készítette:

Megvitatták:

*Nevelőtestület
Munkaközösségek*

BAPTISTA OKTATÁS

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	1
Preambulum.....	6
1 Iskolánk bemutatása.....	8
1.1 Iskolánk bemutatása.....	8
1.2 Az intézmény alaptevékenysége:.....	8
1.3 Iskolánk rövid története.....	9
Helyi nevelési program.....	12
2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveinek, értékeinek, céljainak, ezt szolgáló feladatainak, eljárásainak és eszközeinek meghatározása	
12	
2.1 Az intézmény funkciói.....	12
2.2 Gimnáziumunk értékrendszere.....	12
2.3 Iskolánk célrendszere.....	13
2.3.1 Kiemelt nevelési célok, feladatok.....	13
2.3.2 Általános céljaink:.....	14
2.3.3 Fejlesztési területek – nevelési célok.....	15
2.3.4 Egységesség és differenciálás módszertani alapelvek.....	19
2.4 Kulcskompetenciák és tudástartalmak.....	20
2.4.1. Kommunikációs kompetenciák.....	20
2.4.2 Matematikai, gondolkodási kompetencia.....	21
2.4.3 Digitális kompetenciák.....	22
2.4.4 A tanulás kompetenciái.....	22
2.4.5 A személyes és társas kapcsolati kompetenciák.....	23
2.4.6 Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.....	23
2.4.7 A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái.....	24
2.5 Az iskolai hagyományok rendszere, megjelenési formái, keretei.....	24
2.6 Tevékenységrendszer (feladatok, eszközök és eljárások).....	25
2.6.1. Intézményünkben a következő tanórán kívüli tevékenységek szolgálják ezeknek a feladatoknak az ellátását:.....	25
2.6.2 Nevelési módszerek.....	25
2.6.3 Oktatásban, nevelésben használt tárgyi eszközök.....	26
2.6.4 Szaktanterem.....	26
2.6.5 Könyv- és médiatár.....	26
2.6.6 Online oktatás, digitális munkarend – rendkívüli veszélyhelyzet esetén .	26

3	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	27
3.1	A személyiségfejlesztés és közösségi nevelés szinterei az iskolában:.....	28
3.2	A személyiségfejlesztés és közösségi magatartásra nevelés elvárt eredményei:	29
3.3	A végrehajtásért felelős személyek:.....	29
4	A közösségfejlesztéssel összefüggő és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	29
4.1	A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú pedagógiai feladatok:	30
4.1.1	A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása	31
4.1.2	A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében	31
4.1.3	Az önkormányzás képességének kialakítása.....	31
4.1.4	A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.	31
4.1.5	Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása....	31
5	Az iskolai közösségi szolgálat.....	32
5.1	A tevékenység megszervezésének lépései az iskolában.....	32
5.2	A program lebonyolítása	33
5.3	A közösségi szolgálat választható területei:.....	33
6	A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai.....	34
6.1	Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai.....	36
6.2	Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemző feladatai	36
7	Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	38
7.1	Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:	38
7.2	A teljeskörű iskolai egészségfejlesztési stratégia.....	39
7.2.1.	Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	43
8	Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának feladatai.....	47
8.1	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók	47
8.2	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:	47
8.3	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:	47
8.4	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő	

tevékenységformák szolgálják:.....	47
8.5 Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:.....	48
9 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje.....	49
Különleges bánásmódot igénylő tanuló:.....	49
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanuló.....	49
Tartós gyógykezelés alatt álló tanuló:.....	49
9.1 Különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésével és oktatásával összefüggő pedagógiai tevékenység.....	49
9.1.1 Sajátos nevelési igényű tanulók:.....	49
9.1.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók pedagógiai támogatása.....	49
9.1.3 A tanulási nehézségekkel küzdő, kudarcnak kitett tanulók pedagógiai támogatása.....	50
9.1.4 Tehetséggondozás, tehetségprogram.....	51
9.2 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység (HH és HHH tanulók esetében).....	61
9.3 Tartós gyógykezelés alatt álló tanuló előmenetelét támogató pedagógiai tevékenység.....	61
9.4 A diabéteszsel élő és a fokozott kockázatú allergiás betegséggel küzdő tanulók egészségének megőrzésére.....	62
10 A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása.....	62
11 Tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	63
11.1.1 Írásbeli vizsgák általános szabályai.....	67
11.1.2 A szóbeli vizsga általános szabályai.....	67
11.1.3 Szabálytalanságok kezelése.....	68
11.2 Vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje.....	68
11.3 Esti munkarendre vonatkozó külön rendelkezések.....	70
12 Tanulók felvétele, átvétele.....	71
12.1 Esti munkarendre felvétel, átvétel:.....	73
13 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai.....	73
14 Tanulók intézményi döntéshozatalban való részvételének rendje, részvételi jog gyakorlása – Diákönkormányzat működése.....	80

15	Egyéb szervezeti formák.....	81
15.1	Gyermek és ifjúságvédelem feladatai és szerveződése.....	81
15.2	Az Iskolai sportkör (ISK)	83
16	A HELYI TANTERV BEVEZETŐJE	85
16.1	Helyi tanterv megvalósításának általános elvei.....	85
16.1.1	A helyi tanterv elkészítése, jóváhagyása és bevezetése	85
16.1.2	A helyi tanterv felépítése és a választott kerettantervek	85
16.1.3	Tantárgyi struktúra és óraszámok:	86
16.1.4	Választható tantárgyak, fakultációk és a pedagógusválasztás szabályai.....	90
16.1.5	A közép és az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások ..	91
16.1.6	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	92
16.1.7	Az oktatásban alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	92
17	A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja	94
17.1	A magasabb évfolyamba lépés követelményei:.....	94
17.2	Az iskolai írásbeli számonkérés.....	96
17.3	Egyéni munkarenddel rendelkező tanulókra vonatkozó követelmények	98
17.4	Felmentés egyes tanórák látogatása alól	99
17.5	Nevelési követelményrendszer.....	100
17.6	A szorgalom és magatartás értékelésének elvei, a diákok tanulmányi és neveltségi előmenetelének ellenőrzése és értékelése	101
18	A NAT pedagógiai feladatainak megvalósítása a 9-12. évfolyamon.....	103
18.1	Az erkölcsi nevelés	103
18.2	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	103
18.3	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	103
18.4	Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	104
18.5	A családi életre nevelés.....	104
18.6	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	104
18.7	Médiatudatosságra nevelés	104
18.8	A tanulás tanítása	104
19	A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése	105
20	Egészségnevelési program	105
21	Környezeti nevelési program, tevékenységek	110
22	A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	117

23 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	117
24 Középszintű érettségi vizsga témakörei.....	121
24.1 Angol nyelv.....	121
24.2 Állampolgári ismeretek.....	123
24.3 Bibliaismeret.....	124
24.4 Biológia.....	127
24.5 Fizika.....	128
24.6 Földrajz.....	133
24.7 Digitális kultúra.....	134
24.8 Kémia.....	135
24.9 Magyar nyelv és irodalom.....	138
24.10 Matematika.....	140
1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok.....	140
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria.....	145
5. Valószínűségszámítás, statisztika.....	148
24.11 Német nyelv.....	149
24.12 Mozgóképkultúra és médiaismeret.....	149
24.13 Testnevelés (sportismeretek).....	150
24.14 Történelem.....	153
25 Mellékletek.....	156
Hatályossági, nyilvánossági záradék.....	156
A pedagógiai program hatálya.....	156
A program módosítása:.....	156
Jogszabályi megfelelés:.....	157
A program fellelhetősége.....	157
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK.....	158

Preambulum

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1:5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „*A bölcs tanítás az élet forrása.*” (Pb.13:14.) – ma is érvényes.

A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszerepet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség.

Felnőtt-keresztséget gyakorló, többgenerációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi

Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt, és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: „*Több, mint iskola.*” Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével segítsen a szükségben lévőeknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptervékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, valamint a roma tanulók felzárkóztatásáért, továbbá segíti a diákok tehetség-kibontakoztatását. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint egy iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amelyet integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- **A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása.**
- **A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére.**
- **Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.**
- **Felkészítés a szolgálatra.**

Küldetésünk a működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- **Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében, annak számon kérhetőség terén, valamint az iskolavezetés működésében.**
- **Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.**
- **A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.**
- **A kormányval és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.**
- **Etikus, világos és nyílt fejlesztési stratégiákat dolgoz ki.**
- **Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.**
- **A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.**

1 Iskolánk bemutatása

1.1 Iskolánk bemutatása

Intézmény hivatalos neve: *Kovács Pál Baptista Gimnázium*

Intézmény rövid/rövidített neve: -

Intézmény székhelye: *1153 Budapest, Rádda Barnen utca 20.*

Intézmény telephelye: székhely

Intézmény tagintézménye: ..-

OM azonosító: 100 537

Létesítés napja: 1996.09.01.

Nyilvántartásba vétel dátuma: 1996.12.04.

Az intézmény adószáma: *18159855-1-42*

Az intézmény pénzforgalmi számlaszáma: *UniCredit Bank 10900011-00000009-71220003*

Alapító neve: Tansport Alapítvány – továbbiakban iskola mellett működő alapítvány

Alapító székhelye: *1153 Budapest, Rádda Barnen utca 20.*

Fenntartó neve: *Baptista Szeretetszolgálat EJSZ*

Fenntartó székhelye: *1111 Budapest, Budafoki u. 34/b*

Az intézmény típusa: *gimnázium*

Az intézmény oktatási munkarendje:

- nappali rendszerű gimnáziumi nevelés-oktatás (9-12. évfolyam)
- felnőttoktatás esti munkarendű, gimnáziumi nevelés-oktatás (9-12. évfolyam)

Az intézménybe munkarendenként felvehető maximális tanulólétszám: 780 fő

nappali képzés: 350 fő

esti képzés: 430 fő

Iskolatípusonként az évfolyamok száma:

nappali gimnáziumi nevelés-oktatás 9-12. évfolyam

esti gimnáziumi nevelés – oktatás 9-12. évfolyam

Az intézmény feladatai:

a) alapfeladatai:

- *gimnáziumi nevelés-oktatás*

- *felnőttoktatás*

1.2 Az intézmény alaptevékenysége:

853111 Nappali rendszerű gimnáziumi oktatás 9-12. évfolyamon/

általános tantervű középfokú gimnáziumi nevelés-oktatás, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére történő felkészítés, vizsgáztatás

sportiskolai kerettanterv szerinti középfokú gimnáziumi nevelés-oktatás, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére történő felkészítés, vizsgáztatás

853114 Felnőttoktatás – esti munkarend, 4 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás, általános feltételek szerint, 9-12. évfolyamon/

általános tantervű középfokú gimnáziumi nevelés-oktatás, érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére történő felkészítés, vizsgáztatás

Az intézmény vállalja a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelését, oktatását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. 4.§ 13. pont ab, ac és b alpontja szerint.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók közül a BTMN-es, a kiemelten tehetséges, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelését és oktatását vállaljuk.

Az intézmény ellátja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat, akik a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alulteljesítenek, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősülnek sajátos nevelési igényűnek. Számukra az iskola a Nkt. 4.§ 6a pontja alapján fejlesztő pedagógiai ellátást biztosít.

Az intézmény vállalja, hogy a (2011. évi CXCV. törvény 4.§ 13. pont ac) alpontja, valamint a 14. pontja alapján) kiemelten tehetséges tanulók számára biztosítja a speciális képességeik kibontakoztatásához szükséges feltételeket. Az iskolai mentorprogram, illetve az emelt szintű oktatás lehetőségével támogatjuk kiemelten tehetséges tanulóink előmenetelét.

b.) kiegészítő tevékenységek:

- diáksport, diákolimpiai versenyeztetés
- egyesületekkel, sportági szakszövetségekkel való együttműködés
- MOB sportiskolai programja szerinti tevékenység
- bejáró tanulók ellátása
- tankönyvellátás megszervezése
- nem magyar állampolgárságú, magyarul beszélő tanköteles tanuló ellátása
- tehetségprogram, tehetségfejlesztés, tehetséggondozás
- érettségi tantárgyak emelt szintű oktatása
- érettségi vizsgák lebonyolítása
- minőségfejlesztési feladatok ellátása
- szakmai fejlesztési feladatok ellátása
- pedagógiai szakvizsga és pedagógus-továbbképzés támogatása
- pedagógus-továbbképzés
- intézményi vagyoni működtetése, alaptevékenységet nem sértő módon
- tanfolyamok szervezése

Az intézmény jogállása:

Önállóan működő és gazdálkodó intézmény

1.3 Iskolánk rövid története

Iskolánk, a Kovács Pál Gimnázium a Tansport Alapítvány fenntartásában működött 1996. szeptember 1-jétől. Az intézmény névadója Kovács Pál többszörös olimpiai bajnok kardvívó, akinek személye méltó példa a felnövekvő ifjúság számára.

A gimnázium négy évfolyamos középiskola, amelyben a nevelés és oktatás a 9. évfolyamon kezdődik és a 12. évfolyamon fejeződik be. Lehetőséget biztosítunk a nyolcadik osztály elvégzése utáni nappali képzésre, emellett helyet adunk a tanulók elfoglaltságaihoz alkalmazkodó képzési formáknak is: nappali, esti esetleg távoktatási módszerekkel is támogatva a diákjaink sajátos munkarendjét.

Iskolánkba elsősorban élsportoló gyerekeket várunk. Mivel az ilyen diákok kevés szabadidővel rendelkeznek, a tanulás terén hátrányban vannak a hasonló korú fiatalokkal szemben. Tantestületünk deklarált szándéka, hogy tanulóinkat ezeken a nehézségeken átsegítve, eljuttassuk az érettségig. Ezt a célunkat támogatja intézményünkben pl. a tantárgyi felzárkóztatások rendszere, a tanórai csoportbontások, az egyéni haladási ütemtervek és beszámolási lehetőségek, a digitális tananyaggal és tutor által támogatott nevelés-oktatás.

Tekintettel arra, hogy diákjainknak egyszerre több helyen kell megfelelniük, elengedhetetlen a hatékony kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel, edzőkkel és művészeti vezetőkkel (pl.: tervezhető hiányzások, versenynaptár, a tanulás körülményeinek megteremtése, tanulási ütemtervek készítése). Az együttes munka eredményeként a gyakorlatban is elérhetővé válhat az iskolánk által, diákjaink elé támasztott jó tanuló – jó sportoló eszménykép.

Intézményünk deklarált célja, hogy a sportoló fiatalok iskolai és sporttevékenységbeli kötelezettségeinek összehangolását a legmagasabb szinten biztosítja. Ezért az iskola olyan tudásrendszert közvetít, amely segíti a sportoló diákokat a természetben és a társadalomban való eligazodásban, önmaguk megismerésében. Szeretnénk elérni, hogy az élsportoló diákok műveltségképe ugyanolyan gazdag és komplex legyen, mint a nem sportoló társaiké. Egyúttal iskolánk figyelembe veszi, és alkalmazkodik a sportoló diákok időbeli leterheltségéhez, segíti a fiatalokat a tudatos élsportolóvá válás folyamatában, a megfelelő sportspecifikus tudáselemek, tantárgyak közvetítésével. Mérlegelve az intézmény adottságait, a felhasználók igényeit figyelembe véve a 2011/12-es tanévtől csatlakoztunk a közoktatási sportiskolai programhoz, és bevezettük a Kovács Pál Gimnáziumban, 9. évfolyamon felmenő rendszerben, a sportiskolai kerettantervet. Ezzel az eddigiekben is hasonló értékrend szerint folytatott pedagógiai munka markáns arculatot nyert, és a már kiépített támogató partneri kapcsolatok tovább bővültek. Az egyesületi együttműködési szerződés a REAC-Sportiskolával, a Vasas S.C.-vel, Az UTE-tel, UFC-vel, FTC-vel kialakult közös munka, és a MOA által segített olimpiai iskolákkal való rendszeres kapcsolat mellé a szakmaiságában is összefogott, tantervében is speciális, a tanulókhoz igazodó Sportiskola Program közösségébe is bekerültünk.

A gyakorlatban már működő formát választottuk ehhez, miszerint tanulóink különböző sportágakban, egyesületi keretek között sportolnak. Ezért iskolánk szükség szerint biztosítja az egyesület kérésére az edzésidőhöz igazodó órarendet. A tanév közben érkező tanulók felzárkóztatása, a szokásosnál nagyobb mértékű hiányzásokból adódó lemaradás pótlására iskolánkban már kezdettől fogva kidolgozott nevelő-oktató tevékenységek működnek.

Jövendő tanítványainkat hozott eredményeik, a központi írásbeli felvételi pontszámaik és az iskolánkban folytatott szóbeli meghallgatásuk, illetve sporteredményeik alapján választjuk ki. A 18. életévüket betöltött tanulók igénybe vehetik a felnőttoktatási képzési formákat is.

Iskolánk lehetőséget nyújt a tizenegy, tizenkettedik évfolyamon, fakultációs formában az érettségi tantárgyakból a közép- vagy emelt szintű felkészülésre, és a kétszintű érettségi vizsga letételére is.

A nálunk kialakult gyermekközpontú, támogató légkör és értékrend igen közel áll és beilleszthető a Baptista Szeretetszolgálat nevelés-oktatással kapcsolatos hitvallásába, azzal nevelőtestületünk azonosulni tudott. Ezért döntött iskolánk fenntartója és vezetősége, - a nevelőtestület, dolgozók közössége, diákönkormányzat, a tanulói és a szülői közösség egyetértésével – úgy, hogy 2015.

szeptember 1-jétől fenntartót váltottunk.

Azóta intézményünk a Kovács Pál Baptista Gimnázium nevet viseli.

BAPTISTA OKTATÁS

Helyi nevelési program

2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveinek, értékeinek, céljainak, ezt szolgáló feladatainak, eljárásainak és eszközeinek meghatározása

2.1 Az intézmény funkciói

Szocializáció és személyiségformálás:

Az ide jelentkező gyerekek zömmel élsportolók. Idejük legjavát szűk közösségekben töltik. Az iskola számukra szélesebb társadalmi keretet biztosít a szocializációhoz. A családdal, szülőkkel szoros együttműködésben végezzük a tanulók komplex személyiségfejlesztését. Különösen fontos számukra szociális kompetenciáik erősítése. Tanulóinkat szilárd erkölcsi nevelés mellett a szabálykövetés, a felelősségvállalás, a reális önismeret kialakítására neveljük. A társadalmi együttélés szabályait diákjaink az osztályközösségekben, és az iskolai életben sajátíthatják el, a pedagógusok irányításával. Mivel a tanulók kevés szabadidővel rendelkeznek, ezért mindennek legfőbb színtere a tanítási óra és az iskolában eltöltött idő.

Megadja a munkaerőképzéshez szükséges alapot:

Hazánkban a munkaerőpiacon való versenyképesség nélkülözhetetlen alapja az értékálló tudás, az új ismeretek elsajátításának képessége mellett, az érettségi megszerzése. Emellett ma már kiemelten fontos a tanulás képességének élethosszig történő fenntartása, és az életpálya-építési kompetencia erősítése. Iskolánk elsősorban azt vállalta fel, hogy az itt tanuló sportolóknak, lehetőséget ad a gimnázium elvégzésére, az érettségi megszerzésére, és olyan korszerű tudást adunk diákjainknak, mellyel felsőfokú tanulmányaikat, hazai és külföldi egyetemeken is megalapozhatják. Természetesen, tantestületünk nyitott az új, korszerű, didaktikai módszerekre, pedagógiai szemléletre, modern tanulásszervezési formákra, folyamatosan szakmai továbbképzéseken frissíti pedagógiai eszköztárát.

Társadalmi státuszt határoz meg:

Fontos számunkra, hogy diákjainkat felelős, döntésekre képes polgárrá neveljük. Az élsportolók érvényesülésében, a sport szempontjából aktív időszak után különös jelentősége van a tanulásnak a megszerzett tudásnak.

Kulturális funkciót lát el:

Iskolánk rendkívül fontos feladatának tartja a nemzeti kultúra megismertetését, annak szeretetére, védelmére, értékeinek felvállalására és fejlesztésére való nevelést. Emellett kiemelt feladatunk az európai kultúra értékrendjének közvetítése mellett, az egyetemes nemzeti hagyományok, nemzeti öntudat, a hazafiasság érzelmvilágának kialakítása is. Ez különösen fontos sportolóink esetében, akik - az esetek többségében - nemzetközi versenyeken képviselik hazánkat.

Ezen nevelési célokat a tanórai kereteken túl, iskolán kívüli tevékenységek során pl. a közös színházlátogatások, a nemzeti ünnepek megtartása és a múzeumok kiállításainak megtekintése is.

2.2 Gimnáziumunk értékrendszere

- **Iskolánk természetes módon képviseli a tradicionális keresztyén, emberi, nemzeti és európai értékeket. Értékközvetítésünk alapja a pedagógusi példamutatás. Az iskolai élet**

által kialakítandó emberkép (a XXI. század kihívásaihoz alkalmazkodni tudó, művelt, biztos tudással rendelkező, felelős polgár), **a jó tanuló - jó sportoló ideál**. A preambulumban is bemutatott adottságokból kiindulva kiemelten képviseljük a következő értékeket:

- **Általános értékrendi célok:** a másság elfogadásán alapuló humanizmus, a nemzeti és európai értékek, a hazafiság és magyarságtudat, közösségi szolidaritás és együttműködés, a munka megbecsülése és tisztelete, társadalmi felelősség és állampolgári fegyelem, a demokrácia értékeinek tisztelete
- **A másokhoz és önmagához való viszony alapvető értékei:** az élet és egészség védelme, együttérzés és segítségnyújtás, a személyes méltóság tisztelete, a másság tisztelete, önismeret és sokoldalú személyiségfejlődés, önkontroll és önmagunkért való felelősségvállalás, önállóság, innovativitás.
- **Kulturális magatartás és a környezethez való viszony:** kulturális értékek tisztelete, igény és törekvés a kultúrával való sokféle kapcsolatra, kulturális tolerancia, az élet tisztelete és az iránta való felelősségvállalás. A környezetvédelem, a fenntarthatóság, a természeti, társadalmi, kulturális folyamatok, globális jelenségek ismeretén alapuló felelős döntéshozatal.

2.3 Iskolánk célrendszere

2.3.1 Kiemelt nevelési célok, feladatok

- Fontos feladatunknak tartjuk a **tanulási kompetenciák erősítését** az ide jelentkező tanulóknál. Célunk, hogy megismertessük diákjainkat a különböző tanulási technikákkal, és így kialakítsunk egy tanulási kultúrát és az önfejlesztés igényét és lehetőségét.
- Célunk, hogy a **szaktárgyi hiányosságok** rendszeres tantárgyi felzárkóztatásokon való **pótlásával** lehetővé tegyük a gyerek számára, a további **kudarcélmények elkerülését**.
- Tanáraink megfelelő didaktikai módszerek alkalmazásával igyekeznek a tanulók által az iskolában töltött időt minél aktívabban és hasznosabban kitölteni. Emellett rendkívül fontos, hogy világosan meghatározzuk az adott tanulási egység céljait és követelményeit, ezzel is segítve a gyorsabb tanulást.
- Mintákat kívánunk adni tanulóinknak a rendelkezésre álló idő minél hatékonyabb felhasználására, és egyéb a tevékenységrendszerben részletezett módon segítjük a napi - olykor egy-két óra - holt idő kihasználását.
- Célunk, hogy megmutassuk és elsajátíttassuk tanulóinkkal a **helyes**, több feladat ellátására is alkalmas **életvezetési technikákat**. Ebben nagy szerepet szánunk az osztályfőnöki munkának, az edzők konstruktív együttműködésének és az élő verseny- ill. edzésnapotáraknak. Így egyidejűleg a gyakorlatban is az önállóságra, az önálló életvitel képességére neveljük őket.
- Meg kell tanítani a gyerekeket arra, hogyan tarthatják meg **testi és lelki egészségüket**, és biztosítani, segíteni kell ennek fejlődését, fejlesztését. Ezt szolgálják az egyesületekkel együtt végzett rendszeres tesztek, és a tizenegyedik évfolyamon belépő sportpszichológia is.
- Ahhoz, hogy az oktató-nevelő munka hatékony lehessen, biztosítani kell az iskolába járás fegyelmét. Ennek törvényi feltételeit rögzíti a köznevelési törvény. A törvény értelmében a szülő köteles gondoskodni tanköteles korú gyermeke iskolába járásáról. Persze a szülőnek nagyban segítségére lehet az edző kellő, pedagógusi hozzáállása.
A nevelőtestület az ebben a kérdéskörben jelentkező gondokon a következőképpen kíván enyhíteni:
  - Az iskolai életet egyértelmű, világos és a törvényeknek megfelelő szabályokkal irányítja.
  - Különös figyelmet szentel a tanulók hiányzásának következetes számonkérésére, és a kívánatos tanulói magatartás elérésére összhangban az iskola meghatározott értékrendszerével.
  - Az iskolai élet szabályait és értékrendjét folyamatosan és rendkívül következetesen megismerteti, elsajátíttatja, számonkéri és betartatja tanulóival.

- Mindezzel a tanulót a tetteiért való felelősség vállalására, a felelős cselekvésre, a józan alkalmazkodásra, az intézmény és értékei, az itt tanító tanárok és tanuló diáktársak megbecsülésére és tiszteletére neveli.
- Ezt a következetességet kiemelten gyakorolja a tantestület a fegyelmi vétségek esetén a fokozatok megtartásánál és az igazolatlan mulasztások esetén. Az ilyen következetes fellépés a tanulók számára is világosan megmutatja a korlátokat és a lehetőségeket, így életüket egyszerűbbé, kiszámíthatóbbá és áttekinthetőbbé teszi iskolánkban. A tantestület a pozitív életminta felmutatásával, a következetes számonkéréssel és az elért eredmények elismerésével neveli tanulóit a munka, a tanulás és a tudás megbecsülésére. (Itt természetesen saját munkájuk, tanulásuk és tudásuk megbecsüléséről is szó van.)
- A sportban felmutatott kimagasló teljesítmények számontartására és jutalmazására, megbecsülésére különböző módszereket, fórumokat és formákat dolgoz ki. Úgy gondoljuk, hogy mindez ösztönzően fog hatni a sportoló diák iskolai teljesítményére is.

Kiemelt oktatási célok:

Iskolánk felkészíti hallgatóit a közép- és emelt szintű érettségire. Meg kívánja adni a felsőfokú továbbtanuláshoz szükséges alapot.

Fontos célunk a tanulók önálló és hatékony tanulásra nevelése. Ezért külön szerepet szánunk az oktatásban a tanulás tanításának. Erre felkészítjük az itt tanító pedagógusokat, majd a tantárgyi specifikumokat is figyelembe véve beépítjük a tantervbe fokozatosan. Ezt szolgálja a korábban is tanított tanulásmódszertan és önismeret bevezetése a sportiskolai osztályban is, a kilencedik évfolyamon.

Kiemelt célként kezeljük az iskolánkban oktatott két idegen nyelvet, az angol és a német minél magasabb szinten való elsajátíttatását.

Emellett fontos cél az informatikai ismeretek bővítése, és a digitális, IKT eszközök, oktatóprogramok oktatásban való szélesebb körű felhasználása. Fontos célunk, hogy pedagógusainkat is felkészítsük erre a feladatra.

Általánosan érvényes kiemelt cél a tanulók önálló felkészülésre, ismeretek feldolgozására, információk felkutatására, és gyakorlati hasznosítására, írásban és szóban önálló megnyilatkozási készségének kialakítása.

A műveltségi területek szerinti célmeghatározás a helyi tantervben szerepel.

2.3.2 Általános céljaink:

- **Széleskörű általános műveltséget kívánunk adni tanulóinknak.** Emellett ki szeretnénk alakítani a **műveltségre és annak önálló megszerzésére való igényt** és képességet. Fontosnak tartjuk, hogy diákjainkat felkészítsük a munkaerőpiaci elvárásoknak és a felsőfokú tanulmányoknak megfelelő készségekkel pl. élethosszig tartó tanulás, rugalmasság, érdeklődés, nyelvismeret, széleskörű látásmód stb. Meg szeretnénk mutatni hallgatóinknak az ehhez szükséges módszereket, lehetőségeket: könyvtár, múzeum, színház és a modern világ új műveltség-hordozója, az Internet.
- **Elhivatottan közvetítjük az alapvető keresztyén és egyetemes emberi értékeket,** melyek korunkban igencsak háttérbe szorultak. Az iskolánk kiemelt feladatának tartjuk, hogy a felnövekvő nemzedékekben helyreállítsuk a társadalmi értékzavart. Fejlesszük tanulóink erkölcsi érzékét, a tudatos, és felelősségteljes cselekvés képességét, az élet feltétel nélküli tiszteletét, a másik ember elfogadását.

1. Az első ilyen fontos érték a **humanizmus,** melynek megismertetésével és gyakorlásával az **emberközpontú gondolkodást** alakíthatjuk ki, szemben a mai anyagelvűséggel.

2. A második cél a **hon és népismereten is alapuló hazafiság és magyarságtudat kialakítása,**

elmélyítése. Fontosnak tartjuk a nemzeti hagyományok és öntudat fejlesztését, beleértve a magyarországi nemzetiségek öntudatának ápolását is. Ez elősegíti a közösségi gondolkodás kialakulását, az összetartozás tudatával megteremti az erőt és akaratot a közös célok elfogadására, és a létrehozásban való részvállalásra. Erre építve ki kell alakulnia az európai azonosságtudatnak és az egyetemes kultúra értékeihez való kapcsolódásnak.

3. Tulajdonképpen ezek az alapjai harmadik elérendő nevelési célunknak, **a társadalmi értékszemplélet kialakításának is.** Ezen belül **a társadalmi szolidaritásra és együttműködésre és a család fontosságára kívánjuk nevelni tanulóinkat,** melynek nyomán képesek lesznek összeegyeztetni egyéni érdekeik érvényesítését a közösség vagy más állampolgárok érdekeivel. Emellett fontos szempont a **társadalmi hasznosság fogalmának megértetése** a diákjainkkal, hiszen ezen keresztül vezet az út a tudás, a munka megbecsüléséhez és tiszteletéhez. A hovatartozás tudatának erősödése vezethet a társadalommal szembeni felelősségtudat és az egészséges állampolgári fegyelem kialakulásához. Ez utóbbi attitűd kialakítása különösen fontos a mai társadalmi problémák tükrében. Mindez együttesen vezet a **demokratikus értékek megismeréséhez** és elsajátításához.

- **Közösségi magatartásra** kívánjuk nevelni tanulóinkat, mely szerint **tisztelik és védik egymás és önmaguk személyes méltóságát,** felismerik a másik emberben lévő értékeket, és ez alapján **tisztelik a másságot.** Fontosnak tartjuk, hogy tiszteljék az övékétől különböző véleményt is.
- Fontos cél **az önismeret képességének kialakítása,** és az, hogy a pedagógus ebben komoly segítséget tudjon nyújtani. A tanulóval meg kell ismertetni saját képességeit, korlátait, és így ki kell alakítani az önértékelés képességét. Ki kell továbbá alakítani az önálló cselekvés képességét, az **önfejlesztés igényét** (ösztönző feladatokkal), és a személyes **felelősségvállalást.** Emellett rá kell vezetni arra, hogyan képviselheti saját érdekeit, valósíthatja meg céljait. Végeredményben a **sokoldalúan fejlett, önálló, érdekeit jól felismerő és érvényesíteni tudó autonóm személyiség kialakítása** a cél.
- Meg kell tanítani diákjainkat arra, hogyan tarthatják meg **testi és lelki egészségüket,** és biztosítani, segíteni kell ennek fejlődését, fejlesztését. Ezt szolgálják az egyesületekkel együtt végzett rendszeres tesztek, szükség esetén bekövetkező közös fellépés, a mentor- és tutorprogram, az iskolapszichológus és az iskolalelkész tevékenysége és a sportiskolai kerettanterv szerint oktatott sportpszichológia tantárgy is.
- Igényt kell támasztani a tanulóban a **kultúrával való rendszeres kapcsolatra.**
- A társadalmi szemlélet kialakítása mellett fontos, hogy tisztában legyen azzal, hogy egy tágabb egésznek is része: emberiség, világ. Ki kell alakítani az **ökológiai szemlélet** tehát **Földünkért és az emberiség jövőéért érzett felelősséget.**

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk
- az emberiség közös értékei
- a demokrácia és a jogállam értékei
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek

2.3.3 Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket

jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a **pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett, a példák érzelmi hatásának is.**

E területek – összhangban a **kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel**, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a **tudásszerzést segítő attitűdökkel** – egyesítik a **hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.**

2.3.3.1 Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók **erkölcsi érzékének fejlesztése**, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt **felelősségtudatuk** elmélyítése, **igazságérzetük** kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az **önálló gondolkodásra** és a majdani önálló, **felelős életvitelre** történő felkészülésük támogatása. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az **emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek** különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, **tanárainak példamutatása** támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a **kötelességtudat**, a **munka megbecsülése**, a **mértéktartás**, az **együttérzés**, a **segítőkészség**, a **tisztelet és a tisztesség**, a **korrupció elleni fellépés**, a **türelem**, a megértés, az **elfogadás**. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az **önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük** felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

2.3.3.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg **nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait**. Tanulmányozzák a **jeles magyar történelmi személyiségek**, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajtátsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népeinek megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a **közösséghez tartozás**, a **hazaszeretet** érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért **magyarságtudatukat** megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű **kultúráját**. Tájékozódjanak az **egyetemes emberi civilizáció** kiemelkedő **eredményeiről**, nehézségeiről és az ezeket kezelő **nemzetközi együttműködési formákról**. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle sovinizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

2.3.3.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A **demokratikus jogállam**, a **jog uralmára épülő közélet** működésének alapja az **állampolgári részvétel**, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a **cselekvő állampolgári magatartást** a **törvénytisztelet**, az együttélés szabályainak betartása, az **emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete**, az **erőszakmentesség**, a **méltányosság** jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári

kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett, soha el nem évülő bűntetteit is. Az Alaptörvény szellemiségének megfelelően az iskola segíti feldolgozni az elsősorban XX. századi írók, költők, alkotók diktatúrákkal azonosuló vállalhatatlan politikai és morális szerepvállalásának, közéleti cselekvéseit.

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb **állampolgári jogokat és kötelezettségeket**, és ennek keretében biztosítja a **honvédelmi nevelést**. A **részvétel a közügyekben** megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

2.3.3.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az **önismeret** – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a **társas kapcsolati kultúra alapja**. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a **saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani**. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

2.3.3.5 A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok **erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában**. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a **harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése**. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a **felelős párkapcsolatok kialakításában**, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő **konfliktusok kezeléséről**. Az iskolában foglalkoznia kell a **szexuális kultúra** kérdéseivel is.

2.3.3.6 A testi és lelki egészségre nevelés

Az **egészséges életmódra nevelés** hozzásegít az **egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez**. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, **egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának** célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az **egészségfejlesztés és -megőrzés** ösztönző erővel kell, hogy bírjon az **egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására** és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, **társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére**. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az **önállóságra, a betegség-**

megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

2.3.3.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Fontosnak tartjuk a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzzük ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti **szociális érzékenység**, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Élménypedagógiai eszközökkel és érzékenyítő programokkal fejlesztjük tanulóink szociális érzékenységét, támogatjuk a sajátos élethelyzetben élők felé tanúsított segítő magatartás kialakítását pl. cipősdoboz akció. A **segítő magatartás** számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a **tudatos, felelős állampolgári létezéshez**. Az önzetlenség, a felelősségvállalás fejlődését támogatja iskolánkban a **Közösségi Szolgálat** programja is.

2.3.3.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az **erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja**. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a **természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás** váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életterületén szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a **környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására**. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretnek és a nem hagyományos oktatásszervezési módszereknek egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

2.3.3.9 Pályaorientáció

Az iskolának – a **tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról**. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok **kipróbálhatják képességeiket**, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését

2.3.3.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanulóknak **hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.** Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az **értékteremtő munka**, a javakkal való **ésszerű gazdálkodás**, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják **mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit** és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény **projekthetek, projektnapok** keretében biztosítja a **pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.** A **fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai** olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

2.3.3.11 Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, **globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.** A **médiatudatosságra nevelés** az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

2.3.3.12 A tanulás tanítása

A **tanulás tanítása** az iskola **alapvető feladata.** Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. **A hatékony tanulási módszerek, az információ szerzés és feldolgozás lehetőségeinek elsajátításához tantárgyi keretben is oktatjuk a tanulásmódszertant.** Kiemelten fontosnak tartjuk az alkalmazható tudást kialakítását. **A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.**

2.3.4 Egységesség és differenciálás módszertani alapelvek

2.3.4.1 Aktív tanulás, tanulói kompetenciafejlesztés biztosításának alapelvei

Az aktív tanulás a diákoknak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan egyéni kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását, a problémamegoldó gondolkodás fejlődését.

Tevékenységekre épülő tanulásszervezési formákkal segítjük a hatékony ismeretszerzést, a tanulói kompetenciák fejlesztését. Az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé

tesszük az iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert) is.

A különböző tantárgyakat oktató pedagógusok együttműködésével a tanulóknak lehetőséget biztosítunk **a tanórákon, témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témanapok, tanulmányi kirándulások, táborok során a tanult tantárgyi tartalmak, tantárgyközi ismeretek elmélyítésére és integrálására, multidiszciplináris megközelítésére.**

2.3.4.2 Egyénre szabott, differenciált tanulási lehetőségek biztosításának alapelvei

Egyénre szabott, differenciált tanulási lehetőségek, feltételek biztosításának követelménye: a tanulási eredmények elérését elősegíti az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára **egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő értékelés.**

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A tananyagtartalmak adaptálása lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, a differenciált nevelés, oktatás során, az egyéni módszerek alkalmazását. A tanulók aktív tanulásának segítése, a tehetséggondozás, a különleges nevelési-oktatási szükségleteihez igazodó szakemberek esetleges bevonásával, támogatásával valósul meg.

2.3.4.3 Eredményes tanulás segítségének elvei

Az eredményes tanulás támogatásának alapja az iskola szereplői közötti kölcsönös tisztelet és partnerség.

Az iskola helyiségeinek kialakításakor törekszünk a korszerű tanulásszervezési eljárásokhoz és az egyéni szükségletekhez igazodó, nyugodt, támogató és biztonságos tanulási környezet kialakítására. Az eredményes tanulást az **IKT és digitális és prezentációs eszközökkel, internethozzáféréssel támogatja.**

Az intézmény a tanulók tanulmányi előmenetelét, az esetleges hátrányok kompenzálását az **egyéni képességeknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával** támogatja. A különleges bánásmódot igénylő (kiemelkedően tehetséges, szociális hátrányokat szenvedő, tanulási nehézségekkel küzdő) tanulók esetében különösen fontosnak tartjuk a pedagógusok és a speciális szakmai kompetenciákkal rendelkező **szakemberek együttműködésen alapuló fejlesztő pedagógiai tevékenységét.** A differenciálás, a hátránykompenzáció megvalósulása érdekében a különleges igényű tanulók szükségleteihez, készségeihez és képességeikhez igazodó módszertani eljárásokkal, speciális eszközökkel támogatjuk az eredményes tanulási folyamatot.

Az értékelést az igazságosság, az esélyteremtés, a méltányosság és az emberi méltóság tiszteletben tartásának elvei mentén, tanulók egyéni sajátosságainak és fejlődésének és a pedagógiai céloknak figyelembevételével valósítjuk meg.

2.4 Kulcskompetenciák és tudástartalmak

A 2020-as NAT-ban megjelenő kulcskompetenciák és tudástartalmak:

2.4.1. Kommunikációs kompetenciák

2.4.1.1 Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a **gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és**

értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a **helyes és kreatív nyelvhasználatot** az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

2.4.1.2 Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök.

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

2.4.2 Matematikai, gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a **matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége**, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az

ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja magindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

2.4.3 Digitális kompetenciák

Ez a kulcskompetencia felöleli az **információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát**, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

2.4.4 A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén **képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt**, ideértve az **idővel és az információval való hatékony gazdálkodást**. Ez egyrészt **új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését**, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési

folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

2.4.5 A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a **harmonikus életvitel** és a **közösségi beilleszkedés** feltételei, a **közjó iránti elkötelezettség** és tevékenység felőleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az **állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy** a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, **aktívan vegyen részt a közügyekben.**

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

2.4.6 Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy **megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló**

lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újíításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy **célkitűzéseinek érdekében az egyén terveket készít és hajt végre.** Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

2.4.7 A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve **elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése** fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

2.5 Az iskolai hagyományok rendszere, megjelenési formái, keretei

Iskolánk a 1996-ban alakult, ezért legfontosabb feladatunk ezen a téren a **hagyományteremtés.** Természetesen, **értékteremtő és közvetítő tevékenységünknek** illeszkednie kell a nemzeti hagyományokhoz, azokon kell alapulnia, egyben az iskola arculatát, értékrendjét is tükröznie kell.

A tanév ünneprendjének gerincét a **nemzeti megemlékezések** adják. Az ünneplés és megemlékezés történhet a teljes közösség bevonásával, de a kisebb tanulócsoportokban is (osztályok). Emellett az ünneppel kapcsolatos ismereteket és szimbólumokat az iskolai faliújságon tesszük mindenki számára elérhetővé. A kiemelt ünnepi rendezvényeinket, a szomszédos Csokonai Művelődési Ház színháztermében tartjuk, az évek óta kialakult együttműködés keretében.

A gimnazista léthez kapcsolódnak a minden középiskolában megtartott **hagyományos alkalmak:** szalagavató, ballagás, gólyabál, évváró, évnnyitó.

Hagyományt teremtettünk az iskola névadójának személye köré, emléktáblát állítottunk, tablókát helyeztünk el pályafutásáról. Ez az emlékfal minden évben koszorúzás helyszíne is. Az iskola vezetése felvette a kapcsolatot Kovács Pál olimpikon, vívó családjával. Maga Kovács Tamás, a Magyar Vívószövetség elnöke vett részt a Kovács Pál díj alapító ünnepségén. Ezzel megteremtettük a **Kovács Pál Nap hagyományát** is. A 2009/2010-es tanévtől kezdődően a KPG-nap eseményei az olimpiai eszme köré rendeződnek egy színvonalas olimpiatörténeti vetélkedő keretén belül. Rendszeresen látjuk ilyenkor vendégül a Magyar Olimpiai Akadémia képviselőit, olimpikonokat, közülük volt tanítványainkat is.

Az iskola értékrendjének alapja a **jó tanuló jó sportoló diákok** nevelésének szándéka. Ezért az ilyen tanulóknak az évzáró ünnepélyen emlékérmet nyújtunk át, és megfelelő eredmény esetén benevezzük diákjainkat az országos pályázatra is.

Szeretnénk a diákok kiváló sporteredményeit megismertetni az iskola összes tanulójával. Ezért díjjaikat közzé tesszük sportáganként, fényképpel és rövid bemutatással, a kupákkal és érmeikkel együtt az úgynevezett „Sportolók Falán” található vitrinjeinkben. Ezzel az elismeréssel is ösztönözni szeretnénk tanulóinkat a jobb eredmények elérésére a sportban és a tanulás területén is.

2.6 Tevékenységrendszer (feladatok, eszközök és eljárások)

Iskolánk tevékenységrendszere az itt folyó nevelő- és oktató munka szolgálatában áll. Tanáraink a tanórák keretén kívül is igyekeznek a kitzűzött nevelési- és oktatási követelmények elérésében segíteni diákjainkat. Ezen tevékenységek alapja tehát az, hogy a pedagógusi munkavégzés folyamán figyelembe vegyünk a tanulók különböző képességeit, tehetségét, szociokulturális helyzetét, az esetleges elmaradásukat tanulmányi vagy neveltségi területen. Mindezeket figyelembevételével kell a felzárkóztató, tehetséggondozó és nevelési tevékenységet végezni.

2.6.1. Intézményünkben a következő tanórán kívüli tevékenységek szolgálják ezeknek a feladatoknak az ellátását:

- szaktárgyi felzárkózás támogatására
- tehetséggondozó **tanulmányi versenyek**
- **tehetségprogram**
- **szakkörök**
- iskolai **sportkör** (diákolimpiákon való részvétel megszervezése, az sporteredmények nyilvántartása és értékelése, iskolai sportesemények lebonyolítása)
- művészeti versenyeken való részvétel
- **kulturális rendezvények**
- **ünnepek**
- **könyvtári** kölcsönzés és kutatás lehetősége
- közös könyvtárlátogatás
- osztályfőnöki tevékenységen belül: **színházlátogatás, tanulmányi kirándulás**
- egészséges életmódra nevelő felvilágosító **előadások**, közös foglalkozások

2.6.2 Nevelési módszerek

Már a nevelési célok és követelmények között megfogalmaztuk, hogy a kívánt célok elérésének alapja a **pedagógusi példamutatás**. Ehhez azonban szükséges, hogy a tanárok életvezetésében is megmutatkozzanak azok az értékek, amelyeket iskolánk képvisel, hiszen minden nevelő hatás alapja a **hitelesség**. A nevelési módszerek közül a meggyőzést, megismertetést helyeztük az első “lépcsőfokra”.

Ezután következik a megismert értékek, ismeretek elsajátítása, begyakorlása, majd

megkövetelése. A legfontosabb neveltségi követelményeket a házirend tartalmazza. Ez alapján ellenőrizzük tanulóink magaviseletét, hozzáállását, tanulmányi előmenetelét, és értékeljük is.

Természetesen vannak olyan neveltségi és tanulmányi alapok, amelyek ismerete és gyakorlása elvárt. Ezek birtoklását megköveteljük diákjainktól, hiszen a felvételin is eszerint válogatunk.

2.6.3 Oktatásban, nevelésben használt tárgyi eszközök

Ebben a kérdéskörben figyelembe kell venni, hogy iskolánk adottságai miatt, évfolyamonként átlagban két osztályt indítunk.

Iskolánk rendelkezik, természettudományos és informatika szaktanteremmel, és könyvtárral is. Fontos feladatnak tartjuk, hogy bővítsük a könyvtári állományt újabb műveltségi területek felé is.

Az oktatást segítő tárgyi eszközök terén a következő általános célokat tartjuk fontosnak:

- * Az oktatásban szükségesnek tartjuk a hagyományos (földrajzi és történelmi falitérképek, tablók, modellek és más szemléltetőeszközök) és modern szemléltetőeszközök használatát.
- * Ezeket a mélyebb megismerés és jobb megértés érdekében, és didaktikailag megalapozottan kell beépíteni a tanulási folyamatba. Így lehet még szemléletesebbé, plasztikusabbá tenni a tananyagot, kifejezőbbé a magyarázatot.
- * A modern eszközök közül a leginkább hozzáférhetőek az audiovizuális eszközök: CD lejátszó mellett, a legkorszerűbb digitális eszközöket, SMART tábla, számítógépes oktatóprogramok és projektor stb. Emellett fontos, a NAT-ban is megfogalmazott cél az informatika által biztosított új lehetőségek kihasználása is. Fontosnak tartjuk az egyes tantárgyak tanítását segítő szoftverek használatát is, hogy tanulóink elsajátítsák a számítógép használatának alapjait. Eszköztárunkat interaktív táblákkal folyamatosan bővítjük.

2.6.4 Szaktanterem

Szaktanterem kialakítását az informatika és a természettudományos tantárgyak esetében tartottuk szükségesnek.

Célunk, hogy a számítógépek, informatikai eszközök számát növeljük. Ezért kialakítottuk az intézmény teljes körű informatika hálózatát.

2.6.5 Könyv- és médiatár

A könyvtárat az 1997/98-as tanévben nyitottuk meg. Jelenleg a hivatalos funkciókat és a szépirodalmi dokumentumok, tankönyvek kölcsönzését látja el. Az érettségi vizsgákon biztosítjuk a megfelelő számban a szükséges feladatgyűjteményeket, függvénytáblát, szöveggyűjteményeket, szótárakat. Emellett a magyar- és a világirodalom kötelező olvasmányait is diákjaink rendelkezésére bocsátjuk.

Fontos feladatnak tekintjük a könyvtár szépirodalmi állományának teljesebbé tételét, majd a más műveltségi területek képviseltetését is az állományban, ismeretterjesztő lexikonokkal és az alaposabb elmélyülést szolgáló szakkönyvekkel. A könyvtár médiatár is, feladata a hang- és képanyag, multimédiás programok gyűjtése is. A könyvtárban is a diákok rendelkezésére áll a hálózatra kapcsolt számítógép, melyen keresztül az internet is elérhető számukra.

2.6.6 Online oktatás, digitális munkarend – rendkívüli veszélyhelyzet esetén

A járványügyi készenlét idején alkalmazandó eljárásrend szerint elrendelt egész iskolát érintő korlátozások idején, vagy a felettes hatóság által elrendelt digitális munkarend esetén az iskola összes tanulójára kiterjednek az online oktatás szabályai.

A digitális munkarendre vonatkozó szabályokat a házirend tartalmazza.

Az online oktatás lebonyolítására 2023. szeptember 1-jétől kizárólag a KRÉTA tanulmányi rendszer Digitális Kollaborációs Terén (DKT) keresztül valósulhat meg. Ez a platform alkalmas diákok egyéni vagy csoportos digitális online és offline együttműködése, órai, házi, egyéni és csoportos feladatok publikálása, beadása, a beadott feladatok értékelését és online adminisztrációjára egyaránt.

A zárt rendszerű elektronikus távoktatás: képzés vagy az otthoni felkészülés olyan formája, amelyben az oktatás digitális tananyaggal, videotartalom-kezelővel, továbbá a pedagógus és a tanuló együttműködése az informatikai hálózaton (internet, intranet) keresztülvalósul meg.

Felnőttoktatásban az úgy nevezett zárt rendszerű távoktatási képzésmenedzsment-rendszer: a tantermen kívüli, digitális munkarendben és az otthoni felkészülés során részt vevő személy képzését tervező, szervező és ellenőrző, a képzéshez szükséges digitális tananyagot, videotartalom-kezelő által biztosított tartalmat, valamint kiegészítő ismeretanyagot.

A pedagógus a beküldött feladatok és egyéb általa megjelölt számonkérésen nyújtott teljesítménye alapján értékeli a tanulót. Az értékelést megfelelően ezen pedagógiai programban leírt értékelési rendszerben szereplő értékelési formákkal, és rögzíti az e-naplóban is.

A digitális munkarendben előforduló számonkérési formák:

- beadandó házidolgozat
- időzárás teszt
- online videókonferencián való szóbeli felelet
- komplex projektfeladat elvégzés
- egyéb, a pedagógus által kijelölt más feladat elvégzése.

3 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Nevelő-oktató munkánk célja, hogy tanulóink a különféle tevékenységek során és közösségekben **sokoldalú, érdeklődő, harmonikus és komplex személyiséggé fejlődjenek**. Intézményi nevelés keretében a **személyiségfejlesztés** és a **közösség fejlesztés** összefonódik, a tartalmi, módszerbeli és a megvalósulás színtereinek tekintetében. A személyiség az iskolai közösség keretei között változik. Az egyén, a maga tulajdonságaival, kölcsönhatásban van a közösséggel.

Az iskola feladata felkészíteni tanulóit, hogy ismerjék meg saját értékeiket, személyiségük jellemzőit, be tudjanak kapcsolódni a közösségek életébe, képesek legyenek eredményesen együttműködni másokkal.

A pedagógus egyik legfontosabb feladata, a fejlődésben lévő **tanuló egész személyiségét komplex módon**, a szülőkkel szorosan együttműködve, eredményesen **formálni**.

Közösségi nevelésünk hatékonysága érdekében olyan feltételeket biztosítunk, amelyek nyugodt, biztonságos és elfogadó légkörben teszik lehetővé tanulóink számára az együttműködést, egymásért érzett felelősségük kialakulását és önmaguk minél teljesebb megismerését.

A személyiség fejlődése szempontjából az általunk legfontosabbnak tartott pedagógiai feladatok, és a feladatokhoz rendelt eszközök, módszerek:

<i>Feladat</i>	<i>Eszközök, módszerek</i>
önismeret fejlesztése	tanórán és tanórán kívüli önálló és csoportmunkában önismereti játékok, tréningek, az önmegvalósítás színtereinek bővítése a hagyományos sport- és tanulmányi versenyeken túl irodalmi, képzőművészeti próbálkozások, színjátszó kör, kulturális napi fellépések lehetősége
együttműködési képesség fejlesztése	kooperatív tanulás alkalmazása, csoportmunkák szervezése tanítási órán, tanórán kívüli közösségi feladatok megvalósítása, tanulmányi és sport csapatversenyek szervezése
szociális képességek (pl. segítség, konfliktuskezelés) fejlesztése	tanár-diák kapcsolat erősítése a személyes beszélgetések megteremtésével, a konfliktuskezelés módszereinek elsajátítása, a segítség gyakorlása
demokratikus iskolai élet szervezése	a diákönkormányzat működési feltételeinek megteremtése, munkájának segítése, a diákjogok érvényesítése
kognitív képességek fejlesztése	az önálló, illetve aktív tanulást előtérbe helyező tanítási módszerek alkalmazásával: differenciált oktatás, projekt módszer, önálló feladatok adása
kommunikációs képességek fejlesztése	alapképességek- beszéd, olvasás, írás – fejlesztése minden órán az önálló, értelmes beszéd gyakoroltatása, önálló, írásbeli munkák készítése
versengés képessége	versenylehetőségek teremtése- tanulmányi, sport, művészeti stb.
az egészséges életmód kialakítása	ismeretterjesztő előadások szervezése, személyes példamutatás, információforrások biztosítása (szakfolyóiratok, internet, CD, videó) egészségnevelő programok, kirándulások, versenyek szervezése, tanórán kívüli sportolási lehetőségek biztosítása

3.1 A személyiségfejlesztés és közösségi nevelés színterei az iskolában:

- tanítási óra
- egyéb foglalkozások
- diák önkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

Tevékenységünk csak akkor lesz eredményes, ha a **szülőkkel szoros együttműködést tudunk kiépíteni**, megértjük velük, hogy nem csak kötelességük, de saját érdekük is, hogy segítsék gyermeküket a közösségbe történő beilleszkedés, az iskola rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátításában.

3.2 A személyiségfejlesztés és közösségi magatartásra nevelés elvárt eredményei:

- **konfliktusmentes kapcsolat** az iskola környékén lakókkal, a szomszéd iskola tanulóival,
- diákjaink az iskola, a **közösség érdekében önként vállalnak** az egyéniségüknek megfelelő feladatokat, melyeket teljesítenek is,
- diákjaink önismerete, **konfliktuskezelő képessége és vitakultúrája fejlődik**,
- diákjaink tevékenyen részt vesznek a tanulmányi munkában,
- diákjaink tevékenyen részt vesznek a közösségi munkában,
- a szülőkkel való sikeres együttműködés.

3.3 A végrehajtásért felelős személyek:

- osztályfőnökök,
- a tanulót tanító pedagógusok,
- ifjúságvédelmi felelős.

4 A közösségfejlesztéssel összefüggő és az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Gimnáziumunk sajátossága, hogy **tanulóink többsége élsportoló**. Ennek megfelelően a nevelő-oktató munka hatékonyságának biztosítása érdekében, be kell vonni egyenrangú partnerként ebbe a folyamatba az egyesületeket is. Ezt szolgálják az iskola egyesületekkel kötött együttműködési megállapodásai. Ennek következtében intézményünkben az iskolai élet szereplői:

- tanuló
- pedagógus
- szülő
- egyesület

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók, edzők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, melyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, az edzőknek, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, s egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

A tanulók, annak érdekében, hogy:

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élelét, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;

- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát

Az intézmény feladata:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai, és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A pedagógusok, annak érdekében, hogy:

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, az edzőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel

Az intézmény feladata:

- kialakítani a **kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;**
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselőt és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók, valamint a szülők és az edzők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői egyeztető fórumok, egyesületi fórumok);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) és edzők annak érdekében, hogy:

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhessenek a pedagógusokkal gyermeke nevelésében

Az intézmény feladata:

- a **partnerközpontú hálózat kiépítése** a szülőkkel, edzőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- megteremteni annak a lehetőségét, hogy az iskola pedagógusai a tanulókkal kapcsolatos döntéseikben konzultálhassanak a résztvevőkkel
- igazgatói tájékoztatás a szülői összejövetelek és egyesületi egyeztetések alkalmával
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- az egyesületi együttműködés keretében erősíteni az őszinte légkört, a közös gondolkodást a tanulás és sport egyensúlyának megteremtésében. Fontos feladat a tanulási idő biztosításában való együttműködés, szükség esetén az egyéni tanrend kialakításában való partnerség.
- a szülők és egyesületek bevonása az intézmény különféle programjaiba.

4.1 A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt preferenciájú

pedagógiai feladatok:

4.1.1 A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Ennek keretében: létrehozni, működtetni kell a közösségen belüli kölcsönhatások, a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket, valamint a perspektívákat és hagyományokat. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

4.1.2 A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Ennek keretében: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a gyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

4.1.3 Az önkormányzás képességének kialakítása

Ennek keretében: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel képesek legyenek közös célokat maguk elé állítani, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát közösen értékelni.

4.1.4 A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Ennek keretében: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

4.1.5 Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Ennek keretében: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

5 Az iskolai közösségi szolgálat

A középiskolai nappali képzésben résztvevő tanulók esetében az érettségi vizsga megkezdésének feltétele az 50 óra közösségi szolgálat igazolása. A felnőttoktatás, felnőttképzés keretében szervezett érettségi vizsga esetében közösségi szolgálat végzése nem előírás.

A középiskola a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezi meg vagy biztosít időkeretet a legalább ötven órás közösségi szolgálat teljesítésére, amelytől azonban indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni. (A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 133.§ szerint)

Felelősök, feladatkörök

a) A középiskola igazgatója felelős a közösségi szolgálat megszervezéséért, továbbá gondoskodik arról, hogy az intézményben a kijelölt koordinátorok folyamatosan nyilvántartásban vezessék a tanulók által végzett közösségi szolgálatot. A koordinátorok igazolják a tanulók által elvégzett közösségi szolgálatot és gondoskodnak a dokumentálásáról az e-naplóba és a törzslapon, majd az osztályfőnök rögzíti a bizonyítványban. Iskolánkban két koordinátort jelöl ki az igazgatója.

b) A középiskola igazgatója jelöli ki az iskolai koordinátorokat, akik felelősek az alábbiak megszervezéséért:

- éves munkaterv készítése
- helyi lehetőségek feltérképezése
- a fogadó helyekkel való kapcsolattartás, (telefon, e-mail, Facebook)
- a tanulók folyamatos tájékoztatása (Kréta elektronikus napló, Facebook, Iskola honlapja, faliújság)
- a tanulók előzetes felkészítése, motiválása
- a jelentkezési lapok összesítése
- az adminisztrálás, a dokumentálás, igazolás
- a tapasztalatok pedagógiai célú feldolgozása.

c) az osztályfőnök feladata:

- együttműködik az iskolai koordinátorral
- jelentkeztetés, adminisztrálás, dokumentálás
- szülők tájékoztatása

5.1 A tevékenység megszervezésének lépései az iskolában

1. az igazgató kijelöli a program megvalósulásáért felelős pedagógusokat (koordinátor, osztályfőnök)
2. lehetőségek feltérképezése, együttműködési megállapodások megkötése a jogszabályi feltételeknek megfelelő külső partnerekkel.
3. a tanulók és szülők tájékoztatása a választható lehetőségekről, a javasolt ütemezésről
4. a tanulók jelentkeztetése formanyomtatványon
5. az éves munka értékelése, éves teljesítés rögzítése a tanügyi dokumentumokban
6. az 50 óra közösségi szolgálat teljesítésének igazolása.

A közösségi szolgálat dokumentálása

- az iskola együttműködési megállapodást köt a megvalósításban részt vevő külső szervezetekkel.

- a tanuló jelentkezési lapot tölt ki, amely tartalmazza a jelentkezés tényét, a tevékenységi területet, a szülő/gondviselő aláírását.
- a tanuló folyamatosan vezeti közösségi szolgálati naplóját az iskola által előírt formátumban, melyet a koordinátor havonta ellenőriz és kézjeggyével lát el.
- az elektronikus osztálynaplóban a koordinátor a törzslapon és a bizonyítványban a koordinátor vagy az osztályfőnök tanév végén rögzíti a közösségi szolgálat (rész) teljesítését.
- intézményváltás esetén, illetve a szolgálat teljesítése után, az iskola igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről két példányban, melyből egy példány a tanulónál, egy példány az intézmény irattárában marad.
- az 50 óra közösségi szolgálat teljesítése előfeltétele az érettségi bizonyítvány kiadásának, így a teljesítés tényét az osztályfőnök a bizonyítvány és a törzslap Jegyzet rovatában a megfelelő záradék alkalmazásával rögzíti.

A közösségi szolgálat fejleszti a tanulók következő kompetenciáit:

- kritikus gondolkodás,
- érzelmi intelligencia,
- önbizalom,
- felelősségvállalás,
- állampolgári kompetencia,
- felelős döntéshozatal,
- hiteles vezetői készségek,
- szociális érzékenység, társadalmi felelősségvállalás,
- kommunikációs készség,
- együttműködés,
- empátia,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás

5.2 A program lebonyolítása

A diákok az 50 órából 5 óra felkészítő, ráhangoló és feldolgozó foglalkozáson vesznek részt. Lehetőség szerint a felkészítő, ráhangoló felkészítést az iskolai koordinátor közreműködésével a 9. osztály elején 3 órában tömbösítve, valósítjuk meg. A feldolgozó foglalkozásokat az osztályfőnök részvételével, a 12. osztályban 2 osztályfőnöki órában tartja meg.

Az iskola lehetőséget biztosít, hogy a tanulók egyénileg vagy csoportosan tegyenek eleget a szolgálati követelmények teljesítésének. A közösségi szolgálat teljesítése során, 1 órán 60 perc időtartamot kell érteni, melybe az oda- és visszautazás időtartama nem számít bele. Tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető a közösségi szolgálat. A szolgálat teljesítése magánszemélynél, csak közvetítő szervezetten (közvetítő lehet az iskola is) keresztül valósítható meg.

5.3 A közösségi szolgálat választható területei:

a) az egészségügyi,

- b) a szociális és jótékonyági,
- c) az oktatási,
- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős tevékenység.
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési

Fogadó szervezet lehet

Azon állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezet, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezet, amelyek a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben felsorolt területeken végzik a tevékenységüket, és a feladatkörük ellátásából adódóan alkalmasak a tanulók fogadására, továbbá a rájuk vonatkozó jogszabályokban megfogalmazott feltételeknek eleget tudnak tenni. Ide tartozik minden nevelési-oktatási intézmény is.

Közösségi szolgálat **csak olyan szervezetnél** teljesíthető, amellyel az iskola **együttműködési megállapodást köt.**

A közösségi szolgálat **megszervezhető az iskolában is, de kizárólag iskolai szervezésben nem teljesíthető teljes egészében az előírt 50 óra közösségi szolgálat.**

A fogadó szervezet részéről mentor biztosítása **csak az egészségügyi és az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen** folytatható feladatok esetén kötelező, a szociális feladatok egy részénél (szükség szerint) javasolt.

6 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján

A pedagógus feladatai:

- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító pedagógusokkal, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a kerettantervben előírt törzsanyag átadására és a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja a továbbhaladásukat;

- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembevételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírattja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- a nevelés, oktatás folyamatában kiemelt figyelmet fordít a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt,
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi ajánlásait, a tanulók egyéni szükségleteit figyelembe véve differenciált pedagógiai tevékenységet végez,
- részt vesz a BTMN-es tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás helyi lebonyolításában, tantárgyi felzárkóztatásában
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára tantárgyi felzárkóztatásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik

6.1 Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínál az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az közösségi nevelés a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Célunk, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitakozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, ebben segíthet a szülő is. Lényeges, hogy az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - élvezze ezt a szabadságot adó együttlétet. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos háttérrel adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintákat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.

Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóknak lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. A feloldódáshoz más környezet kell, mint a hagyományosan merev tantermi berendezés, az egymás hátát látó gyerekekkel. Nem szükséges minden órát ebben a megszokott környezetben tartani, lehet színhely: könyvtár, múzeum, közösségi ház, vagy éppen a természet.

6.2 Az osztályfőnök közvetlen pedagógiai tevékenységének jellemző feladatai

- Az osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, a kerettanterv szerinti, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódók.
- Az közösségi nevelés egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat alakulásához.
- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.

- Szükség van azonban arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret).
- Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializációs folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

7 Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelészelyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (éneklés, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (= bensővé váló) oktatása.

7.1 Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiéna.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.

- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

7.2 A teljeskörű iskolai egészségfejlesztési stratégia

Prevenációs szemlélet

Iskolánk az egészségnevelés- és egészségfejlesztési programban szem előtt tartja az Egészségügyi Világszervezet, a WHO egészséggel kapcsolatos meghatározását, vagyis **„az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jól-lét állapota”**.

Az egészség tehát egy sokkomponensű, folyamatosan változó állapot. Az alábbi négy feltétel együttes, de különböző arányú megléte szükséges az egészség kiteljesedéséhez.

Az egyénnek képesnek kell lennie a változó terheléshez alkalmazkodni, az egyéni önállóságát megőrizni, a különböző közösségekbe integrálódni, valamint a biogenetikai, fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei között az összhangot megteremteni. Az iskolának kiemelkedő szerepe van abban, hogy a diákokban mind a négy feltétel kialakuljon, mert így képesek lesznek az egyéni életük során az egészségüket megőrizni. Ahogy a WHO meghatározása is a következő: *„az egészségfejlesztő iskola*

elősegíti, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.”. A WHO 1986-os egészségfejlesztéssel kapcsolatos meghatározása alapján, (miszerint: „*módot ad az embereknek, a közösségeknek egészségük fokozott kézben tartására és tökéletesítésére. A teljes fizikai, szellemi és szociális jólét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy megfogalmazza és megvalósítsa vágyait, kielégítse szükségleteit, és környezetével változzon, vagy alkalmazkodjon ahhoz*”) az egészségfejlesztés nem csupán az egészségügy kötelezettsége, hanem az iskoláé is. A köznevelési intézményeknek is kiemelt szerepet kell vállalniuk az egészségfejlesztési tevékenységekben, mint az ismeretátadás, a példamutatás, az attitűd formálás, a magatartás alakítás és az öntevékenységre való ösztönzés.

Ahhoz, hogy az iskolai egészségfejlesztés hatékony legyen, teljeskörűnek, és folyamatosnak kell lennie, valamint az iskola minden napjaiban jelen kell lennie. Az iskola minden tanulójának és a teljes tantestületnek részt kell benne vennie, valamint a hatékonyságot növeli, ha a szülők és az iskola közelében működő civil szervezetek is részt vállalnak az egészségfejlesztésben.

Az iskola egészségnevelési- és egészségfejlesztési programjában kiemelt szerepet szánunk a teljeskörű iskolai egészségfejlesztési (TIE) koncepcióban megfogalmazott négy alaptevékenységnek. Emellett figyelembe kell venni az iskola helyi sajátosságaiból adódó esetleges egyéb problémákat is.

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztési (TIE) koncepcióban megfogalmazott négy alaptevékenység:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés és egyéb testmozgás
- lelki egészséget segítő nevelés
- egészség-ismeretek, készségek átadása

Jogsabályi háttér

Az egészségnevelési- és fejlesztési program elkészítésénél az alábbi jogszabályokat és dokumentumokat vettük figyelembe:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A 2020-as Nemzeti Alaptanterv és hozzá kapcsolódó kerettantervek
- A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014 (IV.30) EMMI rendelet
- Az 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohány termékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
- Az „Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Program 2001-2010”

- Az „Egészséges Magyarország 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia
- Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja
- EMMI ajánlás a teljes körű iskolai egészségfejlesztés (TIE) munkájáról

Helyzetelemzés

Környezeti feltételek

A jelenlegi épület 1910-ben épült és ettől az évtől egészen 1994-ig általános iskolának adott otthont. Iskolánk, a Kovács Pál Baptista Gimnázium a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy fenntartásában működik. Az intézmény névadója Kovács Pál többszörös olimpiai bajnok kardvívó, akinek személye méltó példa a felnövekvő ifjúságnak.

A gimnázium négy évfolyamos középiskola. A 14-18 éves diákok számára tanórai és tanórán kívüli tevékenységek egésznapos lehetőségét szolgálja az iskola.

Az épület „L” alakú, így a tantermek egy része egy viszonylag forgalmasabb utcára néz. Gyenge pontja iskolánknak a környezet relatíve magas zaj és porterhelése. Előnye az épületnek, hogy kertvárosi részen található, zöld övezetben. További előny, hogy az épület már az 1900-as évek elején iskolának épült, így a tantermek, szertárak, mosdók kialakítása során figyelembe vették a diákok és tanárok szükségleteit. A folyosók és tantermek mind rendelkeznek természetes megvilágítással, szellőztetési lehetőséggel. A tantermekben lévő asztalok és székek mérete a középiskolások testi adottságainak megfelelnek. A gyerekek egészségnevelése során fontos szerepet kap a mozgás és a sport, ezt nagyban megkönnyíti, hogy iskolánk tornateremmel, jól felszerelt konditeremmel rendelkezik. 2020 óta a tanulók szabadtéri sportolási lehetősége érdekében a szomszédos telken sportpálya került kialakításra. További lehetőséget kínál a közeli REAC pálya, ami a kültéri labdajátékokhoz, magas- és távolugró gyakorlatokhoz, sportrendezvényekhez, iskolanapokhoz biztosít helyszínt. Az iskola udvarának egy része fákkal, cserjékkel beültetett füves terület, ahol padok teszik lehetővé a tanórák közötti szünetek eltöltését. Az előírásoknak megfelelő felszereltségű orvosi szoba az emeleten található, mely egyben az iskolapszichológus fogadószobája is. A gimnáziumban működik büfé, kínálata az egészséges és korszerű táplálkozási elvárásoknak és előírásoknak megfelel. Az egészséges táplálkozással kapcsolatos egészségnevelés fontos helyszíne.

Tárgyi feltételek

A tantermek és szaktantermek felszereltsége megfelel a törvényi előírásoknak. Az egészségnevelés megvalósításához szükséges eszközök, tantermi számítógépek, projektorok, hangfalak, sporteszközök, mérőeszközök rendelkezésünkre állnak.

Személyi feltételek

Az iskolavezetés elkötelezett a teljeskörű egészségnevelés megvalósításában, a pedagógusok ismerik a tantárgyukhoz kapcsolódó egészségnevelési- és fejlesztési területek követelményrendszerét. Kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek, a biológia és testnevelő tanároknak, a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógusnak és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek. A tantestület tagjai közül többen vettek részt mentálhigiénés továbbképzéseken, mely segíti az egészségnevelési munka hatékonyságát. Az iskolaorvosi és védőnői ellátás során ellátják az iskolánkba járó gyerekek életkorhoz kötött vizsgálatait, a testi, az érzelmi és intellektuális fejlődésének követését, a kóros elváltozások korai felismerése érdekében. Az iskolapszichológus hetente egy alkalommal segíti mind a diákok, mind a pedagógusok mindennapjait. A tantestület tagjainak munkáját olyan speciális felkészülteget követelő területeken segítheti, mint probléma felismerés, és kezelés.

Teljeskörű egészségnevelés elképzelhetetlen lenne a szülői munkaközösség támogatása nélkül. A szülők véleményét, tanácsait a szülői értekezleteken, fogadó órákon ismerhetjük meg. A felmerülő problémákat közösen, a tantestület, a szülők, a diákok és esetleg más szakemberek együttműködésével tudjuk megoldani.

Kapcsolati háló

- Gimnáziumunk fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
- BRFK Bűnmegelőzési osztály
- XV. kerületi Önkormányzat
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 15. Kerületi Tagintézménye
- XV. Kerületi Önkormányzat, Művelődési Osztály
- sportegyesületek (KSI-SE, REAC, UTE, VASAS, FTC, MTK stb.)

A TIE stratégia kiemelt részterületei, a teljeskörű egészségneveléssel összefüggő feladatok fókuszpontjai (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodóképesség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;

- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

7.2.1. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A program célcsoportja

Az egészségnevelési és egészségfejlesztési program az intézményünkbe járó diákoknak szól, így tervezéskor a tanulók korcsoporti jellemzőit, egészségügyi-, társadalmi- és szociokulturális hátterét is figyelembe kell venni. Az iskola profiljából következik, hogy a diákok általában 14-18 éves korcsoportból kerülnek ki, többségük valamilyen egyesületnél leigazolt sportoló. Külön figyelmet kell fordítani az esetleges SNI-s és BTM-es tanulókra. Célcsoportnak kell tekinteni továbbá az iskola minden dolgozóját, és az iskolába járó gyerekek szüleit is.

Célmeghatározás

Az iskola, azon túl, hogy a tudás megszerzésének a helyszíne, a gyerekek személyiségfejlődésének és szociális fejlődésének is a helyszíne. Az iskolát a benne kialakuló személyes kapcsolatok teszik valódi életteli szinterré. Így az iskola szocializációs szerepében is fontos, hogy a diákok otthon és biztonságban érezhessék magukat az iskola falai között. Fontos, hogy az iskolába járó gyerekek tudjanak és merjenek tanácsot és segítséget kérni problémáik megoldásához. Az iskolának olyan helynek kell lennie, ahol a diákok megoszthatják örömeiket, gondjaikat, és mindent, ami őket foglalkoztatja. A gyerekek serdülőként kerülnek be az iskolánkba és fiatal felnőttként hagyják az el. Az itt töltött idő lehetőséget ad, hogy hatást gyakoroljunk a személyiségfejlődésükre, amely meghatározza majd a később kialakuló viselkedési formáikat, attitűdöket, szokásaikat.

A Kovács Pál Baptista Gimnázium célja, hogy az iskola egészséges környezetet, teljeskörű egészségnevelést biztosítson, továbbá, hogy elősegítse az iskolába járó gyerekek és az iskolában dolgozók egészségének védelmét, megfelelő egészségügyi ellátást és prevenciót nyújtson, valamint a pedagógusok, a szülők, a diákok és az egészségügyi szakemberek egészségneveléssel kapcsolatos együttműködését támogassa.

Az egészségnevelés iskolai területei

A teljeskörű iskolai egészségfejlesztés (TIE) négy alapfeladat köré szerveződik, melyeken belül további területeken valósul meg az egészségneveléssel kapcsolatos tevékenység.

Egészséges táplálkozás megvalósítása

- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a táplálkozás és egyes betegségek kapcsolata
- diéták, táplálékérzékenységek, táplálékallergiák
- lelki eredetű táplálkozási zavarok megelőzése, felismerése
- fogyasztóvédelem, a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása
- divatok, trendek, reklámok, média hatása a táplálkozásra

Mindennapi testnevelés megvalósítása

- a mozgás fontosságának tudatosítása

- egészséges testtartás fontossága
- egészséges testkép kialakítása
- sport egészségügyi kockázatok, függőségek felismerése
- a testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- a szervezet fejlődése és működése testmozgással és annak hiányában
- gerincvédelem és gerinckímélet

A gyermek érett személyiséggé válásának elősegítése

- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a lelki egyensúly megteremtése
- személyes krízishelyzetek felismerése és stratégiák ismerete
- személyes biztonság
- a tanulási környezete kialakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet fontossága, környezeti ártalmak elkerülése
- az aktív szabadidő eltöltésének módja
- a harmonikus párkapcsolat ideáljának kialakítása
- a családi életre való nevelés

Egészség-ismeretek hatékony, azaz képességgé válást eredményező oktatása

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- a betegség és a gyógyulást segítő attitűd
- elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat
- a testi higiénia
- a szenvedélybetegségek, dohányzás, alkohol, drog, elkerülése
- nem szerhez köthető függőségek ismertetése
- az egészséges és biztonságos környezet kialakításának igénye

Az egészségnevelés iskolai színterei

Azon túl, hogy az iskolai élet minden színterén meg kell jelennie az egészségnevelési elveknek, a következőkben kiemelten fontos: közösségi nevelés órák, szaktárgyi órák, testnevelés elméleti és gyakorlati órák, sportkör, mentorfoglalkozások, szabadidős sporttevékenységek, osztálykirándulások, iskolai sportrendezvények, iskolai egyéb rendezvények, mint iskolanapok, DÖK és diák szervezésű rendezvények

Módszerek

A hagyományos egészségnevelő felvilágosítás nagyban hozzájárul a helyes döntés meghozatalához, és az életvezetés helyes alakításához. Főleg osztályfőnöki és biológia és sportelméleti tantárgyak, órák keretében valósítjuk meg a hagyományos egészségnevelő felvilágosítást. Viszont csupán ez nem elegendő a gyerekek viselkedésének befolyásolására. Az iskolán kívüli tevékenységek, programok motiváló ereje lényegesen nagyobbak az ismeretek átadásánál.

A rizikó csoportok felismerése is több szinten történik az iskolánkban. Egyrészt az iskolaorvosi vizsgálatok során sor kerül a tanulók életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatára. Másrészt a testnevelőtanárok által végzett fittségi felmérés is képet ad a diákokról. Nagy szerepe van a tanároknak és főleg az osztályfőnököknek a korai felismerésben azon diákokok esetében, akik valamilyen pszichológiai problémákkal küzdenek. Ezeket a diákokat az iskolapszichológushoz, irányítjuk.

Serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti foglalkozások a megfelelő felkészültéggel mellett jól alkalmazhatók osztályfőnöki órák, vagy mentorfoglalkozások keretein belül. A prevenció tevékenységei és az érzékenyítés is kiemelkedő fontosságú.

Kiemelt egészségnevelési területek

A dohányzás

Életkori sajátosságnak köszönhető, hogy a tizenévesek körében elterjedt és gyakori a dohánytermékek, nikotin tartalmú szerek fogyasztása és a dohányzást imitáló eszközök használata. A dohányzás és az ellene folytatott küzdelem a törvényi szigorítások ellenére is fontos terület maradt, annak ellenére, hogy iskolánkban az elmúlt évekhez képest csökkent a dohányzó fiatalok száma. Az egészségnevelési célunk egyrészt az iskolába járó tanulók körében a dohányzás és az alternatív eszközök használatának csökkentése, másrészt az első szál meggyújtásának és a rászokás kockázatának csökkentése.

Az alkoholfogyasztás

A WHO jelentése alapján a 15 évesnél idősebb magyar népesség csaknem kétszer több alkoholt fogyaszt évente, mint a globális átlag. Ez szükségszerűvé teszi, hogy iskolánkban az alkoholfogyasztás elleni küzdelem kiemelkedő szerepet kapjon az egészségnevelésben. A célunk, hogy a diákok képesek legyenek az egyéni életükben a mértékletes alkoholfogyasztás szabályait elsajátítani, képesek legyenek felismerni magukon és másokon az alkoholmérgezés tüneteit. Tudjanak segíteni embertársukon a különböző alkohol-problémák esetén.

Legális és illegális kábító- és tudatmódosító szerek

A Nemzeti Drogellenes Stratégia kimondja, hogy az „egészség, az egészséges életmód, mint érték és erőforrás minél több ember számára váljon követhető és követendő mintává”. A Stratégia a prevencióval kapcsolatban tíz szintéren határoz meg feladatokat, melyek egyike a köznevelési rendszer. Az iskolai egészségnevelés célja a Nemzeti Drogellenes Stratégiában megfogalmazottak alapján a szermentes életformát népszerűsítő programok számának növelése, a kábítószereket kipróbáló és alkalmasszerűen használó serdülők arányának adott korosztályon belüli 10%-os csökkenése, a lelki egészség fejlesztése.

A prevenció tevékenységei mellett kiemelt feladata még iskolánkban a korai felismerés, a kezeléshez segítség és nyomon követés. Az osztályfőnököknél túl jelentős szerep hárul a szaktanároknak, az iskolaorvosnak, a védőnőnek, az iskolapszichológusnak is. A korai felismeréshez elengedhetetlen, hogy a tanárok, főleg az osztályfőnökök olyan bizalmi viszonyt építsenek ki az osztályukban járó gyerekekkel, hogy a problémák hamar a felszínre kerülhessenek. A hatékonyság érdekében itt is fontos a szülővel való szoros együttműködés, melynek szinterei lehetnek a szülői értekezletek, a fogadó órák, család látogatások, vagy egyéb családi rendezvények. A szülővel való együttműködés lehet az alapja annak, hogy az iskolán belüli törekvések azon kívül is érvényesülhessenek.

Az osztályfőnöki órák keretében megvalósuló testi és lelki egészségnevelési foglalkozások évfolyamokra bontva

9-10. osztályok (5 óra)

Lelki egészség (2 óra). A személyiség kialakulásának meghatározó szakasza a serdülőkor. Az életkorból adódó problémák, mint önállóvá válás, a döntés és felelőssége, konfliktusok a szülővel, pedagógusokkal, iskolai és azon kívüli kortársakkal. Képességeink és korlátaink ismerete, önismeret, önbizalom, önkontroll, önértékelés. Önnevelési készség, képesség. A képességeinknek, kondícióknak és ambícióinknak megfelelő testi-lelki terhelésre való törekvés, az alul- és túlterhelés veszélyei. A

szorongás, stressz, feszültség, fáradtság oldásának lehetőségei. Konfliktus kezelés, mint a lelki egészség feltétele. A kudarctűrés, a tanulságok feldolgozásának és hasznosításának képessége.

Testi egészség (3 óra). Az egészség megőrzés igénye, az egészséges életmód iránti érdeklődés, és annak kialakításának igénye. A testi és lelki egészség összefüggései, mint az önfegyelem, az akaraterő, az én azonosság. A lelki egészség megerősítése lehetőséget ad az egészségkárosító szenvedélyek megelőzésére. Saját testünk, szervezetünk működésének ismerete, mint az önismeret szerves és elengedhetetlen része – betegségi tünetek felismerése. A serdülés testi sajátosságai, a serdülőkori biológiai, pszichológiai érés folyamatának ismerete. Az egészséget fenyegető tényezők ismerete, mint a környezet károsító hatása, helytelen életvitel, egészségtelen táplálkozási szokások. A betegségek és a balesetek megelőzésének módjai.

11-12. osztály (5 óra)

Lelki egészség (2 óra). Emberismeret, empátia, figyelmesség, tapintat, alkalmazkodási készség, rugalmasság és ezekkel egyidőben az autonómia megőrzése. Az önálló döntés képessége, lehetőségek mérlegelése, felelősségvállalás a döntéseinkért. A lelki egészség helyreállításának, a feszültség oldásának eszközei, mint művészi önkifejezés, humor, játék. Az élmények feldolgozásának képessége. Saját magunk tisztelete, egyéniségünk, érzelmeink vállalása és mások ösztönzése ugyan ezek vállalására. Az emberi kapcsolatok értéként való felfogása. A lelki kiegyensúlyozottságot veszélyeztető tényezőkkel szembeni védekezés.

Testi egészség (3 óra). Szexuális kultúra. A szexuális élet megkezdése, biológiai és erkölcsi szempontok alapján. Felelősségvállalás a párkapcsolatban. Fogamzásgátlás módjai, kockázatok. Poligámiából adódó konfliktusok, fertőzés veszély. Az abortusz. Az élet kezdete. Családtervezés. Nemi betegségek, homoszexualitás. Az alkohol, a gyógyszer, és a drog. Az alkoholizmus és drogfüggőség kezelése. Testi és szellemi fogyatékosokkal szembeni viselkedés, érzékenyítés. Gondozásra szoruló családtagok.

Iskolai terv az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításához

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamilyen sérülést követően, vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, az orvos megérkezése előtt. Az elsősegély-nyújtás biztos elsajátítása növeli az önbizalmat és a cselekvőképességet.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, és kiemelt feladatok, nehézségek

A tanulók ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát, az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb fogalmakat, a gyakran előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit. Ismerjék fel a diákok a vészhelyzeteket. Sajátítsák el az alapvető elsősegély-nyújtási módokat, és azt, hogy mikor és hogyan kell mentőt hívni. A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel rendelkezzenek, valamint az életkoruknak megfelelő szinten foglalkozzanak a legfontosabb alapismeretekkel. Ezzel kapcsolatos nehézségnek bizonyul, hogy iskolánk nem rendelkezik AMBU BABÁVAL, így eszköz hiányában, csupán elméleti síkon kevésbé tud hatékony lenni az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása. Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul. Az ehhez tartozó ismereteket a tanulók az osztályfőnöki, biológia, kémia, fizika és testnevelés órákon sajátíthatják el.

8 Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának feladatai

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet az áldozat kap valamely sérülése vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van egészségtan-, közösségi nevelési-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

8.1 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

8.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

8.3 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

8.4 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
----------	-----------------------------------

Biológia	<ul style="list-style-type: none"> ○ rovarcsípések ○ légúti akadály ○ artériás és ütőeres vérzés ○ komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> ○ mérgezések ○ vegyszer okozta sérülések ○ savmarás ○ égési sérülések ○ forrázás ○ szénmonoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> ○ égési sérülések ○ fagyás ○ forrázás
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> • magasból esés

- az közösségi nevelés órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele

8.5 Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése

9 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek helyi rendje

Minden tanuló egyedi, megismételhetetlen, különleges. Minden gyermeknek egyéni szükségletei, igényei, lehetőségei vannak.

Célunk, hogy minden tanítványunk az egyéni szükségleteinek, igényeinek megfelelő és az adottságainak kibontakoztatására legalkalmasabb differenciált nevelési és oktatási folyamatokban vehessen részt.

Az Nkt. 4. § 13-14. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanuló fogalmát:

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók csoportosítása:

Különleges bánásmódot igénylő tanuló:

a., Sajátos nevelési igényű tanuló

b., Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló:

A BTMN-es tanulók a szakértői bizottság véleménye alapján az életkoruktól elvárhatóan tartósan és jelentősen alul teljesítenek. Társas kapcsolataikban problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási nehézségekkel küzdenek. Közösségbe való beilleszkedésük, szocializációs folyamatuk, személyiségfejlődésük nehezített. Problémájuk mértéke nem indokolja a SNI státust.

c., Kiemelten tehetséges tanuló:

A kiemelten tehetséges tanuló a törvény szerint az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanuló

Tartós gyógykezelés alatt álló tanuló:

Az a tanuló, akinek egészségügyi ellátása az egészségügyi törvény rendelkezéseinek megfelelően általános járóbeteg-ellátásban, vagy általános fekvőbeteg-ellátásban dolgozó szakorvos véleménye alapján az adott tanévben a harminchat tanítási napot várhatóan meghaladja, emiatt tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni.

9.1 Különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésével és oktatásával összefüggő pedagógiai tevékenység

9.1.1 Sajátos nevelési igényű tanulók:

Iskolánk adottságai miatt, és a fenntartó döntése alapján, sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatását nem tudjuk vállalni

9.1.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók pedagógiai támogatása

A beilleszkedési, magatartási nehézség nemcsak azoknál a tanulóknál figyelhető meg, akiknek gyenge a tanulmányi eredményük. A beilleszkedés és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók szocializációs, alkalmazkodási és magatartásszabályozási problémáit a szakértői vélemény alapján segítjük megoldani.

Pedagógiai munkánk egyik célja, hogy az iskolai követelményrendszerből, a társadalmi normáktól eltérően szocializált tanulók beilleszkedését támogassuk. Ezekre a gyerekekre jellemzőek a gyakori hangulatingadozások, az önértékelés és az identitás problémái, gyakori a közösségi feladatrendszeren kívülállás, az agresszív, vagy feszült magatartás, illetve a kortárs kapcsolati problémák. Ezek a nehézségek más életmódbeli gondokkal is jelentkezhetnek.

Speciális osztályfőnöki órákkal, tréningekkel támogatjuk a közösségbe illeszkedés folyamatát. egyéni beszélgetéseken, személyiségfejlesztő tréningeken fejlesztjük a tanulók önértékelését, önismereti készségeit. Csoport és egyéni szinten törekszünk, a konfliktusok, a frusztráció, a szorongás, az agresszió feloldására. Tanítjuk a nyertes-nyertes konfliktuskezelési stratégiákat.

Feladatunk, hogy ezek a tanulók konstruktív tevékenységek, véleménycserék, beszélgetések formájában vegyenek részt az iskolai életben, és haladjanak tanulmányaikban. Ezzel megakadályozva a tanulók kirekesztését, vagy a túlzott negatív hangadást.

Minden esetben elvárás a pedagógussal, különösképpen az osztályfőnökkel szemben:

- nevelje a közösséget a másság, a különbözőség tolerálására,
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal,
- a szülővel kiemelten foglalkozzon, figyelmesen és tapintatosan viselkedjen,
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében, kérjen segítséget az iskolaorvostól,
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának eredményességét,
- gondoskodjon a tanuló megfelelő pályaválasztásáról,
- szükség esetén a tanuló iskolai magatartásáról, teljesítményéről adjon írásbeli véleményt.

9.1.3 A tanulási nehézségekkel küzdő, kudarcnak kitétt tanulók pedagógiai támogatása

Tanulóink igen vegyes érdeklődéssel és felkészültséggel érkeznek hozzánk. Az osztályok létszáma általában magas, amely megnehezíti a szaktanárok munkáját. Iskolánkban a helyes tanulási módszerek kialakításával, a változatos szemléltető eszközök alkalmazásával, egyéni kompetenciák erősítésével igyekszünk felébreszteni, támogatni tanulóink tudásvágyát, a tanulási sikereken keresztül pedig a továbbtanulásra motiváljuk diákjainkat. Nevelési és oktatási munkánk során nagy figyelmet fordítunk a gyerekek egyéni képességeinek fejlesztésére. A problémák feltárása és kezelése osztályfőnöki és szaktanári feladat, amelyhez az osztályközösség és a szülők is segítséget nyújthatnak.

Feladatok:

- A tanulási kudarc valódi okainak feltárása (lelki problémák, tanár-diák közötti nézeteltérés, rossz tanulási technika stb.), majd adekvát megoldások keresése.
- A tanuláshoz való pozitív attitűd kialakítása: az akaraterő fejlesztése, kitartásra nevelés.
- Fontos feladatunk a koncentrációs képesség, a monotonitástűrési erősítése, az olvasási, szövegértési, szövegalkotási technikák, az emlékezőképesség, a gondolkodás és a kreativitás fejlesztése is.
- Az önálló ismeretszerzés képességének fokozatos kialakítása.
- Az egészséges önbizalom kialakítása.

A megvalósítás módjai, lehetőségei:

- A tanulási képességek fejlesztése tanórai kereteken belül, 9. évfolyamon, csoportbontásban heti egy tanulásmódszertan órán is megvalósul.

- A tanulás-módszertani kultúra fejlesztése: hatékony tanulási stratégiák, módszerek kialakítása tanulásmódszertan és osztályfőnöki órán. A fokozatosság elvének betartásával egyre magasabb célok kitűzése.
- Osztályközösségen belül tanulópárok, tanulócsoportok kialakítása.
- Személyre szabott, differenciált feladatokkal segíteni a tanulók felzárkóztatását.

A Nkt.4.§ 6a pontja szerinti fejlesztő pedagógiai ellátásban részesítjük a BTMN-es tanulóinkat. Ennek keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a szaktanára, a képességfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus látja el a szakértői bizottság véleménye alapján. A tanulók fejlesztő pedagógiai ellátása a szaktanárok és a fejlesztő pedagógus együttes munkájával valósul meg.

A tanuláshoz szükséges pszichikai képességek fejlesztésével, a rendszeres tanórai és tanórán kívüli foglalkozások korrekciós tevékenységének eredményeként tanítványaink alkalmassá válnak az iskolai tanulásra, az továbbhaladásra.

9.1.4 Tehetséggondozás, tehetségprogram

„A jövő a gyermekeinken múlik.
A mi feladatunk pedig az,
hogy segítsünk nekik kibontakoztatni
a mindannyiukban ott rejlő tehetséget.”
Csíkszentmihályi Mihály

Nevelési cél:

Minden diákban ott rejlik a lehetőség, hogy képességeit teljesítménybe fordítva sikerélményt szerezzen, a tanulás élmény és öröme számára, tudatos, aktív, produktív felnőtté váljon.

Ennek szellemében iskolánk **tehetségtámogató programjait** az alábbi nevelési célok határozzák meg:

- a fejlődési szemléletben rejlő lehetőségekkel megismertetni minden tanulót;
- a tanulók sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív, rugalmas személyiséggé fejlesztése;
- az egyéni erősségekre, érdeklődésre épülő tanulási helyzetek által sikerélményhez juttatni a diákokat, hogy sikerélményeik által képessé váljanak az önszabályozott tanulásra, az élethosszig tartó tanulásra;
- meglátni és megláttatni, illetve továbbfejleszteni minden gyermekben saját és társai értékeit, így segítve az együttműködést;
- a kommunikációs készség fejlesztése, a konstruktív konfliktuskezelés eszköztárának kialakítása;
- erőforrásaik ismeretében képesek legyenek a nehézségekben fejlődési lehetőséget látván a kihívásokhoz rugalmasan alkalmazkodni;
- képessé tenni a diákokat a flow-élmény megélésére, a tartalmas élet feltételeinek megteremtésére.

A tehetség, mint belső hajtóerő, a tenni, alkotni vágyás belső motivációja, ha nem bontakozhat ki eredeti mivoltában, más utat tör magának (agresszió, szorongás, tanulási problémák). Elsődleges célunk így **minden gyermeknek segíteni, hogyan tudja saját erősségeit felismerve, elfogadva képességeit teljesítménybe fordítani.**

Iskolánk profilja alapján a sporttehetségek támogatására különös figyelmet fordítunk. A sportban kiválóságot mutató tanulóink a kettős karrier építését támogató tehetségműhely munkájába kapcsolódhatnak be, ahol az életvezetéshez szükséges szervezési-vezetési ismeretek mellett jelentős gyakorlati tapasztalatot szerezhetnek a sport és civil karrier összeegyeztetésének technikáit illetően. Külön figyelmet fordítva a személyiségfejlesztés fontosságára is, mely elsősorban a célkitűzés és megvalósítás, a siker- és kudarckezelés, az értékelés területére irányul.

Alapelvek:

A tehetséggondozás kiindulópontja, hogy úgy tekintünk minden gyerekre, hogy lehet tehetséges valamiben, aminek kibontakoztatásához változatos lehetőségeket kell biztosítani iskolai kereteken belül.

Tehetségtámogató munkánkat a Komplex tehetségtámogatás stratégiája a baptista intézményekben dokumentumra alapozzuk az alábbiak szerint:

1. Tehetségtámogatás keretei

1.1 Tehetség meghatározása

„Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagot messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.” (Harsányi István)

A tehetség természeti erő, amely a megjelenésére alkalmas környezetben alkotó erővé válhat. A tehetség sajátos attitűd és reakciómód, amely kiemelkedő képességek kifejlesztésére és alkotó teljesítménybe fordítására irányul. Mindenkire úgy kell tekinteni, hogy akár tehetség is lehet. A környezeti tényezők, különösen az elvárások és a motiváció jelentősen befolyásolják a tehetség megjelenését.

1.2 Tehetségvizsgálat komplexitása

A tehetségvizsgálatok egy adott közösség és/vagy adott egyének megismerésére irányulnak, és nem a tehetségek kiválogatását célozzák. A tehetségvizsgálatok célja a megfelelő fejlesztő környezet biztosítása akár egyénről, akár egy közösségről van szó. A tehetségvizsgálat több forrás bevonásával történik, a személyes és környezeti változók interakciójában kerülnek elemzésre az információk. A tehetségvizsgálatok az erős és gyenge pontok azonosítására egyaránt figyelemmel vannak. A képesség, tanulási és motivációs profil alapján lehet fejlesztési környezetet felépíteni, megalapozottan programokba irányítani, vagy mentorhoz közvetíteni a tehetségeket.

A tehetségazonosítás célja a tehetségígéreték felkutatása, a tehetségek azonosítása. Módszerei: szubjektív (alkalmi és strukturált megfigyelés, tulajdonságlisták alkalmazása, a szülők és a kortársak véleménye, visszajelzése); objektív (tesztek, pszichológiai mérések).

A szunnyadó tehetség kibontakoztatását, fejlesztését segítő komplex folyamat a tehetséggondozás. A tapasztalati lehetőséget és élményt nyújtó tanulási-fejlődési helyzetek teret biztosítanak a tehetséghasználási formák azonosítására. A tehetséggondozás fő formái: a mindennapi tevékenységbe épített komplex személyiségfejlesztés; egy-egy tudományos, művészeti, sport vagy egyéb tevékenység kiemelt művelése; tehetségvizsgálat; egyéni és csoportos konzultáció a családdal, szakemberekkel, a tehetségekkel; mentorrendszer / egyénre szabott megsegítés; pályázatok; versenyek, fellépések egyéb megjelenés; pályatanácsadás, karrierépítés; konfliktuskezelés.

Kiemelt célunknak tekintjük a tehetségbarát társadalom erősítését. A tehetségbarát társadalom

lehetőségeket biztosít egészen kicsi gyerekkortól kezdve a képességek fejlődésére. Tevékenységet és nem teljesítményt vár el a még éretlen képességek szintjén. A tehetségbarát társadalom rugalmas, ugyanakkor kiszámítható, határozott szabályokat és a képességek fejlődésének megfelelő szabadságot nyújt a további fejlődéshez. A tehetségbarát társadalom erősíti az egyén felelősségét saját tevékenységéért, fejlődéséért és teljesítményeiért.

2. Tehetségtámogatás alapelvei

1. Inkluzivitás

A tehetséggondozásnak befogadó jellege kell, hogy legyen. Mindenki számára elérhetővé kell tenni a változatos tanulási helyzetek megteremtése által, hogy érdeklődésének megfelelően teret kapjon képességei teljesítménybe fordításához.

A köznevelési intézmények felkészülten képesek fogadni a tehetség sokszínű megmutatkozását, lehetőséget biztosítanak a kettős különlegességű tehetségek gondozására is.

2. Komprehenzív szemlélet

A köznevelési intézmények a gyerekek eltérő érdeklődése, teljesítőképesége, tanulási üteme alapján biztosítja az önnön képességeik felismeréséhez elengedhetetlenül szükséges tudások és képességek megszerzését. Az intézmények alapvető feladata mindenki számára egyaránt biztosítani a világ megismeréséhez és a társadalomban való eligazodáshoz szükséges ténytudás megszerzésének, és a megszerzett ténytudás operacionálásához szükséges művelési tudás megszerzésének lehetőségét.

A köznevelési intézmények tehetséggondozó munkája révén megvalósul az esélyteremtés elve.

A tehetség különböző megnyilvánulási módjai értéként jelennek meg, melyek nemcsak elfogadásában, hanem a kortársi elfogadtatásában is szerepet vállal az intézmény.

3. Tevékenységfókusz

A hatékony tehetséggondozás tevékenység- és nem teljesítményalapú. A teljesítmények következményként jelennek meg.

A köznevelési intézmények a tehetségsegítő programok sokszínűsége által segítik, hogy a tehetséges fiatalban meglévő potenciál életkora, kulturális, társadalmi háttere, elkötelezettsége, motivációja által meghatározottak szerint produktum létrehozását lehetővé tegyék.

4. Hosszú távú szemlélet

A tehetségsegítés általában a kora gyermekkortól a munkába állás és a tehetség hasznosulásának kezdeti fázisai idejéig (~35 éves korig) tart. A tehetségsegítés feladata ily módon az életpálya-építés segítése – különös tekintettel az életszakasz-határok átlépésének zavartalanságának támogatásával.

5. Felelősség elve

A tehetséghasznosulás megfelelő módjainak azonosítása, lehetőségek szerinti biztosítása a társadalmi felelősségvállalás jegyében történik. A tehetséghasznosulás módjainak biztosítása az átjárhatóság és folyamatosság elve szerint érvényesül.

3. Tehetségtámogatás tevékenységei

Tehetségvizsgálat – intézményi tehetség térkép

- differenciált tanórai munkaszervezés többszörös intelligencia elmélete alapján,
- képesség-kibontakoztató tárgy bevezetése az iskolákban.

Tehetségazonosítás: tehetségkeresés-azonosítás, amelynek célja a megnyilvánuló potenciális és/ vagy kibontakozott tehetségek erős és gyenge pontjainak megismerése.

Intézményünkben használt módszerek:

- pedagógusi megfigyelés, javaslattétel,
- tehetségazonosító tesztek (diák, szülő, pedagógus),
- tehetség-profil készítése koordinátor által,
- iskolapszichológus által felvett tesztek (személyiségjellemzők vizsgálata).

Tehetseggondozás: a tehetségek kibontakozását segítő tervszerű aktivitás és folyamat, melyet kiegészíti a komplex személyiségfejlesztés.

Intézményünkben használt módszerek:

- tehetségterület szerinti gazdagítás / dúsítás, gyorsítás/ léptetés
- intra- és interperszonális terület fejlesztése.

A megvalósítás módjai:

- egyéni támogatás (versenyfelkészítés, coaching szemléletű mentorálás, egyéni fejlesztés),
- csoportos fejlesztés (tagozat, fakultáció, szakkör, versenyfelkészítés),
- komplex program (tehetségműhely).

Tehetség-tanácsadás: a tehetseggondozásra vonatkozó útmutatás a (tehetséges) diák, a szülő/gondviselő, a tehetségesekkel foglalkozó szakember, az igazgató, a tehetség témakörrel ismerkedő személy számára.

4. Intézményünkben megvalósuló tehetség-tanácsadás:

Téma	Célcsoport					
	(tehetséges) diák	pedagógus	szülő/ gondviselő	tehetségekkel foglalkozó szakember	intézmény-vezető	tehetség témakörrel ismerkedő
tehetség jellemzői		X	X	X	X	X
tehetséggondozás formái		X	X	X	X	X
kettős különlegességű tehetségek fejlesztése	X	X	X	X	X	X
intra- és interperszonális terület fejlesztése	X	X				
pályaorientáció	X		X			
intézmény tehetséggondozó	X	X	X	X	X	X

programjának jellemzői						
jó gyakorlat	X	X	X	X		X
egyéni fejlesztés	X	X	X			

Feladatok

A megfelelő képzési, nevelési cél megvalósításához a tanulók komplex megismerése szükséges, ami nem nélkülözheti sem képességük, sem személyiségük sajátosságainak feltérképezését.

9.4.4.1 Komplex tehetségtámogató rendszer

1. Tehetségazonosítás

- online tesztfelületen tehetség-tesztek (tehetségterület, tehetségfaktor, tehetségalkat) kitöltése, egyéni visszajelzés írott formában;
- tehetség tanácsadás formájában szóbeli egyéni visszajelzés biztosítása;
- a pedagógusok támogatása a megfigyeléses módszerrel történő tehetségazonosításban
- iskolapszichológus bevonása a tehetségazonosítás folyamatába (szűrővizsgálatok, tehetségazonosítás speciális eszközei).

2. Tehetséggondozás

- tehetség-tesztek eredményeinek beépítése egyes tanórai feladatok elkészítésébe, a hozzájuk kapcsolódó munkaszervezésbe,
- egyéni erősségek alapján tehetségműhelyekben való részvétel biztosítása,
- közösségi nevelés keretein belül megvalósuló tevékenységekkel a képességkibontakoztatás segítése,
- pályaaorientáció támogatása.

3. Tehetségfejlesztés

- sportoló diákjaink számára egyéni támogatást nyújtó mentorprogram biztosítása,
- a kettős karrier építését támogatva a sport mellett azonosítható tehetségterület, érdeklődés alapján komplex, általános felfedezési tapasztalatot nyújtó, élményalapú tehetségműhelyek megszervezése tehetségfejlesztő tanterv alapján,

Ennek megfelelően a tehetséggondozás és –fejlesztés szervezeti formái intézményünkben:

1. Tanórai tehetséggondozás
2. Tanórán kívüli tehetségfejlesztés

Tanórai tehetséggondozás

Tanórai tehetséggondozás célja, hogy minden diák érdeklődésének és elsődleges tehetségterületének megfelelően változatos tanulási helyzeteken keresztül sajátítsa el a gimnáziumi tananyagot, kapjon lehetőséget tudása alkalmazására.

1. Tanórákon ezzel kongruens módon a következő lehetőségekkel élünk:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulási helyzetek megteremtése a tehetségterületeknek megfelelő feladatszervezéssel;
- Differenciált képességfejlesztés;
- Csoportbontás;

- Emelt óraszámú oktatás;
- Az önálló tanulás képességének formálásához tanulásmódszertani segítségnyújtás;
- Ösztönözzük a tanulókat az önismeretük fejlesztésére, a tehetségterületük felismerésén és azt segítő információfeldolgozási módon keresztül pedig az önirányításra,
- A tanulók komplex személyiségfejlődését, teljesítményfejlesztő értékelésével is támogatjuk.

2. Alkalmazott stratégiák tanórákon:

- A tananyag dúsítása, gazdagítása;
- Az egyéni tanulási stílus kibontakozását segítő munkaszervezés megvalósítása;
Felfedezettő tanulási helyzetek biztosítása;
Idő-és feladatszerzés metodikájának megismertetése az önszabályozott tanulás támogatása érdekében;
- A figyelemkoncentráció fejlesztése az érdeklődés felkeltésével, gondolkodtató, motiváló kérdésekkel problémaközpontú tanulási helyzetek megteremtésével;
- A kreatív problémamegoldási stratégiák kialakításának támogatása az ismeretszerzés és információfeldolgozás folyamatának hatékonysága érdekében.

3. Differenciált foglalkozások:

Kooperatív tanulás: A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történő megvalósítása. A tanulók aktívan együttműködnek a siker érdekében. A tanulási képességek, és a szociális készségek a kooperatív tanulási módszerrel egyszerre fejleszthetők.

Projekt módszer: A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást az önálló ismeretszerzést és a nagyfokú integrációt.

Tanórán kívüli tehetségfejlesztés

A tehetségfejlesztés az azonosított tehetségterület mentén történő komplex támogatást jelenti.

Ennek sajátos megnyilvánulási formája a pályaeorientációs konzultáció, mely során a diákok a tehetségtesztek alapján kapnak támogatást az életpálya-építéshez. A pályaeorientáció, pályaválasztás területén az iskolapszichológus által további tanácsadás vehető igénybe.

További tehetségfejlesztő alkalmak iskolánkban:

- Az év elején felvett tehetség-tesztek alapján a tehetségtámogatás munkaközösség vezetője javaslatokat fogalmazhat meg további tehetségműhelyek indítására.
- Projektnapok és iskolai ünnepek a diákok erősségeihez igazodóan a tehetségfejlesztés megvalósítását segítik.
- Versenyekre való felkészítés egyéni vagy csoportos formában valósul meg a diák vagy a diákok érdeklődése és azonosított tehetségterülete alapján.
- Mentorprogram a sportoló diákok mentális támogatásának erősítésére.

9.4.4.2 Mentorprogram

Mentorprogram célja és várt eredmény

A mentorprogram célja a sporttehetségek támogatása: személyiségfejlesztés (önismeret, erősségek és fejlesztendő területek mentén tehetséggondozás), probléma megoldási stratégiák és megküzdési módok fejlesztése, tanulási stratégiák kialakítása, a rugalmas alkalmazkodás képességének edzése.

Várt eredmények: sportteljesítmény fokozása, mentális erőnlét növelése, adaptív viselkedési minták kialakítása, tudatos életpálya-tervezés, kettős karrier építéséhez szükséges kompetenciák fejlődése.

Mentorálás jelentősége

A mentorálás dinamikus, eseményekkel teli és nem lineáris kapcsolat, ami változásokon megy át. Különböző formákat ölthet, a mentortól más és más funkciók betöltését várja el. Egyértelműen nem egy előre megszabott, zárt fejlődési útról van szó, hanem mint minden segítő kapcsolat, a mentorálás is egy egyedi fejlődési úton halad, különféle szakaszok, fordulópontok, mérföldkövek mentén. A mentorálás számos olyan élményt nyújt, mely révén a mentorált bizonyos készségeket, attitűdöket és/vagy szokásokat fejleszthet ki, és idővel önmagáért felelőssé, autonómmá és függetlenné válik, tehetsége kibontakozhat.

Kompetenciafejlesztés a mentorálásban

A kompetencia képesség valamire, mely az egyéni motiváltság által fejleszthető, involválja a személyiség-jellemzőket, valamint a meglévő és megszerezhető ismeretbázist.

A különböző képzési formák lehetővé teszik a kompetenciafejlesztés megvalósítását. A mentorálás lehetőséget nyújt a tapasztalat- és véleménycserére, szokás kialakítására, a személyes fejlődés támogatására. A tréning során az ismeretek átadása és a készségfejlesztés kerül a középpontba. A program eredményessége érdekében a coaching is beemelendő az attitűdformálás, a szokás kialakítása, a személyes fejlődés támogatása végett.

A mentorprogram során fejlesztett kompetenciák:

- önismeret
- kommunikáció
- konfliktuskezelés
- önszervezés, önmenedzselés
- megküzdési módok
- időszervezés
- problémamegoldás
- rugalmasság
- önfejlesztés, tanulásszervezés
- döntéshozatal
- kapcsolatszervezés
- önkontroll és felelősségvállalás
- együttműködés
- kritikai gondolkodás
- lényeglátás
- figyelemkoncentráció

A mentorprogram időtartama 2 tanév, mely negyedéves periódusokra tagolódik.

A mentorprogram **tanévenként** – kiemelt nevelési céljainknak megfelelően - öt téma köré csoportosul:

1. **tanév: önismeret**
  - kommunikáció**
  - tanulási stratégiák**
  - probléma megoldása**
  - megküzdések – motiváció**
2. **tanév: pályaorientáció**
  - mentálhigiénia**
  - drogprevenció**
  - konfliktusok kamasz korban**
  - önismeret**

A témák felvezetése csoportos formában (jellemzően tréningalkalmakon) történik, melynek beépülését segíti a mentorral folytatott rendszeres, előre tervezett konzultáció. Így a személyes kapcsolattartás, a bizalmi légkör ereje által a tréningen megismertek beépülése nagyobb hatékonysággal segíthető.

Az egyéni támogató folyamatok hatékonyabbá tétele érdekében a mentoroknak egyéni mentori terv alapján az egyéni erősségek fejlesztését és gyenge oldalak korrekcióját is módjuk van megvalósítani. A mentori terv összeállítása a kérdőívek eredményei alapján kerül elkészítésre, amelynek teljes előkészítésében és adminisztrációjában, felülvizsgálatában és szükség esetén korrekciójában tehetségsegítő coach áll rendelkezésükre.

A mentorprogram coaching-szemléletű. Coach-ként a mentor támogatja a mentorált gondolkodását, problémamegoldását, céljainak elérését. Erre például nagy kihívás előtt, alatt vagy után kerülhet sor, amikor a hangsúly azon van, hogy a mentorált minél inkább önirányított és független tanulóvá váljék. Ez egy intenzívebb formájú támogatás, ahol a kapcsolat középpontjában a mentorált van. A fejlesztés hosszabb időszakon keresztül, előre egyeztetett személyes találkozók és beszélgetések útján történik, melyben feldolgozzák a problémákat, meghatározzák a fejlesztés lépéseit.

Mentorprogram eredményességi mutatói:

- egyéni mentori terv (célkitűzések megvalósulása)
- mentorok és mentoráltak reflexiói
- mentorok és mentoráltak visszajelzései (kérdőíves kiértékelés),
- bemeneti és kimeneti mérés: szituációs gyakorlatok – történt-e előrelépés?

(tudatosság, kreativitás, megoldáscentrikus szemléletmód, időperspektíva, kapcsolatalakítás, optimizmus dimenziók mentén)

Mentorprogram tematikai egységei

1. egység: Önismeret

Tréning célja: ráhangolás, önismeret fontosságának hangsúlyozása, visszajelzések szerepének tudatosítása, kommunikációs eszköztár bővítése, én-állapotok megismerése

Mentorok feladatai: szerződés kötés a vállalásokra, erősségek megtapasztalása, nyílt kommunikáció előnyeinek megismerése, játszmák elkerülésének felismerése, segítségkérésben rejlő erő megtapasztalása

2. egység: Tanulási stratégiák

Tréning célja: tanulási stratégiák megtapasztalása (többszörös intelligencia alapján problémamegoldás)

Mentorok feladatai: egyéni tanulási stílus erősítése, technikák kipróbálására ösztönzés, tanulás akadályainak felismertetése

3. egység: Problémamegoldás és konfliktuskezelés

Tréning célja: megoldás-orientált stratégiák megismerése, problémamegoldás fázisainak megismerése, időperspektívák szerepének tudatosítása.

Mentorok feladatai: megoldás-orientált szemlélet erősítése, problémamegoldás lépéseinek tudatosítása, célkitűzési technikák megismertetése, konfliktuskezelési módok adekvát alkalmazásának gyakorlása.

4. egység: Megküzdési módok

Tréning célja: coping mechanizmusok megismerése, keljfeljancsi-stratégia erősítése.

Mentorok feladatai: reziliencia-faktorok erősítése, egyensúly kialakítása, stressz-kezelési technikák gyakorlása.

IV. Eszközök

A tehetségazonosítást és -gondozást segítő infrastrukturális háttér:

A tehetségprogramok infrastrukturális háttérének biztosítása: helyiségek, tárgyi és módszertani eszközök, nyomtatott oktatási anyagok, tanügy-igazgatási nyomtatványok, IKT eszközök, és digitális felületek (honlap, teszt bázis, digitális felmérések eszközei).

A tehetségazonosítást segítő eszközök:

- tesztbázis a tehetség-azonosításhoz (online felület a kitöltéshez és a kiértékeléshez, visszajelzéshez)
- tehetségazonosító eszközök az iskolapszichológus számára,
- szűrővizsgálatok eszközei az iskolapszichológus számára,

A tehetséggondozást segítő eszközök:

- társasjátékok a lazító programokhoz,
- többszörös intelligencia terem felszerelése.

A tehetségfejlesztést segítő eszközök:

- pályaorientációs segédanyagok,
- tehetségműhely tehetségfejlesztő programterve,
- szemléltető anyagok a tehetségműhely tematikája alapján,
- mentornapló és mentori terv,
- szemléltető anyagok a mentorprogram tematikája alapján,
- feladatgyűjtemény a többszörös intelligencia elmélete alapján.

V. Megvalósításukat segítő tevékenységek

Az iskolai tehetségprogram működtetése a **tehetségtámogató munkaközösség által valósul meg**, melynek munkáját iskolapszichológus segíti. A tehetségtámogató munkaközösség tagjai segítik a szaktanárokat a többszörös intelligencia elmélete alapján történő tanórai differenciálásban.

A tehetségtámogató munkaközösség tagjai közül kerülnek ki a **mentorok**.

Tehetségtámogató munkaközösség tevékenységei:

Tehetségazonosítás

- A tehetség-tesztbattéria felülvizsgálata minden évben.
- Megfigyeléses módszer alapján javaslatétel a tehetségigéretnek mutató diákok további vizsgálatára vonatkozóan.

Tehetséggondozás

- A gardneri többszörös intelligencia elmélete alapján megvalósuló tanórai tehetséggondozáshoz bemutatóórák megszervezése szükséges a tehetségtesztek tanórai alkalmazására vonatkozóan.
- Felkészítő alkalmak megszervezésében való részvétel, mely során a szaktanároknak a tehetségtesztek tanórai alkalmazására vonatkozóan történik segítségnyújtás.
- Feladatbank létrehozása a többszörös intelligencia alapú tanulásszervezéshez.

Tehetségfejlesztés

- Mentorprogramba bekerülő diákok kiválasztásában való részvétel.
- Visszajelzés a mentorprogram megvalósulásáról.
- Tehetségműhelyek megvalósításában való részvétel: munkaterv kidolgozása, szakmai anyag elkészítése, foglalkozások megtartása, dokumentálása, fejlesztő visszajelzés a diákok számára.

Mentor tevékenységei

Mentor feladatai

- részvétel a mentoráltak kiválasztási folyamatában;
- havonta 2-3 konzultáció a mentorálttal (egyéni formában vagy csoportosan);
- mentori terv készítése, mentornapló vezetése;
- féléves és éves reflexió a mentoráltakkal történő munkára vonatkozóan;
- részvétel a mentorok szupervízióján (havonta 1 alkalom);
- reflektálás a mentorprogram megvalósulására;
- utógondozásban történő részvétel.

Mentori terv tartalmazza

- mentorált teszteredményeit, erősségeit, fejlesztendő területeit – bemeneti vizsgálatok (teszt, interjú, ajánlás) alapján;
- fejlesztési célok és sikerkritériumok megfogalmazása – mind a 4 terület vonatkozásában;
- motivációját a programban való részvételre;
- mentor egyéni meglátásait, véleményét.

Éves reflexió tartalmazza

- Kitűzött cél, választott eszközök és módszerek, elért eredmény
- Bementi és kimeneti tesztek értékelése
- Mentorált és mentor értékelése
- Utógondozás javasolt területe

Iskolapszichológus tevékenységei:

Tehetségazonosítás

- Szűrővizsgálatok megszervezése (képességvizsgálatok, szociometria, tanulási szokások, tanulási motiváció).

Tehetséggondozás

- Egyéni és csoportos foglalkozások diákok, szülők és pedagógusok számára.
- Kutatás, innováció követése, segítése.
- Pályaválasztási, pályaaorientációs tanácsadás.

Tehetségfejlesztés

- Tehetségműhelyekhez kapcsolódó személyiségfejlesztő programok támogatása.
- Szupervízió a mentorok számára.

9.2 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység (HH és HHH tanulók esetében)

- Intézményünkben sportoló diákok tanulnak. Többségük családja normál jövedelemmel rendelkezik, hiszen a tanulmányi költségek mellett jelentős összegeket fordítanak a sporttevékenység finanszírozására. Olyan jó képességű diákok is kerülnek hozzánk, akiket segíteni kell életvezetési kérdésekben, kultúrahasznlóvá kell tenni őket, és segíteni kell személyiségük, képességeik kibontakoztatásában.
- A diákok helyzetének felmérését a gyermekvédelmi felelős végzi az osztályfőnöki munkaközösséggel. Tevékenységét egyezteteti az iskolavezetéssel és együttműködik az osztályfőnökökkel, ill. a nevelőtestülettel. Nyomon követi a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók életútját, és az adódó problémákat preventív szemlélettel kezeli a szülők, az iskola vezetése és a gyermek- és ifjúságvédelmi háttérintézmények segítségével, valamint a Baptista Szeretetszolgálat aktív közreműködésével.
- A tanulók szociális helyzetét figyelembe véve igyekszünk megteremteni azokat a körülményeket, melyek biztosítják, hogy tanulóink testi, szellemi, szociális, érzelmi és erkölcsi fejlődése a lehetőségekhez képest harmonikus legyen.
- Valljuk, hogy a legnagyobb segítség a diákoknak a lelkiismeretes pedagógiai munka: célunk, hogy megfelelő feltételeket biztosítsunk egy biztos tudásbázis megteremtéséhez, motiváljuk és megtanítsuk tanulóinkat az önálló ismeretszerzés módjaira, ill. arra, hogy az elsajátított új ismereteket alkalmazni is tudják. Ebben a folyamatban az iskola a diákok érdekeit maximálisan figyelembe veszi, és ehhez a szülő támogatását is igyekszik megszerezni, vele partneri viszonyt kialakítani.
- Iskolánk pedagógiai hitvallása, szemlélete értelmében mindent megteszünk azért, hogy legalább a tantárgyi minimum szintre felkészítsük tanulóinkat, amely feltétele annak, hogy sikeres érettségi vizsgát tegyenek. Ezért szükség esetén a szaktanárok és tanulók külön kérésére lehetőséget biztosítunk a heti maximális időkeretet szem előtt tartva a hiányos ismeretek, készségek pótlására, fejlesztésére, alkalmanként egyéni felzárkóztatásra.

9.3 Tartós gyógykezelés alatt álló tanuló előmenetelét támogató pedagógiai tevékenység

A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló, kiemelt figyelmet igényel. Tankötelezettségének teljesítését, középiskolai előmenetelét a intézmény pedagógusai figyelemmel kísérik és minden pedagógiai eszközzel támogatják.

Ha a tanuló gyógykezelése miatt egyéni munkarendben tanul, a szaktanárok a törvényben előírt órában,

egyéni foglalkozások keretében, a digitális oktatás lehetőségeit is felhasználva támogatják az otthoni tanulását, felkészülését az osztályozó vizsgákra.

Ha a tanuló tartós gyógykezelése miatt nem tudja teljesíteni a tanulmányi követelményeket, akkor a törvény rendelkezéseinek megfelelően további két tanévvel tovább részt vehet a nappali munkarendű középiskolai képzésbe. (Az érvényes jogszabályok szerint 25+2=27 éves korig. Csak ezután köteles tanulmányait a felnőttoktatásban folytatni.)

9.4 A diabétesszel élő és a fokozott kockázatú allergiás betegséggel küzdő tanulók egészségének megőrzésére

Az iskolában a jogszabályi előírások szerint kiemelt figyelemmel kell kezelni a diabétesszel élő és a fokozott kockázatú allergiás betegséggel küzdő tanulókat.

A szülő, törvényes képviselő, a nagykorú tanuló a körülmény fennállásáról a köznevelési intézményt legkésőbb a tanuló tanulói jogviszonya létesítésekor írásban tájékoztatja.

Ha a körülmény fennállásáról a tanuló tanulói jogviszonya létesítését követően szerez tudomást, akkor a szülő, törvényes képviselő, a nagykorú tanuló a köznevelési intézményt a tudomásszerzést követően erről haladéktalanul tájékoztatni köteles.

A szülő, nagykorú tanuló kötelezettsége fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról és a megteendő sürgősségi intézkedésekről tájékoztatni az intézményt. Továbbá köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszert a tanuló mindig tartsa magánál.

Az intézmény a tanuló egészsége védelme és az esetleges sürgősségi beavatkozás, segítségnyújtás érdekében, ezeket az adatokat nyilvántartja és a tanulói jogviszony végéig megőrzi.

10 A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatása

Iskolai jó gyakorlatunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók rendszerben tartására, tanulmányi előmenetelének fokozott figyelemmel kísérésére és az érettségi vizsgához juttatás elérésére a tutori program.

A tutor programot munkaközösségi formában az osztályfőnök helyettesek valósítják meg.

Kiemelt célunk, hogy a korai iskolaelhagyók arányát 10 % alatti szinten tartsuk és folyamatosan közelítsünk az országos, területi, négyévfolyamos gimnáziumok statisztikai eredményeihez.

A lemorzsolódás – az esetek többségében – nem egy adott esemény következménye, hanem évek során halmozódó problémák, konfliktusok eredménye. Minél korábbi szakaszban avatkozunk be a fiatalok lemorzsolódási folyamatába, annál nagyobb az esély arra, hogy az adott diák érettségit szerez.

A lemorzsolódás megelőzése érdekében **intézményi szintű korai jelző- és támogatórendszert** építettünk ki, melynek alapja, hogy tanulók jellemzőit megismerve a rizikó-faktorokat azonosítjuk, és ezeket figyelve minél korábban kiszűrjük a veszélyeztetett tanulókat.

Jellemző kockázati tényezők:

- sporttevékenység miatti sok hiányzás és az ebből fakadó tanulmányi elmaradás,
- igazolatlan mulasztások,
- sportolás miatt a tanulók, kollégiumi ellátásban élnek, távol a szülői felügyelettől
- viszonylag kevés időkeret az otthoni tanulásra és a pihenésre

Támogató tevékenységek:

- élénk kapcsolattartás a szülőkkel, kollégiumi nevelőkkel, edzőkkel
- egyes foglalkozások látogatása alól felmentés a sportolás, és az otthoni tanulási és pihenőidő biztosítására
- a tartósan távollévő sportolók egyéni felkészülését a digitális keretrendszerben kialakított, online oktatási platformok (Classroom, MozaBook) működtetésével támogatjuk
- a digitális eszközök, az online osztálytermek működtetésével a távollévő tanulók is bekapcsolódhatnak a tantermi oktatásba
- az online oktatásba bekapcsolódó tanulóinkat személyes tanári támogatással, digitális számonkérési formákkal (záridős teszt, online videohívásos felelet) a tanév során beszámolhatnak ismereteikről
- tutori feladatot ellátó osztályfőnök helyettesek a jelentős távolléttel rendelkező tanulók segítésére
- mentorprogram
- tehetségprogram

A tanulói jellemzők vizsgálatával már a tanulók intézménybe érkezésekor kiszűrhetők azok a tanulók, akikre fokozott figyelmet érdemes fordítani.

Számszerű dokumentációhoz köthető jellemzők: hiányzás; romló tanulmányi átlag; évismétlés.

Viselkedéshez köthető előjelek: unalom a tanórák alatt, alacsony motiváció; drasztikus viselkedésváltozás a tanulónál (agresszió, visszahúzódóvá válás, elkerülő magatartás stb.); kiközösítő magatartás vagy kiközösítettség.

11 Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanuló **osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozóvizsgán**, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és **javítóvizsgán nyújtott teljesítménye** (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) **alapján kell megállapítani.**

A vizsgaszabályzat célja

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§-73.§ -ban foglaltak alapján a tanuló tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. E szerint a nevelőtestület a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni, illetve a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanulmányi idő megrövidítésével) szeretné a követelményeket teljesíteni.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Általános szabályok

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- osztályozóvizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- akinek az igazgató különbözeti vizsgát rendelt el
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és
- vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola pedagógiai programja alapján.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyi követelményeit vizsgatípusonként az iskolai honlapon tanévenként közzé tesszük.

Minden olyan tantárgyból, amely követelményeinek teljesítésével a helyi tanterv alapján valamely vizsgatárgyból a tanuló **érettségi vizsga letételére való jogosultságot** **szerezhet**, a tanulmányok alatti vizsgán **minden évfolyamon kötelező követelmény a minimum hatvanperces**, az adott tanév helyi tantervének legfontosabb tanulmányi követelményeit magában foglaló **írásbeli vizsgarész, valamint a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítése.**

A vizsgaidőszakot az iskola munkatervben, a tanév helyi rendjében rögzíti, és arról a szokásos módon (honlapon, KRÉTA elektronikus naplón keresztül) tájékoztatja a tanulókat, illetve a szülőket.

A tanulmányok alatti vizsga során a tanulót megilletik azok a **mentességek, kedvezmények** amelyet a tanuló szakértői véleménye tartalmaz.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a pedagógiai programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Vizsgatípusok

- Osztályozóvizsga

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie,

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- ha egyéni munkarenddel rendelkező tanuló,
- ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a hiányzás mértéke eléri a 250 órát, illetve egy tantárgyból a tanítási órák több mint 30 %-át, és emiatt a tanulmánya nem értékelhető, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet,
- ha a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt vizsgázik.

Az intézmény az osztályozó vizsgákat a következő időszakokban szervezi:

- januárban a félévzárás előtt
- végzős évfolyamokon április 15-30.
- 9-11. évfolyamon június elején

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

Az osztályozóvizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozóvizsga elégtelen, a tanuló a javítóvizsga időszakban javítóvizsgát tehet.

Ha a tanköteles egyéni munkarendben tanuló diák, neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozóvizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a **következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.**

- Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsga **iskolaváltáshoz kapcsolódik.** Célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell határozatot hozni a tanuló ügyében. **Különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is.** A különbözeti vizsga időpontja általában a nyári és az őszi vizsgaidőszak. Egyedi esetekben az igazgató döntési jogköre.

- Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- tanév végén **-ha legfeljebb három tantárgyból –** elégtelen osztályzatot kapott,
- sikertelen osztályozóvizsga esetén,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga **augusztus 15. és augusztus 31. között** szervezhető.

A javítóvizsga témaköreit a vizsgázó, illetve szülője **legkésőbb június 30-ig írásban megkapja,**

valamint az iskola honlapján olvashatja.

A **javítóvizsga és a tanulmányi időt rövidítő vizsga nem ismételtető.**

- **Pótló vizsga**

Abban az esetben, ha a tanuló **önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/különbözeti vizsga követelményeit**, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből – **kérelmére** – pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtti vizsga

A független vizsgabizottság előtti lehető **tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.** A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője – **a félév vagy a tanítási év utolsó napja előtti 30. napig**, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozóvizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni. A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője – **a bizonyítvány átvételét követő 15 napon belül kérheti**, ha bármely tantárgyból a **javítóvizsgát független vizsgabizottság** előtt tehesse le.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, valamint aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsga reggel 8 óra előtt nem kezdhető, és legfeljebb 17 óráig tarthat. A tanulónak egy napon legfeljebb 3 írásbeli és 3 szóbeli vizsgát lehet szervezni.

A vizsgabizottság legalább három főből áll:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár.

Feladataikat a vizsgaelnök irányításával végzik. Részt vesznek a vizsga lebonyolításában, az osztályzatok kialakításában, ellátják a vizsgához kapcsolódó ügyviteli és adminisztrációs feladatokat. Döntéseit többségi határozattal hozza meg.

Az elnök

- felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért,
- vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el,
- ismerteti a vizsga eredményét a vizsgabizottság tagjai jelenlétében.

Kérdező tanár az lehet, aki a vizsga tárgyának megfelelő végzettséggel rendelkezik. Lehetőség szerint az kérdezzé, aki a vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár legyen.

Vizsga felügyeletével összefüggő feladatok:

- ülésrend kialakítása
- vizsgafeladatok és a rendelkezésre álló idő ismertetése,
- felhasználható segédeszközök biztosítása,
- vizsgalapon ellenőrizni kell a nevét, a vizsganap keltét és a tantárgy megjelölését,
- gondoskodás a vizsgarend megtartásáról,
- szabálytalanság esetén a vizsgaszabályzat szerinti eljárás betartása.

Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolításáért.

Ennek során

- dönt a vizsgarend kialakításáról,
- vizsgafeladatokat és javítókulcsokat elkészítteti a vizsgára küldő pedagógussal
- kijelöli a vizsga helyszínét és időpontját
- összeállítja a vizsgarendet a tanulmányok alatti vizsgákra előírt szabályok alapján.

11.1.1 Írásbeli vizsgák általános szabályai

- A vizsga reggel 8 óra előtt nem kezdhető, legfeljebb 17 óráig tarthat.
- A tanteremben minden padban egy vizsgázó ülhet.
- A feladatlapot az iskola pecsétjével el kell látni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot.
- A feladatlap megoldásának ideje 60 perc tantárgyanként.
- Egy vizsgázó egy nap legfeljebb 3 írásbeli vizsgát tehet. A vizsgák között legalább 10, legfeljebb 30 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- A vizsgán használható segédeszközöket a tájékoztató alapján a tanuló hozza magával.
- Ha a vizsgázó szabálytalanságot követ el az írásbeli vizsgán, a felügyelő tanár ezt jegyzőkönyvben rögzíti, felvezeti a feladatlapra és jelenti az igazgatónak, aki kivizsgálja a szabálytalanságot.
- Az írásbeli dolgozatokat a vizsgáztató szaktanár piros színnel aznap kijavítja és értékeli.
- Ha a szaktanár javítás során észleli, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, vagy segítséget vett igénybe, megállapításár rávezeti a feladatlapra és értesíti az iskola igazgatóját.
- Íróeszközzel a vizsgázó gondoskodik.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolására rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet az igazgató engedélye alapján.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le az igazgató engedélyével.

11.1.2 A szóbeli vizsga általános szabályai

- Egy napon egy vizsgázónak legfeljebb 3 szóbeli vizsga szervehető.
- A vizsgázónak a vizsga előtt legalább 10 perccel meg kell jelennie.

- A vizsgateremben legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázó tantárgyanként húz/kap tételt.
- A szóbeli vizsgáláshoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- A felkészülési idő tantárgyanként 30 perc.
- A felelés időtartama 15 percnél több nem lehet.
- A felkészülés során készített jegyzeteket a vizsgázó használhatja.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel.
- A vizsgabizottság tagjai kérdéseket tehetnek fel a tétellel kapcsolatban a vizsgázónak
- Ha a vizsgázó a tételből teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzat/ad.
- Két tantárgy között 15 perc pihenőidőt kell biztosítani.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését az elnök rávezeti a javasolt jegyet a jegyzőkönyvre.
- Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy írásbeli vizsga helyett szóbelit tegyen, két vizsgatételt kell húznia.
- A vizsgázók a teremben egymással nem beszélhetnek, egymást nem zavarhatják.
- Szabálytalanság esetén az elnök figyelmezteti a vizsgázót, az elért eredményt megsemmisítheti, a figyelmeztetést a jegyzőkönyvben feltünteti, értesíti az igazgatót.

11.1.3 Szabálytalanságok kezelése

Szabálytalanságnak minősül a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok megszegése. *Például:* mobiltelefon használata, fegyelmezetlenség, meg nem engedett segédeszköz használata, vizsgaterem elhagyása.

Szabálytalanság esetén az alábbi eljárást kell alkalmazni:

- Jegyzőkönyv felvétele a szabálytalanság kivizsgálásához.
- Jogszabályok szerinti eljárásrend alkalmazása.
- Írásbeli szabálytalanság esetén az igazgatóból és a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő tanárokból álló háromtagú bizottság jár el
- Szóbeli vizsgán a vizsgabizottság elnöke jár el.
- Szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

11.2 Vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Minden vizsgatárgy követelménye azonos az adott évfolyam adott tantárgyának az iskola helyi tantervében meghatározott követelményrendszerével. A **tanulmányok alatti vizsgák értékelési rendje megegyezik a helyi tantervben rögzítettekkel.**

A tanulmányok alatti **vizsgák tantárgyakra és évfolyamokra meghatározott követelményeit az iskola honlapján lehet elérni.**

<https://kpgimi.hu/osztalyozo-es-kulonbozeti-vizsgak/>

Vizsgatárgyak részei

Tantárgy neve	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati /Projekt
---------------	----------	---------	---------------------

Magyar nyelv és irodalom	+	+	
I. Idegen nyelv (angol nyelv)	+	+	
II. Idegen nyelv (német nyelv)	+	+	
Matematika	+	+	
Állampolgári ismeretek	+	+	vagy +
Bibliaismeret	+	+	vagy +
Történelem,	+	+	
Fizika	+	+	
Kémia	+	+	
Biológia	+	+	
Földrajz	+	+	
Ének-zene	+	+	
Vizuális kultúra	+	+	vagy +
Mozgóképkultúra és médiaismeret	+	+	vagy +
Művészetek /esti munkarendben	+	+	vagy +
Digitális kultúra		+	+/
Testnevelés (sportismeretek)		+	+/
Sporttörténet			/+
Testnevelés-elmélet			/+
Sportegészségtan			/+
Edzéselmélet			/+
Sport és szervezetei			/+
Sportpszichológia			/+
Sportetika			/+

Az értékelés szabályai

Osztályozó, különbözeti, egyéb vizsgák

A vizsgázónak mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgán el kell érnie az elégséges eredményt ahhoz, hogy a vizsga az adott tantárgyból sikeres legyen.

A tanulmányok alatti vizsgák és a témazáró dolgozatok teljesítményének százalékos értékelése és osztályozása:

- 0% - 34% elégtelen (1)**
- 35% - 49% elégséges (2)**
- 50% - 64% közepes (3)**
- 65% - 79% jó (4)**
- 80% - 100% jeles (5)**

Egyéb dolgozat, számonkérés százalékos értékelése:

- 0% -29% elégtelen (1)

30% - 49% elégséges (2)

50% - 64% közepes (3)

65% - 79% jó (4)

80% - 100% jeles (5)

11.3 Esti munkarendre vonatkozó külön rendelkezések

A tanulók osztályzatait **elsősorban évközi teljesítményük**, megszerzett érdemjegyeik alapján kell megállapítani, ha ezek alapján ez nem lehetséges, osztályozóvizsgát kell tenni az adott tantárgy(ak) követelményei szerint.

Az a tanuló, aki teljes tanévet jár, annak év végi osztályzatát az évközben szerzett érdemjegyei alapján kell megállapítani, az alábbiak szerint:

- a tanulónak minden negyedévben legyen témazáró vagy projekt érdemjegye (legfeljebb heti 1 órás tantárgynál)
- a tanulónak minden negyedévben legyen témazáró érdemjegye, valamint félévente további legalább egy felelet, dolgozat vagy projekt érdemjegye (legalább heti 2 órás tantárgynál)

Ha a tanuló a **tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt**, félévkor és év végén minden esetben **osztályozóvizsgán** köteles számot adni tudásáról. Ha a tanuló az egyes tantárgyak óraszámának 30 százalékát meghaladón nem vett rész és emiatt nem értékelhető félévkor és év végén osztályozóvizsgát kell tennie. Az osztályozóvizsga alól felmentés nem adható.

A tanulmányok alatti vizsga 8:00 kezdhető és 18 óra után is tarthat.

Iskolánkban **tanulmányi időt rövidítő vizsga** a tanuló kérelmére csak akkor engedélyezhető, ha:

- összes hiányzása nem éri el tantárgyanként a 30 %-ot
- megszerezte az időszakra előírt osztályzatot
- nem áll egyetlen tantárgyból sem elégtelenre
- vállalja, hogy a tanév hátralévő tananyagát önállóan megtanulja

Tanulmányi időt rövidítő vizsga minden esetben csak az **OH által delegált vizsgálónök** jelenlétében történhet.

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, iskolaváltás vagy munkarendváltás estén, **akinek eddig megszerzett év végi osztályzata nem egyezik az esti munkarend helyi tantervi tantárgyaival.**

12 Tanulók felvétele, átvétele

A tanulók felvételi eljárásrendjét külön szabályzat írja elő. Ezt az intézmény igazgatója közzé teszi a KIR megfelelő alrendszerében, valamint az iskola honlapján is elérhető

<https://kpgimi.hu/felveteli-tajekoztato/>

Ennek elemei a következők:

12.1 A RANGSOROLÁS ELVEI ÉS MÓDJA

I. Általános iskolai eredmények (70 pont) – hozott pontok

Figyelembe vett tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, fizika, földrajz, kémia, biológia, informatika / digitális kultúra

Figyelembe vett időszak: 7. osztály év végi, 8. osztály félévi eredmények

II. Tanulmányi átlag átszámítása pontokra:

átlag	pont	átlag	pont	átlag	pont	átlag	pont
5,0	70 p	4,0	40 p	3,0	20 p	2,0	10 p
4,9	67 p	3,9	38 p	2,9	19 p	1,9	0 p
4,8	64 p	3,8	36 p	2,8	18 p	1,8	0 p
4,7	61 p	3,7	34 p	2,7	17 p	1,7	0 p
4,6	58 p	3,6	32 p	2,6	16 p	1,6	0 p
4,5	55 p	3,5	30 p	2,5	15 p	1,5	0 p
4,4	52 p	3,4	28 p	2,4	14 p	1,4	0 p
4,3	49 p	3,3	26 p	2,3	13 p	1,3	0 p
4,2	46 p	3,2	24 p	2,2	12 p	1,2	0 p
4,1	43 p	3,1	22 p	2,1	11 p	1,1	0 p

III. Szóbeli felvételi vizsga – szerzett pontok

A szóbeli vizsgán magyar nyelv és irodalom és matematika tantárgyakból kompetencia alapú feladatokat oldanak meg a tanulók (15, 15 pont), és részt vesznek egy ismerkedő beszélgetésen.

Szóbeli vizsga és meghallgatás

A szóbeli meghallgatás célja: a beszéd- és kommunikációs készség, a logikus gondolkodáshoz szükséges készségek felmérése a fejleszthetőség szempontjából. A meghallgatáson a jelentkezők néhány percen belül beszélnek magukról, tanórai és tanórán kívüli tevékenységükről, jövőbeni terveikről. Ezt követően kötetlen beszélgetést folytatnak a vizsgáztatókkal kedvenc témakörükről, illetve az intézményünk által kínált tanulmányi területekről. A szóbeli meghallgatás pontos beosztásáról postán értesítjük a jelentkezőket, illetve az intézmény honlapján is megtekinthető lesz a jelentkezési lapok beérkezése után.

IV. Írásbeli felvételi vizsga – szerzett pontok

Magyar nyelv és irodalom és matematika (50 + 50 pont)

Szerzett pont	Írásbeli vizsga	100 pont
Szerzett pont	Szóbeli vizsga	30 pont
Hozott pont	Tanulmányi eredmények (a fenti táblázat alapján)	70 pont
	Összesen:	200 pont

A hozott és a szerzett pontok összege alapján alakítjuk ki a jelentkezők sorrendjét.

Központi írásbeli felvételi vizsga (100 pont (50+50))

Központilag kiadott egységes kompetencia-alapú feladatlapokkal szervezett írásbeli vizsga magyar nyelv és matematika tantárgyból.

Sportegészségügyi alkalmasság és fizikai képesség felmérési vizsgálat

A fizikai képességfelmérés rész alól az a jelentkező mentesülhet, kérelmére, aki leigazolt versenyző, és legalább heti 5 edzése van, vagy kiemelkedő eredménnyel rendelkezik. A mentesség iránti kérelmet, és az egyesületi tagságot, edzésszámot, kimagasló eredményt igazoló dokumentum fénymásolatát a jelentkezési lappal együtt kell eljuttatni az iskolába. A mentességről az igazgató dönt.

A sportegészségügyi alkalmasság feltételeinek való megfelelést sportorvosi igazolás leadásával kell igazolni, és a jelentkezési laphoz csatolni.

Különleges helyzet szabályozása felvétel, átvétel esetén

Emellett sajátos helyzetben lévő tanulókat azonos felvételi pontszámok esetén előnyben részesítünk. Ugyanígy az évközi átvételek esetében is.

Ilyen, a HPP szellemiségének megfelelő sajátos helyzetnek tekintjük a következőket:

- a felvételiző Baptista Szeretetszolgálat EJSZ. által fenntartott intézményből érkezik
- a felvételiző halmozottan hátrányos helyzetű
- a felvételiző élsportoló
- az iskolával együttműködésben lévő egyesület tagja, annak ajánlásával érkezik
- a tanuló testvére, családtagja intézményünkkel tanulói jogviszonyban van, vagy volt.

A köznevelési törvény értelmében iskolánk is biztosítja a NAT követelményei alapján az átjárhatóságot. A más középiskolákból átjelentkező tanulóknak szükség esetén különbözeti vizsgát, vagy osztályozóvizsgát kell tenniük, esetleg meg kell ismételnük az adott évfolyamot. A tanuló átvételéről és az átvétel módjáról az iskola igazgatója dönt.

A különbözeti vizsga követelményei az aktuális évfolyam NAT-ban meghatározott követelményrendszerére épülnek.

A különbözeti vizsgára kötelezett tanuló számára felzárkózó tanmenetet biztosít a pedagógus, egyéni segítséget nyújt konzultáció keretében, és a tanuló a magyar nyelv és irodalom, matematika és idegen nyelv tantárgyakból felzárkóztató foglalkozáson vesz részt.

A tanév közben átvett tanulót két hét türelmi idő illeti meg, ez alatt a számonkéréseken részt vesz, de azokat csak saját kérésre értékeli a szaktanár.

Amennyiben az átvétel iskolatípus váltással jár, és az átállás aránytalanul nagy terhet róna a tanulóra, az igazgató dönthet úgy, hogy alacsonyabb évfolyamba sorolja, amennyiben azzal a szülő és a tanuló is egyetért.

A Baptista Szeretetszolgálat EJSZ által fenntartott intézményekből érkező tanulókat, és az egyesületi együttműködés keretében érkező tanulókat előnyben részesíti az iskola az átvétel esetén is.

12.1 Esti munkarendre felvétel, átvétel:

Felnőttoktatás keretében működő esti munkarendű oktatásra való felvétel feltétele az előzetes évfolyamra meghatározott követelmények hitelt érdemlően bizonyított teljesítése (bizonyítvány alapján), vagy a meghatározott különbözeti vizsgák letétele.

13 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai

Elvárásaink és törekvéseink a hatékony együttműködés érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást
- ismerjék meg és érvényesítsék jogaikat: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanulásnak legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- keresztyén és egyetemes emberi értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot
- jellemezze őket a tisztesség, tehetség, és törekvés

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai,	Az osztályközösség az iskola és a diákönkormányzat legkisebb	A tanulók tudjanak:

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<p>mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.</p>	<p>működő egysége, amelynek alapértékei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanulói joggyakorlás, - célok demokratikus meghatározása, - közösségen belüli vita, kritika, - választott tisztségviselők tevékenysége, <p>Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába.</p> <p>Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll.</p> <p>Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szabad véleménynyilvánítás és a demokratikus döntés biztosítása. - irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz - az iskolai és az osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába. 	<ul style="list-style-type: none"> - együttműködni társaikkal, - mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni, - felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, - tetteikért felelősséget vállalni.
<p>A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogaikat és kötelességeiket.</p>	<p>Diákönkormányzat (DÖK) működtetése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógus támogatja és fogja össze. - A DÖK a tanulók által elfogadott szervezeti és működési szabályzata szerint működik - Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. - Véleményt nyilváníthat: *a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekben *a tanulói pályázatok, 	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, - tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben tartásával, - legyenek képesek kompromisszumra jutni, - az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartsák be, - tudjanak és merjenek véleményt mondani.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	<p>versenyek meghirdetésekor, szervezésekor, *a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor, *a könyvtár és az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor, * más jogszabályban meghatározott kérdésekben.</p> <p>A <u>DÖK vezetője</u>, mint a diákközösség képviselője, részt vesz és <u>véleményezési jogköre</u> <u>van a diákokat érintő fegyelmi</u> ügyekben, eljárásokban</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseleménye. - A diákönkormányzat a tanulókat fórumain tájékoztatja 	
<p>Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élethez, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.</p>	<p>Az <u>Iskolagyűlés</u> a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - munkájáról, és minősítheti azt, - a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről, - tanulmányi versenyekről, - ügyeletesi munkáról. <p>Az iskolagyűlésen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdézhet, - döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet. 	<p>Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.</p>
<p>A tanuló egyéni (akár magánjelleget) problémáival keresse meg tanárát. Jellemezze őszinteséggel!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. 	<p>A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a</p>

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	<ul style="list-style-type: none"> - Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is. - Kívánság-láda. 	pedagógushoz.

Pedagógusaink

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag, és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondolataikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvalláló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülők

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhessen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézményfenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása.	A <u>partnerközpontú hálózat</u> kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.
Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése. Nagyon sok a hátrányos helyzetű, csonka család, és az ő érdekeiket nehéz feladat összefogni.	<p>A környéken lakók segíteni tudnak minket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskoláink környezetének ápolásában, - tisztántartásában, - programjaink megvalósításában. <p>Az iskola segítséget adhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakógyűlések, rendezvények megtartásához, - hasznos hulladék gyűjtéséhez, 	Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogaik és kötelességeik érvényre juttatására.	<p>- akciók, kulturális és sport programok szervezéséhez.</p> <p>Szülői munkaközösség (SZMK)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dönt saját szervezeti és működési rendjéről. - feladata az iskolai és családi nevelés összehangolása, vélemények és javaslatok közvetítése az iskola felé, - az intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése, - mozgósítás az iskolai rendezvényekre, - pályázatok írása, - szülők közötti kapcsolattartás, - vezetőit az igazgató összehívhatja, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról, feladatairól, aktuális problémákról. 	Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők.
Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit, és az elért eredményeket.	<p><u>Igazgatói tájékoztatás</u> a szülői összejövetelek alkalmával:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanévnyitó ünnepély, - tájékoztató értekezletek (évente két alkalom), - évvégé ünnepély- a tanulmányi év értékelése, - jutalmak, oklevelek kiosztása. 	A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.
<p>A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele.</p> <p>A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése.</p> <p>Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.</p>	<p><u>Szülői értekezlet</u> (2 alkalom/év)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja. - A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. - Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka 	<p>Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban.</p> <p>Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak megoldásához.</p>

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	<p>körülményeiről, a nevelést segítő és gátló tényezőkről.</p> <p>- 9. évfolyamon szeptemberben összevont formában a tantárgyi követelményeket, 12. évfolyamon januárban a továbbtanulás rendjét ismertetjük.</p> <p>. A szülőkkel közösen tűzzenek ki feladatokat nevelőmunkájuk irányára vonatkozóan.</p> <p>- Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kérik.</p>	
A tanuló körülményeinek objektív megismerése.	<p>Szükség esetén az osztályfőnök a gyermekvédelmi felelőssel, esetleg család gondozóval családlátogatásra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány végzésére. Ez alkalomból a következőket vizsgáljuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, - családi légkör, a gyermek helyzete a családban, - nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), - szabadidő eltöltése, - a család véleménye az iskoláról, a pedagógusokról, - a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről. 	A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.
Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.	<p><u>Fogadóórák tartása</u></p> <p>- Szaktanári és tanítói fogadóóra november és március hónapban, a tanév rendjében meghatározott időpontban</p>	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkel.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	<ul style="list-style-type: none"> - Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására. - Igazgatói fogadóóra. <p>A szülőkkel való találkozás alkalmával</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. - Őszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; a családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. - Együttműködési területet kell keresni a szülőkkel, de csak tanítási időn kívül. - Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról. 	
<p>Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.</p>	<p><i>Írásbeli tájékoztatás</i> (elektronikus napló)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érdemjegyek beírása: - A pedagógusok az elektronikus naplóban rögzítik az érdemjegyeket és egyéb értesítést. - Az egyes tantárgyaknál félévente az éves óraszámnak megfelelő számú, de minimum kettő érdemjegy alapján osztályozhatók a tanulók. - Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények. (dicséret, elmarasztalások) - Szülői értesítések, meghívók. - A szülők közlései, igazolások. 	<p>A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban. Tisztában legyenek azzal, hogy a pedagógusokat a szülőkkel azonos célok vezérelik.</p>

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást.	
A szülők lássák gyermeküket iskolai körülmények között.	<u>Nyílt napok</u> szervezése a szülőknek - Minél többféle tantárgyi óra bemutatása, hogy a szülők minél többféle helyzetben láthassák gyermeküket. - Érzékeljék a tanuló helyét az osztályközösségben. - Érezzék a tanórák légkörét.	Gyermekük megítélése reálisabb legyen. Fontos mutató számunkra a részvételi arány.
Az iskola mutassa be a nevelő- oktató munka sikereit.	<u>Kulturális beszámoló</u> - A szülői értekezleteken és az iskola honlapján váljanak ismertté a tanulók sport- és tanulmányi versenyeken elért eredményei - A szülők megtekinthessék a projektnapok munkájának eredményét a fogadóórák és szülői értekezletek alkalmával	A szülő: - tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, - ismerje meg gyermeke tehetségét. - Váljanak széles körben ismertté a kerületben és más szakmai berkekben az intézmény szakmai munkájának eredményei
Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között.	További programjaink: - sport- és egészségnap, - karácsony, - kirándulások, - iskolanapok, - ballagás.	A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot. A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

14 Tanulók intézményi döntéshozatalban való részvételének rendje, részvételi jog gyakorlása – Diákönkormányzat működése

A **diákönkormányzat** a kollektív érdekképviselő intézménye az iskolában. A tanulók ezen

keresztül ismerhetik meg, sajátíthatják el és gyakorolhatják a demokrácia értékeit. Különösen fontos tehát a működése.

Iskolánkban is **működik diákönkormányzat**, amelynek munkáját a tanulók által felkért pedagógus segíti a tantestület megbízásából.

A diákönkormányzat **működésének szabályai** nem mondanak ellent az iskola belső rendjének és a Házi rendnek. Működését a DÖK SZMSZ szabályozza.

Fontos feladatunknak tartjuk, hogy egy valódi értékteremtő és -közvetítő érdekképviselői szervezet kibontakozását segítsük elő. Emellett kiemelt célunk, hogy az iskolai élet meghatározó és konstruktív szervezője is legyen ez az intézmény.

A diák tanács tagjai:

- a diákelnök
- a vezetőség
- az osztályképviselők

A diákönkormányzat jogai:

- Döntési jogkör: saját működéséről, és ennek megtervezéséről, a képviselői rendszer megteremtéséről, az anyagi eszközök felhasználásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, diákújság és diákrádió szerkesztőségének megbízásáról. A diákönkormányzat véleményezheti a tanítás nélküli munkanapok elosztását.
- Véleményezési jogkör: a Házi rend elfogadásával és módosításával kapcsolatban, és az ifjúságpolitikai célokra fordított pénzeszközök felhasználásakor. Az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- Képviselője (vezetője) révén véleményezési jogkörrel részt vegyen a tanulók fegyelmi eljárásában
- Tanácskozási jogkör: a fegyelmi bizottság munkájában (amennyiben összehívásra kerül).

Feladatai:

- az iskola diákjainak képviselete
- az iskolai rendezvények szervezése (gólyabál, iskolanap, szalagavatóban együttműködés)
- a tanárok és diákok közötti kapcsolattartás
- a diák média szervezése igény szerint

A diákönkormányzat lehetőségei:

A diákönkormányzatnak hatékony működés esetén lehetősége nyílik az iskola arculatának formálására, hagyományok teremtésére. Fontos szerepe lehet az iskolai intézmények kialakításában (újság, rádió, klub...), a tanulók a diákönkormányzat munkájában való aktív részvétellel megismerhetik és megtanulhatják a demokratikus értékeket, a közéleti szereplés formáit és normáit. Ezáltal kialakul a társadalmi felelősség gondolata bennük.

15 Egyéb szervezeti formák

15.1 Gyermek és ifjúságvédelem feladatai és szerveződése

A mai társadalmi elvárások között egyre jelentősebb igény az iskola minél nagyobb szerepvállalása a gyermeknevelésben. Olykor az eddigi a család belügyeinek számító problémák is az

iskolában csapódnak le. Így az oktató- és nevelő munka egyik legfontosabb feladata lett a gyermek- és ifjúságvédelem. A család mellett tehát egyre nagyobb teret kap az iskola a gyermek testi- és lelki fejlődését veszélyeztető tényezők felismerésében, a káros hatások megszüntetésében és a gyermek érdekében való intézkedésben. A közös feladat sikeres elvégzése érdekében rendszeres a kapcsolattartás a szülőkkel a fogadóórákon, szülői értekezleteken és személyes megbeszéléseken.

Az ezzel kapcsolatos feladatok megoszlanak a tantestület, az osztályfőnök és a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátására kijelölt pedagógus között.

A tantestület tanárai a humánus jegyében nyitottak a tanulók személye iránt, így segítségükre lehetnek gondjaik megoldásában, megértésében, helyzetük elfogadásában. Tapasztalataikat szükség esetén természetesen megosztják az osztályfőnökkel. A problémák megoldásába szükség szerint kapcsolódik be a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Iskolánkban a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók a lehetőségekhez mérten támogatásban részesülnek a támogatási rendszer szerint. A segélyezésben részt vállal az iskola mellett működő alapítvány.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokra kijelölt pedagógus feladatai:

- A tanév megkezdésekor informálódik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról az osztályfőnökök segítségével.
- *Javaslatokat tesz az esetleges segélyezés formáira, elbírálja az írásban benyújtott segélykérelmeket az osztályfőnök meghallgatásával.*
- A pedagógiai vélemény elkészítésében részt vesz és továbbít a megfelelő hatóság, szakértői bizottság felé.
- A gyermek és a család megsegítésére lehetőségeket kutat fel az iskolán belül, vagy azon kívül.
- Figyelemmel kíséri a veszélyeztetett diák tanulmányi előmenetelét, magaviseletét, és javaslatokat tesz az esetleges változtatásokra.
- Kiszűri az osztályfőnökök együttműködésével a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat.
- Vizsgálja, hogy mely tanulók esetében van szükség komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedésre.
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerhez kapcsolódik
- Tájékozódik a munkájával kapcsolatos kérdésekben.
- Szükség esetén egyéni vagy csoportos beszélgetéseket tart a tanulókkal.
- Segíti a pályaválasztást.

Kapcsolatot tart fenn:

- az iskola vezetésével,
- a tantestülettel,
- az osztályfőnökkel,
- szükség esetén a tanuló sportegyesületével
- az önkormányzat szociális, oktatási és gyámügyi osztályával,
- az iskolai szociális segítővel,
- a szakértői bizottsággal (BTMN),
- a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a Kormányhivatallal
- a kollégiummal
- a kerületi szociális munkásokkal, valamint mindazokkal a szervezetekkel és személyekkel, amelyek a gyermek és családja érdekében intézkedhetnek.

A gyermek- és ifjúságvédelem kiemelt feladatai

A mai kor kiemelt veszélyi elleni védekezést tartjuk a legfontosabbnak. Ezek a kábítószer, alkoholfogyasztás és dohányzás. Az osztályfőnöki órákon ismeretterjesztő és felvilágosító előadásokat tartunk, ellátjuk az iskolát szóróanyagokkal és kiadványokkal. Az osztályfőnök, az iskolaorvos, a szülők és a közösség erejével küzdünk a kábítószer terjedése ellen.

A dohányzás és alkoholfogyasztás elleni küzdelem alapja az egészséges életmódra nevelés.

Emellett iskolánkban különleges jelentőséggel bír a doppingszerek, és egyéb tömegnövelő szerek elleni küzdelem, melynek legfontosabb alapja szintén a felvilágosítás ezek hatásairól.

Drog prevenció programok

A drog prevencióval kapcsolatos programok az osztályfőnöki órák keretén belül valósulnak meg. Iskolánkban önismereti órákat szeretnénk bevezetni Fekete Gábor: Önismeret c, tankönyve alapján. Ezen órákon a kábítószer, az alkohol, a dohányzás megelőzésével kapcsolatos témák kerülnek majd feldolgozásra. Előadók meghívásával eddig is tartottunk osztályfőnöki órákat különböző, iskolai életen túlmutató témákban, mint pl. a rendőrségi ifjúságvédelem, bűnmegelőzés, drogmegelőzés. Fontosnak tartjuk a szülők tájékoztatását is, akik nagyon nehezen ismerik fel a kérdés fontosságát, elutasítják, elhessegetik maguk elől a problémát. Fontosnak tartjuk a tanárok, a szülők, az iskolaorvos és a drog prevenciót vezetők együttműködését a jövőben. A kollégák képzését is fontosnak tartjuk.

15.2 Az Iskolai sportkör (ISK)

Az iskolai sportkör működése

Iskolánkban működik sportkör, amely már szép sikereket ért el a diákolimpián. Mivel tanulóink jórészt versenyszerűen sportolnak, így a diákoknak szervezett sportversenyeken is nagy lehetőségek nyílnak számunkra.

A sportkörnek minden tanuló a tagja lehet.

A sportkör működésének célja, hogy biztosítsa a rendszeres testedzést, öregbítse iskolánk hírnevét, egészséges életmódra nevelje hallgatóinkat, mindezzel pedig erősítse az összetartozás érzését, formálja a közösséget, és büszkeséggel töltse el diákjainkat. Az egyes tanulóknál a részvétellel erősödik a hasznosság érzete.

Az iskolai sportkör felépítése

Iskolánk több sportágban is eredményes, így több sportcsoportból áll fel az ISK. Az egyes csapatok felkészülését a testnevelőtanárok irányítják, és az egyesületek edzői segíthetik az együttműködések keretei között. Az ő feladatuk, hogy felkészítsék a csapatokat a versenyekre, és lebonyolítsák a sporteseményeket.

Az ISK-val kapcsolatos adminisztratív teendőket az iskola igazgatója ellenőrzi, sportmenedzsere végzi. Az ő feladata a sport-statisztikák elkészítése, a sportpályázatok figyelése, és az azokon való pályázás, nevezés.

Az iskolai sportkör személyi feltételei:

Iskolánk lehetőségei jelentős a diáksport területén, hiszen diákjaink kiváló sportolók, és szívesen vesznek részt ilyen versenyeken. Ehhez sportsoportvezetőkre lehet szükség. A megbízásuk külön költségeket jelent, melynek finanszírozása problémát jelent.

Az iskolai sportkör tárgyi feltételei

A Kovács Pál Baptista Gimnázium nem rendelkezik tornateremmel, csak tornaszobával. Éppen ezért a felkészülést és a versenyt külső helyszínen kell lebonyolítani. Ennek természetesen külön költségvonzatai vannak. Ezeket a költségeket az iskola költségvetéséből, pályázati úton és az alapítvány támogatásával teremtjük elő. Emellett fontos tényező, hogy az iskolai sportkör taglétszámának megfelelő normatív támogatásban részesül, amely összeg elkülönítve kezelendő az iskolai költségvetésben.

16 A HELYI TANTERV BEVEZETŐJE

16.1 Helyi tanterv megvalósításának általános elvei

16.1.1 A helyi tanterv elkészítése, jóváhagyása és bevezetése

A pedagógiai programot az iskola igazgatója által megbízott munkacsoport készítette el.

A köznevelési törvény ide vonatkozó rendelkezései értelmében módosított pedagógiai programot iskolánk 2013. szeptember 1-től vezette be a helyi tantervvel együtt felmenő rendszerben. A Kovács Pál Baptista Gimnázium négy, ill. öt évfolyamos gimnázium, kifutó rendszerben 2015. júniusáig nyelvi előkészítő évfolyammal indult osztályokban és az általános ill. a korábbi sportiskolai kerettanterv szerint működő osztályokban pedig 2016. júniusáig még a kerettantervet megelőző Helyi tanterv szerint működünk.

2015. szeptember 1-jétől, a 2015/16-os tanévtől felmenő rendszerben iskolánk a Baptista Szeretetszolgálat elvárásaihoz igazodó új helyi tantervet alkalmaz. Így a kerettantervek bevezetésétől induló helyi tantervünket 2018 júniusáig kiveztük és a Bibliaismeret tantárggyal, és a Bibliaismeret érettségi követelményeivel kiegészített lépett a helyébe.

2020-ig a 2012-es NAT és a hozzá tartozó kerettantervek alapján folyt az iskolai pedagógiai munka.

A NAT 2020 felmenő rendszerben történő bevezetése és az erre épülő kerettantervek alapján került átdolgozásra és bevezetésre az intézmény jelenlegi helyi tanterve.

16.1.2 A helyi tanterv felépítése és a választott kerettantervek

A nappali munkarendű nevelő és oktató munka a helyi tanterv alapján folyik az érvényben lévő NAT és a kerettantervek követelményeinek megfelelően.

Az intézmény által **két kerettanterv** került kiválasztásra:

- Kerettanterv a **gimnáziumok 9-12.** évfolyama számára, valamint
- Kerettanterv a köznevelési típusú **sportiskola** neveléséhez-oktatásához

NAT2020 gimnáziumi és sportiskolai kerettanterv

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/sportiskolai_neveles_kerettanterk

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

A helyi tanterv a kilencedik és a tizedik évfolyamon az érettségi követelményei és a NAT alapkövetelményeinek elsajátítása mellett, hangsúlyozottan koncentrál a kompetenciafejlesztésre. A

tizenegyedik és tizenkettedik évfolyamon tanulókat a kétszintű érettségi vizsga követelményeinek teljesítésére készíti föl. Emellett nagy hangsúlyt fektetünk az emelt szintű vizsgakövetelmények elsajátításának lehetőségére és a pályaorientációs tevékenységek biztosítására is.

A NAT2020 és a vele kompatibilis kerettantervek (gimnáziumi és sportiskolai) irányelvei mentén készítettük el a 2020. szeptember 1-jétől érvényes pedagógiai programunkat és a részét képező helyi tantervet.

A helyi tanterv tartalmazza a kötelező, kötelezően választandó és szabadon választott tantárgyanként a cél és feladatrendszert, a követelményeket évfolyamokra bontva, a tantárgyközi kapcsolódásokat, a tananyag tartalmát és haladási ütemtervét, a fejlesztendő kompetenciákat és a kétszintű érettségi vizsga követelményeit.

A választott kerettantervek alapján készült helyi tantervek kötelező óraszámait, tartalmazva a meghatározott óraszámok fölötti kötelező tanórai foglalkozásokat, kötelezően választandó és szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését és óraszámait.

A 2020-ban kiadott NAT és kerettantervek szerinti oktatás felmenő rendszerben a 2020/ 21-es tanévtől 9. évfolyammal, lépcsőzetesen került bevezetésre. Az átmeneti időszakban korábbi NAT2012 szerinti kerettantervi évfolyamok órászáma és tananyagtartalma kifutó jelleggel változott.

A 2023/24-es tanévtől már csak az új tantervi előírásoknak megfelelő helyi tanterv szerint történik iskolánkban az oktató-nevelő munka.

16.1.3 Tantárgyi struktúra és óraszámok:

16.1.3.1 Sportiskolai kerettanterv:

2015. szeptember 1-jétől a Kovács Pál Baptista Gimnáziumban felmenő rendszerben bevezetett tantervében már tartalmazta a Bibliaismeret tantárgy óraszámait is. Ez a helyi tanterv **2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben kifutott.**

Helyébe a NAT2020-ra épülő sportiskolai kerettanterv szerinti tantárgyi struktúra és óraháló lépett.

A 2020.09.01-jétől felmenő rendszerben bevezetésre került óraterv a 2023-24-es tanévtől minden évfolyamra vonatkozik.

https://www.oktatas.hu/koznevelés/kerettantervek/2020_nat/sportiskolai_nevelés_kerettantervek

Sportiskolai kerettanterv 2023-24-es tanévtől

Óraterv a sportiskolai kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium (ÚJ)				
Tantárgy	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	5	5	5
I. Idegen nyelv (angol nyelv)	4	4	5	5
II. Idegen nyelv (német nyelv)	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4
Bibliaismeret	1	1	1	1
Természettudomány** <i>biológia vagy földrajz</i>			2	
Állampolgári ismeretek				1
Történelem	2	2	4	4
Fizika	3	2		
Kémia	1	2		
Biológia	2	3		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret			2	2
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés (sportismeretek)	2	2	2	2
Tanulásmódszertan	1			
Sporttörténet	1			
Testnevelés-elmélet *		0,5		
Edzéselmélet		0,5		
Sportegészségtan				0,5
Sport és szervezetei				0,5
Sportetika				1
Sportpszichológia			1	
<i>Sportkör*</i>	2	2	2	2
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Fakultációk (kötött célú órakeret)***			4	4
Összes tervezett óraszám	35 (36)	35 (36)	33 (36)	32 (36)
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
A nkt.7.§ (6) bekezdése szerinti plusz óraszám	2	2	2	2
Rendelkezésre álló maximális órakeret****	36	36	36	36

*A Testnevelés (Sportismeretek) tantárgy heti órászámja 5, mely ténylegesen egy elméleti és két gyakorlati órát jelent az iskolában, továbbá két olyan alkalmat, amelyet a tanuló az egyesületében tölt és igazol.

Annak, aki sportolói igazolással nem rendelkezik a négy gyakorlat (2 testnevelés óra + 2 sportkör) és

egy elmélet heti óraszám felosztás a kötelező.

**Természettudomány 11. évfolyamon:

- azon tanulóknak, **akik nem tanulnak** emelt óraszámban vagy **fakultáción természettudományos tantárgyat**, a természettudományos ismeretek fejlesztése a **természettudomány 11. évf. tantárgy keretében valósul meg**
- a NAT2020 és a kerettanterv lehetőségein belül, **intézményünk választása alapján a tanulók szaktárgyi programok, biológia vagy földrajz tantárgy keretében évfolyamszinten bontva** foglalkoznak a mindennapokban megjelenő természettudományos kérdésekkel és problémákkal
- **a tanulók választhatnak, hogy biológia, vagy földrajz tantárgyi keretekben szeretnék elsajátítani a tantervi tananyag tartalmát.**

A **2023-24-es tanévtől** a 11. évfolyamos művészetek (heti 2ó) tantárgy az azonos tananyag tartalom miatt a **Mozgókép-kultúra és médiaismeret** 11.évfolyam tantárgy keretében (heti 2ó időkeretben) tanítjuk.

11. évfolyamon – egy fakultáció választása kötelező

12. évfolyamon – egy fakultáció választása kötelező

Ezen felül osztályonként heti 1/1 óra biztosított tehetséggondozásra és felzárkóztatásra (fejlesztő pedagógiai ellátás - szaktárgyi felzárkóztatás)

16.1.3.2 Felnőttoktatás, esti munkarend

Intézményünkben iskolarendszerű felnőttoktatás is folyik, esti munkarendben. A tantárgyi követelmények – szem előtt tartva az iskolafokozat elsődleges feladatát, az érettségi követelmények teljesítésére történő felkészítést – megegyezik mindazokkal, amelyeket a NAT és a nappali munkarend számára készült kerettantervek megfogalmaznak. A program tantárgyi szerkezete a NAT szabályozásnak megfelel. Kivételt képez a testnevelés tantárgy, amelyen a felnőtt tanulóknak nem kell részt vennie, és az iskolának nem kell ezt biztosítania a köznevelési törvény 60. § (9) © pontja alapján.

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_felnottoktatás/9_12_evfolym
am

A testnevelés tantárgyból érettségizni szándékozó tanulók számára az esti munkarendben a szabadon tervezhető órakeret terhére biztosítunk testnevelés órát. Az érettségire jelentkezés feltétele a testnevelés tantárgy tantárgyi követelményeinek teljesítése a tanórán való részvétellel, vagy a különbözeti -, osztályozóvizsga letételével.

Tantárgyi struktúra az iskolarendszerű felnőttoktatás 9-12. évfolyam számára

2020-21-től

Érintett: induló 9.; 21/22. 9-10; 22/23: 10-11.; 23/24: 11-12.

Tervezési időkeret:

9-11. évfolyam 36 hét.

12. évfolyam: 32 hét

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok
	9.	10.	11.	12.
Munkarendek	Esti	Esti	Esti	Esti
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Kémia	1	1		
Fizika	1	1		
Földrajz	1	1		
Biológia	1	1		
I. Idegen nyelv	2	2	3	3
II. Idegen nyelv	1	1	1	2
Művészetek			1	1
Digitális kultúra	1	1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Osztályközösség-építés	1	1	1	1
Összes óraszám	17	17	17	17

Az Nkt. 60.§ (9) d. alapján a felnőttoktatás keretében nem kötelező a II. Idegen nyelv (német nyelv) oktatása.

Ezért iskolánkban a 2022-23-as tanévtől 9. évfolyamtól felmenő rendszerben már nem kötelező II. Idegen nyelvet tanulni. Ettől a tanévtől felmenő rendszerben az (I.) Idegen nyelv órászáma emelkedik.

2022/23-tól

Érintett: induló 9.; 23/24 – 9-10.; 24/25 – 9-10-11.; 25/26 – 9-10-11-12.

Tervezési időkeret:

9-11. évfolyam 36 hét

12. évfolyam: 32 hét

Tantárgyak	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok	Évfolyam/ óraszámok
	9.	10.	11.	12.
Munkarendek	Esti	Esti	Esti	Esti
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3+1
Történelem	2	2	2+1	2+1
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Kémia	1	1		
Fizika	1	1		
Földrajz	1	1		
Biológia	1	1		
Angol nyelv	3	3	3	3
Művészetek			1	1
Digitális kultúra	1	1	1	
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Osztályközösség-építés	1	1	1	1
Összes óraszám	17	17	17	17

Az egyes tantárgyak helyi tantervei a mellékletben található.

16.1.4 Választható tantárgyak, fakultációk és a pedagógusválasztás szabályai

16.1.4.1 Fakultációk

A Kovács Pál Baptista Gimnázium tantestületének döntése alapján a következő tantárgyak tanulását tesszük lehetővé a nappali munkarendben a 11. és 12. évfolyamon szervezett fakultációkon:

- Magyar irodalom és nyelvtan
- Történelem
- Idegen nyelv (angol nyelv, német nyelv)

- Matematika
- Biológia
- Földrajz
- Digitális kultúra
- Testnevelés
- 2023-24-es tanévtől állampolgári ismeretek
- 2023-24-es tanévtől bibliaismeret

16.1.3.2 A pedagógus választás szabályai

A fakultációs foglalkozásokra való igényt a tanévet megelőző tanévben mérjük fel. A jelentkezéseket a tájékoztatóban meghatározott időpontig fogadjuk el. A tanulók és szüleik a tájékoztatóban közölt fakultációk közül választhatnak, amennyiben több azonos szintű fakultációs csoport indul, kiválaszthatják a foglalkozást tartó pedagógust is.

A fakultációs jelentkezés a jogszabályban jelölt módon módosítható, azaz a tanév során egy alkalommal, az igazgatóhoz benyújtott kérelem, és a módosítást engedélyező igazgatói határozattal.

16.1.5 A közép és az emelt szintű érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások

A Kovács Pál Baptista Gimnázium tantestületének döntése alapján a következő érettségi vizsgatárgyakból biztosítjuk az érettségi vizsgára való felkészülést és az érettségi vizsga megszervezését a nappali és esti munkarendben tanulók számára:

Tantárgy	Közép szint	Emelt szint
Magyar nyelv és irodalom	+	+
Történelem	+	+
Matematika	+	
Első idegen nyelv (angol nyelv)	+	+
Második idegen nyelv (német nyelv)	+	+
Földrajz	+	
Biológia	+	+
Digitális kultúra	+	
Állampolgári ismeretek (2023-24-es tanévtől)	+	
Bibliaismeret (2023-24-es tanévtől)	+	

Testnevelés	+	+
-------------	---	---

Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez, a 11-12. évfolyamon az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

Az emelt szintű képzésekre a 11-12. évfolyamon a középszintű tanórákon való részvétel mellett tantárgyanként 2-2 órát biztosítunk a tanórán kívüli foglalkozások keretéből.

Az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez, a 11–12. évfolyamon az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és kimeneti követelményeket a 40/2002.(V.24) OM. rendelet alapján változtatás nélkül alkalmazzuk.

A középszintű érettségi témakörei

A középszintű érettségi témaköreit a Pedagógiai Program 24. fejezete tartalmazza az adott tárgyakból, amelyeket a szakmai munkaközösségek készítettek el a NAT, a kerettantervek és az érettségi vizsga részletes követelményei vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok szerint, évente felülvizsgálják azt.

https://www.oktatas.hu/koznevelés/erettségi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

16.1.6 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A Kovács Pál Baptista Gimnázium az alábbi tantárgyak tanulásában biztosít csoportbontást a nappali tagozaton:

- Matematika (amennyiben az adott osztálylétszám meghaladja a 25 főt)
- Első és második idegen nyelv – szintfelmérés alapján
- Tanulásmódszertan
- Informatika
- Testnevelés tárgy esetén a lányok és fiúk külön csoportban oktatandók

A fakultációs csoportok indítását minimális csoportlétszámhoz köti a szabadon választott fakultációk és a tanulószobai foglalkozások esetén: a minimális csoportlétszám 8 fő.

16.1.7 Az oktatásban alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskola a NAT műveltségi területeknek megfelelő kerettantervi tantárgyakhoz, témakörökhöz a helyi tantervvel összhangban kizárólag a tankönyvjegyzékről választja ki munkaközösségenként a

használatos tankönyveket, tanulási segédleteket, taneszközöket, és erről a törvényben foglaltak értelmében a tanévet megelőző tanévben tájékoztatja a diákokat és azok szülőket.

16.1.5.1 A tankönyválasztás szempontjai

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- kizárólag a hivatalos tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhatunk
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- biztosítsák a szaktudományok megfelelő szintű közvetítését
- az érintett korosztály szellemi és lelki fejlettségének megfelelőek legyenek
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan **digitális tananyag**, amely interaktív táblán segíti az órai munkát pl. feladatok, videók, animációk, 3D modellek, szerkesztő és grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével.
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

Az esetleges eltérések ellenére is biztosítja iskolánk az intézmények közötti átjárhatóságot. Az eltérő profilú iskolából érkező tanulók számára a tantestület szintfelméréssel állapítja meg az átvétel feltételeit: szükség esetén különbözeti vizsga, esetleg alacsonyabb évfolyamba való felvétel.

Az iskola konkrét tételsorral, konzultációs lehetőségekkel biztosítja a záros határidejű felkészülést. A követelmények, melyeket a különbözeti vizsgán teljesíteni kell, a NAT és a helyi tantervre épülnek. A vizsgázó az iskola igazgatója meghatározott időpontban, az általa kijelölt vizsgabizottság előtt számol be tudásáról.

Az egyes tantárgyak szaktanári közösségei állítják össze a tankönyvek és a tanulási segédletek listáját évről évre.

A tanári szemléltető eszközök kiválasztásának elvei az egyes tantárgyak helyi tantervének találhatók.

17 A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, az értékelés fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének elvei

Követelményrendszerünket két alapvető részre tagoljuk: oktatási és nevelési követelményrendszerre. Mindegyik a NAT-nak és a Köznevelési törvénynek megfelelően kialakított érték- és célrendszeren alapszik. Emellett a sportiskolai osztályokban figyelembe vesszük a sportiskolai kerettanterv által megfogalmazott speciális célokat és értékrendet.

Az általános oktatási követelmények logikai sorrendben követik egymást: bemenet, átjárhatóság, a magasabb évfolyamba lépés, és a kimenet szempontjából támasztott feltételek. A tantárgyankénti lebontást a helyi tanterv tartalmazza.

Bemeneti szabályozás:

Az iskolai nevelőtestület határozza meg a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi és egyéb, más jellegű feltételeit, azaz a felvételi követelményeket. Ezeket a felvételi tájékoztatóban hozzuk nyilvánosságra a megfelelő időben.

A feltételek teljesítését központi felvételi írásbelin, felvételi szóbeli vizsgán vagy beszélgetésen, a tanulmányi eredmények figyelembevételével és az egyesületi ajánlás megfontolásával mérjük meg.

Minthogy iskolánk Rákospalotán van és könnyen megközelíthető Zuglóból, Újpalotáról, Újpestről, ezért - az ezekben a kerületekben működő önkormányzatokkal és sportegyesületekkel való minél jobb kapcsolat kiépítésének jegyében - szívesen látjuk e kerületek tanulóit és sportolóit intézményünkben.

Átjárhatóság:

A 2011. évi CXC törvény a köznevelésről értelmében iskolánk is biztosítja a NAT követelményei alapján az átjárhatóságot. A más középiskolákból átjelentkező tanulóknak szükség esetén különbözeti vizsgát kell tenniük, vagy meg kell ismételniük az adott évfolyamot. A tanuló átvételéről az iskola igazgatója dönt.

A különbözeti vizsga követelményei az aktuális évfolyam NAT-ban meghatározott követelményrendszerére és a kerettantervekre épülnek.

17.1 A magasabb évfolyamba lépés követelményei:

Az előző évfolyam követelményeit legkésőbb az augusztusi javítóvizsga időpontjáig legalább elégséges szinten teljesíteni kell valamennyi tantárgyból.

A tanév lezárásának feltételei valamennyi tantárgyból:

- A helyi tantervben meghatározott számú érdemjegyet kell szerezni. (minimális érdemjegyek száma félévenként: heti egy órás tantárgy esetében legalább 2 jegyet, heti 2, vagy több órás tantárgy esetén minimum 3 érdemjegyet kell szereznie a tanulóknak)
- Az adott évfolyam beszámolóin való részvétel kötelező. Elmaradása esetén pótolandó.
- A tanórákat rendszeresen látogatni kell. Ennek elmaradása esetén a 2011. évi CXC törvény a köznevelésről meghatározott esetekben osztályozóvizsga letételével haladhat tovább a tanuló, vagy évfolyamot köteles ismételni.
- Az előbbiek bármelyikének hiánya esetén a tanuló féléves vagy éves osztályozóvizsgára kötelezhető.
- Az osztályozó vizsga tananyaga az adott tanév, vagy félév követelményein alapszik.
- Az osztályozó vizsgára kötelezett tanuló a jogszabályokban megfogalmazott módon és időben megkapja a felkészüléshez szükséges tételsorát.
- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezzel az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A sikeres előrehozott érettségi vizsga letétel után az adott tantárgy tanóráinak látogatása alóli felmentését kérelmezheti a tanuló, vagy kiskorú tanuló esetén a szülő.

Kimenet:

Iskolánkban a kilencedik évfolyamon kezdődik és a tizenkettedik évfolyamon zárul az oktatás.

Teljesíteni kell a középszintű vagy az emeltszintű érettségi követelményeit. Így iskolánk lehetőséget nyújt a felsőfokú továbbtanuláshoz szükséges követelmények elsajátítására is.

Az ismeretek számonkérésének követelményei és formái:

Az értékelés alapjai:

- A tanév során szerzett érdemjegyek
- Az adott évfolyamon kijelölt tantárgyakból tett beszámolók, vizsgák.
- A tanórai és azon kívüli tanulói teljesítmény (otthoni feladatok, egyéni kutatómunka vállalása)

Érdemjegyek alakulása:

- Szóbeli, írásbeli és gyakorlatban (testnevelés) való számonkérés
- Az írásbeli dolgozatokat a lehetőségekhez mérten, de legkésőbb 10 munkanap alatt ki kell javítani.

- A javításban szövegesen vagy a ponthatárokkal indokolni kell az érdemjegyet.
- Az érdemjegyek kialakításának százalékhatárait, az érettségi értékelés figyelembevételével, a munkaközösségek határozzák meg.
- Az érdemjegyek a következők lehetnek: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2) és elégtelen (1).

A számonkérés formái:

- Szóbeli felelet
- Szóbeli és/vagy írásbeli beszámoló (az adott évfolyamokon)
- Vizsgafelelet szóban és írásban (javítóvizsga és osztályozóvizsga)
- Kisérettségi
- Írásbeli felelet
- Témazáró felelet, írásbeli feladatsor, kifejtés (Egy napon három témazárónál többet ugyanabban az osztályban nem lehet íratni.)
- Gyakorlat bemutatása (testnevelés)
- az iskolai Classroom rendszerben, egyedi, speciális esetekben online formában történő beszámolási formák (pl. zártidős tesztek, online videohívásos felelt)

17.2 Az iskolai írásbeli számonkérés

Formái

- Írásbeli felelet
- Témazáró dolgozat (esszé vagy teszt jellegű)
- Írásbeli beszámoló
- Vizsgafelelet írásban
- indokolt esetben a digitális keretrendszerben működő, iskolai online (Classroom) rendszeren keresztül

Írásbeli számonkérés rendje és súlya

A folyamatos számonkérés írásbeli témazáró dolgozatait, távollét esetén pótolni kell. A téma feldolgozása során egy-egy óra hiányzás nem vehető figyelembe.

Az érettségi vizsgának a közismereti tantárgyak mindegyikéből van írásbeli része is. Így földrajzból, biológiából és történelemből is szükséges dolgozatokat íratni, a dolgozatokban a tantárgynak megfelelően teszt- és esszékérdéseknek is szerepelni kell.

Az írásbeli dolgozatok összeállításánál figyelembe kell venni az adott tantárgyra kiadott középszintű érettségi követelményeket.

A témazáró dolgozatokat legalább egy héttel előbb be kell jelenteni a tanulóknak.

A tanár joga, hogy a témazáró dolgozatokon kívül egyéb írásbeli számonkérést is alkalmazzon a tanult tananyag ellenőrzésére. Ezeket nem szükséges előzetesen bejelentenie. Amennyiben a számon kért anyag jellege szükségessé, illetve a számonkérés jellege lehetővé teszi, a tanulóktól felelet-terv is kérhető.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és határai

Az elvek és a korlátok meghatározásánál figyelembe kell venni iskolánk adottságait, az adott tantárgyak óraszámát, a hozzánk járó tanulók tudásszintjét. Ennek tükrében fontos az otthoni munkát igénylő feladatok adása, természetesen figyelembe véve a tanulók sport- és művészeti jellegű elfoglaltságát.

Otthoni gyakorlás és feladatmegoldás nélkül nem lehet eredményt elérni. Az órán feldolgozott anyagot meg kell tanulni, és az írásbeli feladatokat kötelező elkészíteni. A tanítási órákra rendszeresen kell készülni. Az otthoni felkészülés során a tanuló vegye igénybe a megfelelő segédeszközöket, (tankönyv, szótár, atlaszok, függvénytábla stb.), és természetesen használnia kell az informatika adta lehetőségeket is. A tanulóknak a témakörön belül folyamatosan ismételnük kell. Alapelv az írásbeli feladatoknál, hogy csak annyi adható, amennyit a tanítási órán ellenőrizni lehet. Az írásbeli házi feladatok tantárgyankénti elkészítésének időtartalma még idegen nyelv esetében sem haladhatja meg a 45 percet. A házi feladat mindig előkészített legyen, és mindig kerüljön ellenőrzésre. Az alapos indok nélkül el nem készített munka elégtelennek minősül. A nagyobb terjedelmű esszé-dolgozatok kidolgozására minimum egy hét álljon a tanuló rendelkezésére, ugyanez vonatkozik a kiselőadások tartására, valamint a témazáró dolgozatok elkészítésére. Hiányzás esetén a tanuló egyéni felelőssége az időközben tanult tananyag pótlása, (akár tantárgyi felzárkóztatás igénybe vételével is).

Élő idegen nyelvek esetén mindig legyen otthonra előírt feladat, minden készséget fejleszteni kell, tehát a feladatok között legyen váltakozva szótározás, memoriter, fordítás, fogalmazás, hosszabb szöveg olvasása stb. Egyik óráról a másikra 20 új szó megtanulásánál több nem adható. Az adott témakör lezárásáig minden órára át kell ismételnit az előző órákon tanultak lényegét. Fontos, hogy a tanuló hangosan fogalmazza meg mondatait a felkészülés során.

A magyar nyelv és irodalom esetén egyik óráról a másikra maximum két oldal fogalmazás kérhető. Amennyiben az önálló munkaként beadott otthoni feladat mechanikus másolás, (tankönyv szakirodalom stb.), elégtelenre értéklejük. Az otthoni feladat, kreatív, önálló gondolkodást és elmélyült munkát tükrözzön, a beadott munka igényes, átlátható és jól olvasható legyen. A szóbeli felkészülésnél a műelemzés nem helyettesíthető az alkotók életrajzával, de a fontos, a műhöz kapcsolódó életrajzi elemeket tudni kell. A kötelező olvasmányok listáját legalább a tanév elején kapja meg a tanuló, az elolvasásra a feldolgozás előtt két héttel fel kell hívni a figyelmet. Ha a tanuló nem olvassa el a kijelölt kötelező olvasmányt, vagy annak rövidített változatát olvassa, olvasmányismereti dolgozata elégtelen. A memoriter kijelölése két héttel a számonkérés előtt történjen meg.

A matematika esetén maximum három házi feladat példát adunk kötelezően, a többi feladat ajánlott. A tételeket és bizonyításokat a tanulóknak otthon kell megtanulnia.

A biológia tantárgy esetén otthoni felkészülésre írásbeli feladatot általában nem kapnak a tanulók. A

tananyag természetétől függően kiselőadásokat kérünk, természetesen az órán feldolgozott tananyagot meg kell tanulni. A felkészülés során, az adott témán belül, az előzőket ismertetni kell.

A földrajz tantárgy esetén a topográfiai ismereteket otthon kell begyakorolni, önként vállalt esetben gyűjtőmunka, kiselőadás kérhető. A tanár javaslata alapján ismeretterjesztő filmek megtekintése elvárható.

A történelem tantárgy esetén az oktatás alapvetően a tanári magyarázatra épül. Az otthoni felkészülés eszközei az órai jegyzet, a tankönyv és az atlasz. A számonkérés színesedhet a tanulói kiselőadásokkal, amelyekhez ismereteket a tanulók ma már az Internet segítségével szereznek. A kétszintű érettségire készülve, a házi feladatokat források elemzésével, ábrások értelmezésével kapcsolatban kell feladni.

A fizika és a kémia tantárgyak jellegéből fakadóan a tananyag megértésére kell törekedni, de a tényanyagot (képletek, törvények, kísérletleírások stb.) otthon kell megtanulni. A problémamegoldások szempontjából elengedhetetlen egyes feladatok otthoni feldolgozása. A tanulóktól elvárható, hogy egyszerű fizikai kísérleteket, amelyek nem balesetveszélyesek és nem tartalmaznak veszélyes anyagokat, otthon elvégezzenek. Előzetes téma meghatározást követően, egyéni jelentkezés alapján kiselőadások megtartása indokolt.

Év végi osztályzatok:

- Az egész tanév során nyújtott tanórai és azon kívüli tanulói teljesítményt (otthoni feladatok, egyéni kutatómunka vállalása), órai munkát kell figyelembe venni az ezekre adott érdemjegyek alapján, hiszen a félévet nem bizonyítvány, hanem csak értesítő zárja.
- Az osztályzat a szaktanár döntése alapján alakul ki, a tantestület véleményezi azt az osztályozó konferencián, ami után már nem változhat meg az osztályzat.
- A párhuzamos osztályokban egységesnek kell lenni a tantárgyi követelményeknek.
- Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt akar számot adni tudásáról, akkor ezt a szándékát az utolsó tanítási nap előtt harminc nappal kell bejelentenie hivatalos formában.

17.3 Egyéni munkarenddel rendelkező tanulókra vonatkozó követelmények

- A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető, melyért a szülő tartozik felelősséggel. Azonban a törvény által megjelölt kivételes esetekben egyéni, sajátos élethelyzet esetén, a tankötelezettség 1 évre egyéni munkarenddel is teljesíthető. A szülő a kérelmét a tanévet megelőző június 15-ig nyújthatja be az Oktatási Hivatalhoz. Az OH eljárás során megvizsgálja a körülményeket, majd dönt, a tankötelezettség egyéni munkarendben történő teljesítésének engedélyezése ügyében.
- A nem tanköteles tanuló egyéni munkarendjének engedélyezése is az Oktatási Hivatal hatásköre. A hivatal döntéséről határozatot hoz.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulót az iskola valamennyi kötelező foglalkozása alól látogatása alól köteles felmenteni.

- Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik.
- A súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskola lehetőséget biztosít, tanulók előre meghatározott tematika alapján készülnek a vizsgákra.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló két osztályozóvizsgára kötelezett a tanév során: félévkor és a tanév végén.
- A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.
- Ha a tanköteles egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.
- Az iskola - külön feltételekkel - lehetőséget biztosít arra, hogy online oktatással, digitális tananyagokkal segítse a tanuló felkészülését.
- A félévi és az év végi osztályzatok a vizsgákon szerzett érdemjegyek alapján jönnek létre.
- Az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni.

17.4 Felmentés egyes tanórák látogatása alól

- Az igazgató a tanulót saját kérésére, kiskorú tanulót a szülő kérésére részben vagy egészben felmentheti bizonyos tanórák látogatása alól (egyes foglalkozások látogatása alól felmentett tanulók), teljesített tanulmányi követelmények vagy sikeres érettségi vizsga esetén, tanulása alól.
- Azok a tanulók, akiket sportfoglaltságaik miatt az igazgató mentesít a tanórák egy részének látogatása alól, (egyéni tanrendes) egyes foglalkozások látogatása alól felmentett tanulók. Tanulmányaik során részt vesznek a tanórák egy részén, a rendszeres évközi számonkérés követelményeit tervezetten teljesítik.

A tanulók a direkt, személyes tanórai jelenlét mellett, indokolt esetben az iskolai digitális platformon keresztül követhetik a tanórai feladatokat. Osztályozóvizsgára csak abban az esetben és abból a tantárgyból utasítja a nevelőtestület, amelyből megszerzett érdemjegyei alapján nem zárható le. Érdemjegyeiket folyamatosan javíthatják, pl. ének-zene, rajz- és vizuális kultúra, művészetek, mozgókép és médiaismeret, testnevelésméleti tantárgyakból a szaktanár által meghatározott projektfeladatok elkészítésével teljesíthetik a követelményeket.

- célja: az otthoni tanulási idő, az iskolában töltött idő, az edzésidő és a pihenőidő egyensúlyának helyreállítása

- feltételei: élsport vagy nem tanköteles tanulónál sajátos élethelyzet
- szabályozása: negyedévente felülvizsgáljuk, és igazolatlan mulasztások és a tanulmányi eredmény jelentős romlása (bukás) esetén, az egyesülettel egyeztetett igazgatói döntés alapján határozott időre felfüggesztjük. A felfüggesztést határozatba foglaljuk, majd két hónap után ismét felülvizsgáljuk. Ezzel jelentősen csökkentjük a lemorzsolódás veszélyét.

17.5 Nevelési követelményrendszer

Általános rész:

- Legyen igénye az általános műveltség megszerzésére, keresse a kulturális értékek önálló megismerésének lehetőségeit.
  - Ismerje a könyvtárak nyújtotta lehetőségeket, és tudja használni a könyvtárat.
  - Ismerje a nagyobb hazai múzeumok és tárlataiknak témáját!
  - Legyen igénye a színházi élményre, és tudja kiválasztani a neki megfelelő előadásait!
- Ismerje, fogadja el és gyakorolja az alapvető emberi értékeket:
  - Gondolkodását és tetteit a humanizmus határozza meg.
  - Legyen tisztában a magyarság fogalmával, történelmével, kultúrájával és értékeivel. Tisztelje, becsülje és védelmezze a nemzeti értékeinket.
  - Egyéni érdekeit össze tudja egyeztetni a közösség, vagy mások érdekeivel. Legyen tisztában a család és a társadalom fontosságával. Érezze a szűkebb és tágabb közösség tagjának magát, magatartása legyen szolidáris és együttműködő. Sajátítsa el a demokrácia értékeit.
  - Érdekeinek és felelősségének felismerése terjedjen ki az ökológiai környezetére is.
- Tisztelje és védje önmaga és társai személyes méltóságát! Ismerje fel a másik emberben lévő értékeket, és tisztelje az erkölcsileg igazolható másságot!
- Ismerje meg saját szellemi, lelki és fizikai képességeit, jellemzőit! Legyen tisztában korlátaival, értékeivel! Alakuljon ki a tanulóban az igény saját képességeinek fejlesztésére! Tudjon önállóan cselekedni és vállalja a felelősséget tetteiért! Legyen tisztában valódi érdekeivel és tudja azokat érvényesíteni!

Konkrét, a helyzetelemzésből fakadó kiemelt követelmények:

- Ismerje meg a tanulás alapvető technikáit már a kilencedik évfolyamon, és tudja alkalmazni ezeket! Sajátítsa el az önálló tanulás képességét, és törekedjen a rendszerességre!
- Törekedjen a tantárgyi hiányosságainak pótlására! Használja ki az erre adott lehetőségeket (tanulószoza, személyes konzultációk)!
- Ismerje feladatait, legyen képes ezek rangsorolására és idejének beosztására!
- Látogassa rendszeresen a tanórákat!

- Ismerje az iskolai együttélés szabályait, és törekedjen ezek betartására! Tisztelje és becsülje tanárait, diáktársait! Vállalja a felelősséget tetteiért!
- Érezzen tiszteletet és megbecsülést a megszerzett tudás és a tanulás iránt, önmaga és mások esetében is.

17.6 A szorgalom és magatartás értékelésének elvei, a diákok tanulmányi és nevelési előmenetelének ellenőrzése és értékelése

Az ellenőrzés és értékelés legfontosabb feladata, hogy az oktatási- és nevelési célok beteljesülését vizsgálja. Alapvetően tehát az előbbi két részre kell bontanunk a tevékenységet.

Az oktatási célok és követelmények megvalósulásának, ill. teljesítésének vizsgálata az egyes tantárgyak esetében a szaktanár feladata. Ennek értékelését az érdemjegyben juttatja kifejezésre.

Emellett az osztályfőnök is figyelemmel kíséri az egyes diákok tanulmányi előmenetelét és a tanulási attitűdjét. Az itt adódó problémákról szükség esetén értesíti a szülőt, vagy konzultál vele a megoldás érdekében. Emellett rendszeres véleménycserére ad lehetőséget a szorgalmi időszakban az évi kettő fogadónap és a két szülői értekezlet. Mivel többségében élsportoló gyerekről van szó, ezért fontos szerepe lehet a gondok elhárításában az edzőnek is. A vele való kapcsolattartás a problémás eseteknél túl kell lépjen a formalitásokon. A tanuló munkájának eredményét pedig a szorgalom minősítésével értékeli.

Az osztályokban felmerülő tanulmányi problémák vizsgálatára és megoldására összehívható az ott tanító tanárok konferenciája a pedagógusi tevékenység összehangolása érdekében. Az egész éves teljesítmény értékelése a szaktanárok és az osztályfőnök meghatározó véleménye alapján az osztályozó értekezlet nyomán nyeri el végső formáját.

Az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló magatartását és szorgalmát nem értékeljük.

A tanulók szorgalmának minősítése:

Példás (5) - Ha a tanítási órákra való felkészültsége képességéhez mérten kifogástalan, a tanórákon aktív. Felszerelése hiánytalan.

Jó (4) - Ha kötelezettségeit képességéhez mérten teljesíti, de az órákon passzív. Felszerelése általában hiánytalan. egyetlen tárgyból sem kell javítóvizsgát tennie.

Változó (3) - Ha iskolai munkájában csak időnként törekvő, kötelességeit csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti, és gyakran hiányos a felszerelése.

Hanyag (2) - Ha képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességeit gyakran elmulasztja, általában megbízhatatlan. Hanyag a szorgalom, ha elégtelen a teljesítmény több tantárgyból. Felszerelését rendszeresen nem hozza el.

A nevelési célok és követelmények elérését és teljesítését nevelési eredményvizsgálattal tudjuk felmérni. Ennek módszere a folyamatos és rendszeres megfigyelés, a diákokkal való beszélgetés emberközeli helyzetekben (tanulmányi kirándulás, iskolanap, színházlátogatás, stb.), és végzett növendékeink helytállásának vizsgálata az egyetemi, főiskolai és szakiskolai felvételik nyomom követésével. Ez utóbbi célt szolgálhatja még a rendszeres öregdiák találkozók szervezése is.

A feladatok többsége az osztályfőnökre hárul. Ő méri fel a diákok neveltségi szintjét az iskolába lépéskor, figyeli a tanulók neveltségi állapotának változását, és szükség esetén az itt adódó problémákról konzultál a tantestülettel, a szülővel, és az edzővel az előbbieken említett módon.

A neveltségi szintet a tanuló magatartásának minősítésével értékeljük ugyanabban a rendben, mint a szorgalmát.

A tanuló magatartásának minősítése:

Példás (5) - Részt vállal a közösség munkájában. Kulturált viselkedésével példát mutat társainak. A házirend előírásait betartja, értékrendjét elfogadja. Nincs fegyelmi büntetése.

Jó (4) - A kötelezettségeit teljesíti, de önmaga nem vállal új feladatokat. Iskolai viselkedése általában kifogástalan, a házirend előírásait általában betartja. Egy osztályfőnöki figyelmeztetője lehet.

Változó (3) - A házirendben foglaltakat nem mindig tartja be. Magatartásával zavarja a tanítási órákat, de rendreutasítható. Szaktanári és osztályfőnöki figyelmeztetést is kapott. Igazolatlan mulasztásai még osztályfőnöki hatáskörben kezelhetők.

Rossz (2) - A házirendet több ízben is megszegte, általában tiszteletlen tanáraival szemben. Osztályfőnöki intőt, vagy ennél súlyosabb fegyelmi büntetést kapott.

Jutalmazás formái

1, Azt a tanulót, aki példamutató magatartást tanúsít, vagy képességeihez mérten folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy iskolai, illetve iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesíti.

2, Az iskolai jutalmazás formái:

- dicséret: szaktárgyi és osztályfőnöki
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret
- kiemelkedő munkájáért, közösségi tevékenységéért dicséret, tárgyi jutalom
- Kiemelkedő sporteredményért, diákolimpiai szereplésért dicséret, dicsérő oklevél és tárgyi jutalom

- Tanulmányi versenyen elért kiemelkedő eredményért, belső tanulmányi vetélkedőkön elért eredményért tantárgyi érdemjegy, dicséret, dicsérő oklevél és tárgyi jutalom
- Kovács Pál – díj, azaz „Jó tanuló – Jó sportoló” kitüntetés tanulói jogviszony fennállása alatt
- Kovács Pál – díj a tanulói jogviszony megszűnése után is adományozható az iskola hírnevét öregbítő, az iskola társadalmi megbecsüléséért tevékenykedő kiemelkedő közéleti vagy sportéleti szereplőnek

18 A NAT pedagógiai feladatainak megvalósítása a 9-12. évfolyamon

A gimnáziumi nevelés-oktatás szakaszának funkciója a korábbi képzési szakaszban kibontakozott képességek továbbfejlesztése, a készségek és a tudástartalmak elmélyítése és megszilárdítása. E szakaszban már megjelennek a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, továbbá a pályaválasztáshoz kapcsolódó, illetve a továbbtanuláshoz szükséges készségek, ismeretek.

A gimnázium feladata a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre, az érettségi megszerzésére az ehhez szükséges műveltség tartalom biztosításával, továbbá a pályaorientáció, illetve felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra.

A nemzeti alaptanterv pedagógiai feladatokat határoz meg, melyeket a nevelés oktatás során pedagógiai munkájába minden pedagógus beépít:

18.1 Az erkölcsi nevelés

Sportiskolaként a *jelszavunk: Tisztesség, Tehetség, Törekvés*. Ez lehet alapja a kiváló sportteljesítménynek és a civil életben való érvényesülésnek is.

Törekszünk arra, hogy az erkölcsi nevelés legyen életszerű, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.

Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés.

Az erkölcsi nevelés az etika, a történelem, a magyar nyelv és irodalom tantárgyakban nagy hangsúlyt kap.

18.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Fontos, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti kultúránk értékeit, hagyományait. Fontos, hogy a hazafiság a hon- és népismereten alapuljon. Az élsportoló számára különösen fontos, hogy erős identitással rendelkezve képviselje szűkebb és tágabb hazáját.

A történelmi eseményekről megemlékezünk osztály, illetve iskolai szinten. A történelem tanárok a tananyag oktatásakor kiemelik a magyarság szempontjából fontos momentumokat. A többi tantárgy oktatása során is figyelmet fordítunk a hazafias nevelésre, a nemzeti öntudat fejlesztésére.

18.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Már az iskolai, osztályközösség kialakításánál fontos, hogy a tanulóinkban kialakuljon a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete. A történelem és az osztályfőnöki órákon sokat foglalkozunk ezekkel a témákkal. A demokráciára

nevelés fontos színtere a diákönkormányzat, aminek aktív működtetésével igyekszünk segíteni a demokrácia értékrendjének elsajátítását.

18.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret a társas kapcsolati kultúra alapja. Segíteni kell, hogy képessé váljanak tanulóink, a mások helyzetébe történő beleélés, az empátia kialakulására. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. A mindennapos testnevelés hozzájárul az önértékelésben fontos szerepet játszó testkép megismeréséhez, a testtudat kialakításához, de fejleszti az önkontrollt, a szabálykövető magatartást. Tehetségprogramunk kiemelt célja, hogy ezt a területet fejlessze tanulóinkban.

18.5 A családi életre nevelés

A családi életre nevelés, mint kiemelt fejlesztési terület tantárgyközi feladat, így valamennyi tantárgy részt vállal az azokban megjelenő elemek érvényesítésében, természetesen az egyes tantárgyak sajátosságainak és tartalmainak megfelelően. Osztályfőnöki órán, esetleg biológia vagy irodalom órán foglalkoznak a tanárok ezekkel a kérdésekkel.

18.6 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A személyiségfejlesztő nevelés-oktatás része, hogy az iskola alakítsa ki a gyerekekben a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. A szociális érzékenység fejlesztését leginkább saját élményű tanuláson keresztül lehet fejleszteni. Minden bizonnyal ezt is szolgálja majd az érettségit megelőző közösségi szolgálat. A diákok egyre bővülő partnerhálózatunkban, egyre gazdagabb tevékenységlistából választhatnak.

18.7 Médiatudatosságra nevelés

A diákokat első sorban a Mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgyon keresztül igyekszünk megismertetni a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés különbségével.

18.8 A tanulás tanítása

Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. A diákokat ezért meg kell tanítani arra a tanórákon, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek, hogyan hívhatók elő képletek, szó szerint megtanult definíciók, idézetek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni. Ezt támogatja a tanulásmódszertan és önismeret tantárgy csoportbontásban tanítása.

19 A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése

A mindennapos testnevelést az Nkt. 27. §(11) pontja szerint szervezzük meg.

Tanulóink számára a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében biztosítjuk. Ebből heti két tanítási óra alól mentességet kaphat az a tanuló, aki versenyszerű sporttevékenységét, vagy amatőr sportolói tagságát sportszervezete által kiállított igazolással és a tanévre érvényes versenyengedélyével igazolja.

Emellett heti két óra kiváltható az iskolai sportkörben való sporttevékenységgel, megalakulása esetén DSE-ben.

20 Egészségnevelési program

A Kovács Pál Baptista Gimnázium egészségnevelési – egészségvédelmi, valamint környezeti nevelési programja az iskola mindennapjaiba beépülő tevékenység, melyet gimnáziumunk évek óta hagyományosan és rendszeresen végez, és figyelmet fordít rá.

Az egészségneveléssel kapcsolatos ismereteket a tanulók a biológia, a környezeti neveléssel kapcsolatos ismereteket a földrajz tantárgy keretein belül sajátíthatják el, illetve az közösségi nevelés órák keretén belül foglalkoznak aktuális kérdéseivel.

Egészségnevelésünk célja:

- Az egészséges életmód és életszemlélet kialakítása, beépülve az iskola pedagógiai rendszerébe.
- Társas érzelmi készségek fejlesztése
- Egészségkárosító magatartásformák háttérének megvilágítása
- Konfliktuskezelés, önismeret fejlesztése
- Családi életre való előkészítés
- Társas kommunikációs készségek fejlesztése
- Egészséges és biztonságos környezet kialakítása
- A stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- A rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét; az egészségtudatos létehez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- A testi lelki egészség megszerzése és megőrzése az élsportban

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
4. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
5. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
6. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a
  - a. szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön
  - b. minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

Helyzetelemzés:

A Kovács Pál Baptista Gimnáziumban évek óta kiemelt szerepet tölt be az egészségnevelés. Mind az közösségi nevelés órákon, illetve a fentebb említett tanórákon hangsúlyos szerepet kap.

Személyi feltételek:

Az iskola vezetősége nyitott és támogatja az egészségneveléssel kapcsolatos új programokat, például külső szakemberek bevonását az közösségi nevelés órák egészségneveléssel kapcsolatos témáinak megtartásához. Évek óta folyamatosan az iskolaorvos és kollégái tartják ezeket az órákat, melyek témái a táplálkozástól, a szexualitáson, a lelki egészség tanán át minden kérdést felölelnek.

A továbbképzésnél figyelembe vesszük az osztályfőnöki munkához feltétlen szükséges új programokra való irányítást. Drogprevenációs képzésben részt vett 1 kollégánk, valamint az ismereteket átadta a tantestületnek is.

Gyermekvédelmi felelősünk a hatáskörének megfelelő s a törvény által előírt teendőket végzi. Az iskola vezetője és vezetősége fontosnak tartja, hogy a pedagógusok magatartása példamutató legyen. Elsődleges szempont, hogy a tanulók egészséges személyiségfejlődését megfelelő pedagógusok irányítsák.

Egészségnevelésben részt vevő személyek:

- egészségnevelést koordináló osztályfőnöki mk.vez.
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az egészségfejlesztésért felelős
- testnevelő tanár
- DÖK-öt segítő pedagógus
- iskolai drogügyi koordinátor
- osztályfőnökök
- iskolaorvos és védőnő

Az egészségnevelést segítő partnerkapcsolatok:

- Szülő(k), család
- Szülői munkaközösség
- Iskolaorvos, védőnő
- Iskolai fogorvos, nőgyógyász
- XV. kerületi Önkormányzat,
- PSZK szakszolgálata
- ANTSZ
- Gyermekjóléti szolgálat
- Rendvédelmi szervek, ifjúságvédelmi osztálya
- Drogprevencióval foglalkozó szervezetek
- XV. kerületi Sporthivatal
- Nemzeti Sport Intézet (NSI)

Tárgyi feltételek:

Az iskolai élet egy száz éves épület falai között zajlik, amely egyaránt hordoz magában sok pozitívumot és negatívumot is.

A tantermek és a folyosók világosak, a termekben a padok és székek minősége jó. A helyes testtartást és a gerinc kitámasztását minden szempontból segítik. A tantermek ablakai nagyok, a szellőzést jól biztosítják.

A fűtés és a világítás korszerű. A tantermekben jó minőségű táblák vannak, sajnos nem mind krétapormentes.

Az ülésrendnél az egyéni adottságokat az osztályfőnökök figyelembe veszik.

A mellékhelyiségeknél a megfelelő higiéniai feltételek biztosítottak.

Napi munkarendnél a mozgásigény kielégítésére az udvar használata biztosított. Eredmény, hogy az udvar felújítása megtörtént, új burkolatot kapott egy része, a másik felén pedig fűvesítés és parkosítás tette egészségesebbé és esztétikusabbá a környezetet.

A számítástechnika terem beépített klímával rendelkezik, a tantermekbe a vizsgaidőszakban korlátozottan mobil klímák állíthatók. A helyiségekben az ablakok sötétítői enyhíthetik a meleget.

Az iskolaorvos és védőnő munkafeltételei a törvényben előírt módon biztosítottak.

Az iskola tisztasága: A mellékhelyiségek festése folyamatosan, évenként történik, a folyosók és tantermek festése tervezett ütemben történik.

Az egészségnevelés iskolai területei:

- önismeret fejlesztése, értékek ismerete,
- egészséges testtartás, testedzés, mozgás fontossága,
- egészség megőrzése az élsportban
- az étkezés és a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- családtervezés alapjai
- testhigiénia,
- személyes krízishelyzetek felismerése, kezelési stratégiák ismerete,
- tanulás és tanulási technikák, az idővel való gazdálkodás szerepe,
- rizikóvállalás és határai,
- tanulási környezet alakítása,
- természethez való viszony és egészséges környezet kialakítása,
- betegség és gyógyulást segítő magatartás, elsősegélynyújtása és gyógyszerhasználat,
- környezeti ártalmak – zaj, légszennyezés, hulladék kezelése,
- szennedélybetegségekkel való foglalkozás, drogprevenációs programok
- Az élsport veszélyei – doppingszerek, tömegnövelők és más egészségre ártalmas táplálék-kiegészítők

Egészségneveléshez kapcsolódó tantárgyak, melyek tantervébe beépülnek a fent említett szempontok:

- közösségi nevelés órák,
- biológia,
- testnevelés,

- földrajz,
- kémia,
- fizika,
- élő idegen nyelv
- nevezetes napok (pl.: Föld Napja, Iskolanap)

Az egészségnevelésben alkalmazott módszerek az iskolában:

- Hagományos felvilágosítás (osztályfőnöki, biológia és egyéb tárgyak órái)
- Rizikócsoporthoz megközelítés (gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök)
- Konfliktuskezelés új technikáinak, alternatív vitarendezés, mediáció, resztoratív kárrendezés alkalmazása (kommunikációs órák, önismereti-osztályfőnöki órák, tanórákon kívüli foglalkozások keretében)
- Kortárs segítők képzése a tanulók számára

Cselekvési terv:

- Felmérések, elégedettségi vizsgálatok készítése
- SWOT- analízis elkészítése az egészségnevelésre vonatkozóan
- Az iskola tisztasági körülményeinek javítása
- Az udvar szépítése, a sportudvar végleges kialakítása
- „Tedd széppé környezetet” mozgalom beindítása a tantermekre vonatkozóan
- DÖK bevonása az iskolai tisztaságverseny lebonyolításába
- Egészségnap szervezése, esetleg a Föld napjával közösen
- Pályázatokon való részvétel: ezáltal a drogprevenció évenkénti megismétlése
- A tanulásmódszertan és önismereti órák a 9 évfolyamon

Iskolai programok:

- Egészséges személyiség fejlődésének elősegítése,
- közösségi nevelés órák és tanórák
- Szexuális nevelés

- Önismereti órák
- Alkohol, dohányzás, drogprevenciók programok
Meghívott szervezetek segítségével
- Egészséges táplálkozás

Minden tanulónak joga, hogy rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön. Az iskola gondoskodik a rábizott tanulók felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről, a baleseteket előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről, a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről. Ennek keretében a tanulók évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és belgyógyászati vizsgálaton vesznek részt, valamint évente két alkalommal mérjük a tanulók fizikai állapotát. A felmérő munkában az iskolaorvos a testnevelő tanár és az osztályfőnökök segítségét veszi igénybe. A tanév elején az közösségi nevelés órák keretén belül a tanulók baleset-és tűzvédelmi oktatásban részesülnek.

21 Környezeti nevelési program, tevékenységek

Alapelveket szabályozó jogi háttér:

- NAT irányelveinek megfelelően egyes tantárgyakhoz igazodva a tanulók elsajátítják az egészségnevelés, fogyasztóvédelem, környezetvédelem, közlekedési neveléssel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok alkalmazására.

Helyzetkép, helyzetelemzés

Iskolánk környezeti nevelési szemlélete:

Iskolánk 1997-ben költözött Rákospalota egyik régi majdnem 100 éves épületébe. 1998 óta tudatosan foglalkozunk a környezeti neveléssel, kiemelt feladat a természettudományos tárgyak összhangjának megteremtése (biológia, földrajz, fizika, kémia).

Másik fontos feladat a környezeti nevelésen belül, az iskola és környezetének megóvása, szépítése, a hagyományok őrzése, kialakítása.

Hangsúlyt kapjon az egyes szaktárgyakon belül a környezettudatos életmódra nevelés, az erkölcsi kérdések tudatosítása, a felelős magatartásra, döntéshozásra, konfliktuskezelésre képes készségek elsajátítása.

Megvalósítása:

Szakórákon, közösségi nevelés órákon, kommunikációs órákon. (Itt kapcsolódnak össze a természettudományos és a humán tárgyak.)

Mindezek megvalósítása érdekében kiemelt cél:

- természettudományos előadó fejlesztése (kémia, fizika, biológia tárgyakhoz kapcsolódóan),

Felelős: Fenntartó

Meglévő tárgyi feltételek további fejlesztése

- tantermi dekorációk
- egyes tanteremben szekrények biztosítása,
- iskolaudvar, iskolaépület felújításának befejezése,
- iskolaudvar parkjának gazdagítása, ápolása
- iskolánkban fontos feladat az elkezdett ablakcsere folytatása,

Erőforrásaink:

Iskolán belüli együttműködés

Nem anyagi erőforrások:

- **Tanárok:**

minden tanár feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példa értékű legyen a diákok számára.

- **Fejlesztési feladat:** munkaközösségek együttműködése - az osztályfőnökök törekedjenek az otthonos tanterem kialakítására. Szakórákon a tanárok a tárgyakhoz kapcsolódóan a környezeti nevelésre is figyeljenek.

- **Diákok:**

A DÖK irányításával minden diák fontosnak érezze, hogy vigyázzon környezetére, kulturált legyen magatartása, ítélik el a rombolást, a környezet rondítását, firkálásokat, szándékos rongálásokat, stb.

- **Tanárok és diákok:**

Közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el a diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteket.

Környezettudatos szemlélet megvalósulásának lépései:

- Gólyatábor,
- Tudatosan megszervezett osztálykirándulások,
- Tanterem és folyosók díszítése,
- Iskolaudvar ápolása, padok elhelyezése, sportudvar karbantartása, fejlesztése

Felelős: igazgató és helyettesei

- **Tanárok és szülők:**

A szülői ház és az iskola harmonikus együttműködésének továbbfejlesztése a cél, szükségünk van és szeretnénk minél több szülőt bevonni az iskolai életbe. A szülőkkel együtt szponzorok felkutatását tűztük ki célul. Szülőkkel való kapcsolattartás: szülői értekezleteken, fogadóórákon, Szülői Szervezet értekezletein, levelezés, e-mail, telefonbeszélgetés formájában. A meghatározott programok anyagi fedezetének biztosítása a szülők által, melyet előzetesen év elején egyeztetünk. Szülők felkérése - amennyiben mód van rá - előadások tartására. Szülői kapcsolatok révén külső erőforrások felkutatása. A 2009/2010-es tanévtől bevezettük az e-naplót, amin keresztül biztosítjuk a szülőknek a rendszeres tájékoztatás jogának gyakorlását. Így jelentősen csökkenhet a papírfelhasználás.

- ***Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak:***

- **Titkárság:**

dolgozói aktív részesei a környezeti nevelési programnak, iskolai adminisztráció területén feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl. kétoldalas fénymásolás, hulladék papír hasznosítása egyéb feladatokhoz, stb.), gyűjtjük a hulladékpapírt.

- **Technikai személyzet:**

környezetkímélő, egészségre nem ártalmas tisztítószer használata. Karbantartás, tisztaság biztosítása, hulladék gyűjtésében részvétel.

Iskolán kívüli együttműködés:

• **Fenntartó:**

Környezeti nevelésünk megvalósulása a fenntartótól függ nagymértékben, amennyiben a rövid és hosszabb távú célokat valóban meg szeretnénk valósítani, és a jelenlegi helyzeten változtatni szeretnénk. Az iskolaigazgató egyeztet a fenntartóval, célja, a legoptimálisabb helyzet megteremtése.

- Igazgató rövid távú célja: tornaterem rendszeres használatának biztosítása, elsősorban az egészségnevelési programmal összhangban. Szaktanterem megteremtése, udvaron padok, székek elhelyezése. Tantermek, folyosók, mosdók környezetének szépítése.

- ***Külső intézményekkel való kapcsolat***, melyet az adott munkaközösségek megbízott tanárai kísérnek figyelemmel. Az alábbi intézményekkel iskolánk iskolai programhoz igazodva együttműködésben áll

- Környezetvédelemért felelős kormányzati szervek

- Múzeumok

- Nemzeti parkok

- Önkormányzati intézmények

- ***Civil szervezetekkel való kapcsolat***, melyek kiegészítik környezeti nevelési programunk megvalósulását:

- Drog prevenciót végző szervezetek

Anyagi erőforrások:

Saját erőforrás

Iskola saját költségvetéséből biztosítja:

- szakkönyvek vásárlást,
- kisebb értékű eszközök vásárlása a szakkör munkájához,
- versenyek, vetélkedők lebonyolításához jutalmak, oklevelek biztosítása,
- pályázatok útján nyert, célirányosan elkölthető összegeket

Nem tudja biztosítani az iskola a rövid és középtávú célban szereplő nagyobb kirándulások, táborozások költségeit, ezért a diákok egyénileg járulnak hozzá a költségekhez. Amennyiben aktuális pályázaton nyer az iskola, akkor a költségek csökkenthetők.

Iskola alapítványa:

A befolyó 1%-ból az adott évben akkor tudja támogatni a környezeti neveléshez szükséges költségeket, ha a kuratórium odaítéli a munkaközösségnek.

Saját bevétel:

- Pályázatok
- Bérleti díjak

Külső erőforrás:

Fenntartó:

Az iskola kiemelt nevelési területe a környezeti és egészségnevelés. Az iskola igazgatója egyeztet a fenntartóval. A fenntartó lehetősége és kompetenciája az iskola renoválása, korszerűsítése, a mosdók felújításának befejezése, tantermek, folyosók festése.

Külső helyzetkép

Iskolánk a Rákospalota régi kertvárosi részén helyezkedik el. Az épület régi hagyományokkal rendelkezik, fogalom a kerületben. Feladatunk a hagyományok, értékek megőrzése, az épület eredetiségének ápolása.

Alapelvek, jövőkép, célok:

- környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása
- környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel
- szelektív hulladékkezelésre szoktatás
- környezet megőrzésének igényét kialakítani,

- természeti és épített környezet szeretete és védelme
- a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban
- megalapozni az összefüggések megértését, a globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása
- a fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- egészséges életmód igényét kialakítani, és az ehhez vezető módszereket elsajátítani

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai foglalkozások

Az iskola tanárai vállalják, hogy egyes tantárgyakba beépítve tanítják a környezeti tartalmakat.

- Matematika: a természet állapotának mérési módszerei. Tudják megfigyelni a környezet mennyiségi és térbeli viszonyait. Legyenek képesek reális becslésekre. Alakítsunk ki környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.
- Fizika: ismerjék a szervezetre káros fizikai hatásokat, a környezet változásának törvényszerűségeit. Környezeti erőforrások felhasználása.
- Földrajz, biológia: élő és élettelen környezetről tapasztalatgyűjtés. Globális környezeti problémák felismerése. Ismerjék és szeressék a természeti és épített környezetet. Ismerjék a környezet-egészségügyi problémákat. Testi, lelki egészséget megőrző életvitel-technikák ismerete.
- Kémia: rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel, képesek legyenek környezettudatos magatartás kialakítására. Értsék a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre. A veszélyszimbólumok jeleinek ismerete.
- Étika: erősödjön meg bennük a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért. Alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia környezeti kérdésekkel kapcsolatban. Tudják felmérni annak fontosságát, hogy utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk. Életvitelük legyen olyan, hogy a megteremtett értékek között a lehető legkevesebb károsodást okozzák.
- Magyar nyelv és irodalom: törekedjenek a nyelvi környezetszennyezés elkerülésére, esztétikai és erkölcsi érzékeket erősítsen. Ismerjék az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket.
- Történelem: tudják, hogy hogyan alakult át az emberi tevékenység révén a természet, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, életmódra, környezeti normákra. Értsék a globális problémákat - egyén, állam és társadalom felelősségét.
- Idegen nyelv: fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképességük, ismerjék meg olvasmányaikon keresztül más népek környezeti problémákkal kapcsolatos szervezeteit, tevékenységüket.
- Testnevelés: egészséges életmód és testedzés, egészséges környezet összefüggéseit alkalmazzák.

- közösségi nevelés; a hely, ahol élünk – állampolgári felelősség kialakítása, a szemét és a hulladékgyűjtés állampolgári felelősségének ismerete. Civil szervezetek megismerése, egyéni felelősség kialakítása, ezek ismerete révén.

A tanórai foglalkozások megvalósulnak hagyományos tanítási órákon és nem hagyományos szervezésű órán. Pl.: önismereti órák, múzeumi órák.

Tanórán kívüli foglalkozások:

Lehetőségeink:

- Tanulmányi kirándulások
- Helytörténeti vetélkedőkön való részvétel
- Versenyek vetélkedők aktuális évfordulókhöz kötődve
- Iskolazöldítés
- DÖK-nap
- Jeles napok

Látogatások:

- múzeumokban
- állatkert
- botanikus kert
- nemzeti park
- szennyvíztisztító
- hulladékégető

Kérdőíves felmérések

Digi-évkönyv készítés

Pályázatok figyelése

Módszerek:

A környezeti nevelés megvalósítása a következő régi és új módszerekkel válik hatékonyá:

- együttműködő tanulási technikák

- játékok
- riportmódszer
- projektmódszer

Kommunikáció:

- kiselőadások tartása
- házi dolgozat készítése
- poszterek készítése
- faliújság készítése
- iskolán kívül a hírek és újságcikkek feldolgozása

Környezeti nevelés megújításához szükséges eszközök:

- biológia-kémiai vízvizsgálatokhoz szükséges teljes készlet
- levegő-talaj vizsgálatához szükséges eszközök

Rövidtávú célok:

- Iskola tisztaságának fokozása
- Működő faliújság
- Rövidebb természetjáró kirándulások szervezése (pl.: Vácrátót, váci tanösvény, Pálvölgyi barlang).
- Hulladék (papír és elem) gyűjtés.
- Bioételek népszerűsítése
- szellemi vetélkedők szervezés iskolai ünnepeinken.

22 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Budapesten, a XV. kerületben a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény alapján roma (cigány) nemzetiség él. Iskolánk tanulói közül néhányan tartoznak ehhez a nemzetiséghez, ennek ellenére kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy mindenki megismerje történelmüket, kultúrájukat, szokásaikat, hagyományait.

Az itt élő roma nemzetiségről elmondható, hogy – néhány kivételtől eltekintve – magyar anyanyelvű romák, akik kevésbé ismerik saját nemzetiségi múltjukat. A roma nemzetiséghez nem tartozó tanulók a roma nemzetiségű tanulókkal együtt, tanórai keretben sajátítják el a roma nemzetiségre vonatkozó történelmi, kulturális stb. ismereteket. Erre az egyes tantárgyak (irodalom, történelem, társadalomismeret) tanóráin kerül sor.

23 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről 2. § (1) Az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint az első szakképesítésre történő felkészítés a magyar állam közszolgálati feladata.

Ide tartozik:

- **egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,**
- **szegregációmentesség,**
- **hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása** - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (a tananyag kiválasztása, pályaaorientáció, továbbtanulás, kapcsolattartás szülőkkel, segítő- és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések az adott területen, stb.).

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

- Tanórai differenciálás heterogén csoportban

Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként - az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.

- Kooperatív tanulás

A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.

- Tevékenységközpontú pedagógiák

A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják

- Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés

Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.

- Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek

A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet-mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulóakra ható közvetlen környezeti jellemzőket.

- Projektpedagógia

A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

Hátrányos helyzetet előidéző okok /a hátrányok típusai/

- környezeti, családi hátrányok
- anyagi hátrányok,
- egészségügyi hátrányok,
- a tanuló személyiségében rejlő okok, erkölcsi helyzete és életvitele,
- tanulási hátrányok.

Környezeti, családi okok:

1. Egyszülős család:

- válás vagy haláleset miatt
- állami gondozottság, gyámság
- munkavállalás vagy más ok miatt tartósan távol levő szülő.

2. Sokgyermekes család:

- 3 vagy több gyermek

3. Szűkös lakásviszonyok:

- a család magas létszáma,
- több generáció együttélése.

4. Szülők iskolázottsága – nyolc általános

5. Nevelési hiányosságok:

- kettős nevelés,
- felügyelet és gondozás hiánya,
- helytelen bánásmód (brutalitás),
- érzelmi sivárság, közömbösség,

- könnyelmű, felelőtlen életvitel,
- bűnöző családi háttér.

6. Negatív hatású baráti kör

Anyagi hátrányok:

- munkanélküliség,
- létminimum alatti 1 főre jutó átlagjövedelem,
- a szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen,
- deviancia,
- a kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik.

Egészségügyi hátrányok:

- születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékoság,
- mozgáskorlátozottság,
- érzékszervi károsodás,
- szervi rendellenesség,
- tartós betegség,
- idegrendszeri, pszichés problémák,
- higiénés hiányosságok.

A gyermek személyiségében rejlő okok:

- alacsony szintű értelmi-, érzelmi intelligencia,
- csavargó, italozó, drogozó, dohányzó életmód.

Tanulási hátrányok:

A tanuló nem rendelkezik olyan felkészültséggel, kellő otthoni tanulásra fordítható idővel, amelyre a továbbhaladásához szükség lenne, mert

- gyenge képességű,
- beteges /cukor- szívbeteg stb./, fogyatékos,
- beilleszkedési zavarai, esetleg pszichés problémái miatt nem képes rendszeres tanulásra,
- nincs kellőképpen motiválva
- az élsporttal járó elfoglaltságai akadályozzák.

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

- Gyermekétkeztetés:

Iskolánkban a tanulók iskolai étkezésének támogatása a törvényi szabályozás keretein belül biztosított.

- Mentálhigiénés ellátás:

Gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus tartja a kapcsolatot az ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívja fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdi el gondozásukat.

- Egészségügyi ellátás:

Az iskolaorvos minden tanuló esetében rendszeres szűrővizsgálatot végez, és szükség esetén szakrendelésre utalja be a tanulót. Az iskolaorvos és a munkáját segítő védőnő egészségügyi tanácsadást is végez, segítséget adnak a felmerülő problémák szakorvosi megoldásához. Fontos elérni, hogy a diákok, ha gondjuk van, bátran forduljanak hozzájuk. A védőnő és az iskolaorvos munkája az iskolában folyó mentálhigiénés gondozás része, az ifjúságvédelmi felelős feladataihoz kapcsolódva. Tanulóink rendszeresen részt vesznek fogászati szűréseken is.

- Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőket a különféle igénybe vehető kedvezményekről a szülői értekezleteken, fogadóórákon tájékoztatjuk és szükség szerint az ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnökök segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésében is.

- Diáksport támogatása

A diáksport támogatása intézményünkben a törvényi szabályozás keretein belül biztosított.

- Kapcsolattartás a szakértői bizottságokkal

Intézményünkben rendszeresen felügyeljük a szakvéleményeket, a kontrollvizsgálatok esedékességéről értesítjük a szülőket és a tanulót. A pedagógusok jelzései alapján beutaljuk a tanulót a szükséges vizsgálatokra.

- Kapcsolattartás az egyesületekkel, edzőkkel

Az otthoni tanulásra fordítható idő élsportolói elfoglaltságokból eredő jelentős csökkenésekor a az egyesületekkel közösen kialakított és felügyelt tanulmányi rend, egyéni tanrend teremti meg a felzárkózás lehetőségét.

A sikeresség kritériumai

1. Az iskola felméri az osztályokban a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű és a beilleszkedési tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat az osztályfőnökök és ifjúságvédelmi felelősök segítségével.
2. Az iskola együttműködik más szervezetekkel, amelyek megelőzési munkát is vállalnak. Az együttműködés osztályfőnöki órákon történik /pl. rendőrség, családsegítő szolgálat/.
3. A tanulók jelentős része beilleszkedik a közösségbe, káros szokásaik megszűnnek.
4. A tanuló időgazdálkodása kiegyensúlyozottá válik, tanulmányi eredménye javul.

24 Középszintű érettségi vizsga témakörei

Az Oktatási Hivatal által közzétett aktuális vizsgatárgyak és követelmények figyelembevételével **folyamatosan átdolgozásra** kerülnek a témakörök

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/altalanos_tajekoztatas/erettsegi_vizsgatargyak
https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

24.1 Angol nyelv

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
1. Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)	A család szerepe az egyén és a társadalom életében
	Családi élet, családi kapcsolatok	Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők	
	Személyes tervek	
2. Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése	
	Baráti kör	Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel	Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése
	Női és férfi szerepek	Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése
	Ünnepek, családi ünnepek	Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében
	Öltözködés, divat	Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése
	Vásárlás, szolgáltatások (posta)	A fogyasztói társadalom, reklámok
	Hasonlóságok és különbségek az emberek között	Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)	A lakóhely és környéke fejlődésének problémái
	A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek	
	A városi és a vidéki élet összehasonlítása	A természet és az ember harmóniája
	Növények és állatok a környezetünkben	
	Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?	A környezetvédelem lehetőségei és problémái
	Időjárás	

4. Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, munkarend)	- Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban
	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka	
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága	Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	
6. Életmód	Napirend, időbeosztás	A kulturált étkezés feltételei, fontossága
	Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)	A szenvedélybetegségek
	Étkezési szokások a családban	Az étkezési szokások hazánkban és más országokban
	Ételek, kedvenc ételek	Ételspecialitások hazánkban és más országokban
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben	
	Gyakori betegségek, sérülések, baleset	
	Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)	A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik	A szabadidő jelentősége az ember életében
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.	A művészet szerepe a mindennapokban
	Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport	Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok
	Olvadás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet	A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
	Kulturális események	
8. Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés	A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
	Nyaralás itthon, illetve külföldön	
	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése	Az idegenforgalom jelentősége
	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	
9. Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás	Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
	A pénz szerepe a mindennapokban	Pénzkezelés a célnyelvi országokban

KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

Kommunikációs helyzetek

A vizsgázó az alábbi kommunikációs helyzetekben, illetve szerepekben nyilatkozhat meg szóban, illetve írásban mindkét szinten.

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltató egységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszerár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

24.2 Állampolgári ismeretek

Érettségi témakörök esti-nappali munkarend

1. témakör

- a) Magyarország Alaptörvénye
- b) A munkaviszony és a munkaszerződés

2. témakör

- a) Alapvető emberi jogok, egyéni és közösségi jogok
- b) A Magyar Nemzeti Bank

3. témakör

- a) Állampolgári jogok és kötelességek
- b) Költség, bevétel, profit

4. témakör

- a) A köztársasági elnök
- b) Az államháztartás

5. témakör

- a) A törvényhozás
- b) A vállalatok csoportosítása

6. témakör

- a) A végrehajtó hatalom
- b) Környezet- és természetvédelem hatása a gazdaságra

7. témakör

- a) Az igazságszolgáltatás
  - b) A fogyasztóvédelem
8. témakör
- a) A közigazgatás rendszere
  - b) Megtakarítás és hitelfelvétel
9. témakör
- a) Ellenőrző intézmények
  - b) Gazdasági szereplők és rendszerek
10. témakör
- a) A magyar választási rendszer, pártok
  - b) Az infláció
11. témakör
- a) Az önkormányzatiság
  - b) A hazai bankrendszer
12. témakör
- a) A nagy ellátórendszerek
  - b) A családi háztartás
13. témakör
- a) A család
  - b) A pénz
14. témakör
- a) A szocializáció
  - b) Az állam szerepe a gazdaságban, az adóztatás
15. témakör
- a) Nemzeti ünnepek és szimbólumok
  - b) A munkanélküliség
16. témakör
- a) Nemzeti identitás, magyarság identitás
  - b) A vállalkozó
17. témakör
- a) Nemzetállamok az Európai Unióban és a globális világban
  - b) A vállalatok alapfunkciói
18. témakör
- a) A magyar honvédség szerepe és feladatai
  - b) Az államadósság
19. témakör
- a) A hivatali ügyintézés
  - b) A munkaerőpiacra való belépés és az önéletrajz
20. témakör
- a) A demográfiai folyamatok
  - b) A piac fogalma és jellege

24.3 Bibliaismeret

Érettségi témakörök

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erttsegi/vizsgakovetelmenyek2024/bapt_hittan_2024.pdf

1. Bibliaismeret
  - 1.1. A Biblia keletkezése
  - 1.2. A könyvek könyvének egyedülállósága
  - 1.3. A Biblia áttekintése és szerkezete
  - 1.4. A Biblia használata
  - 1.5. Egy ószövetségi könyv részletes vizsgálata (József élettörténete)
  - 1.6. Egy újszövetségi könyv részletes vizsgálata (Jézus Krisztus története Márk evangéliumában)
  - 1.7. Az üzenet (Márk evangéliuma 1,9-3,12)
  - 1.8. A hatalom (Márk evangéliuma 3,13-6,6)
  - 1.9. A felkészítés (Márk evangéliuma 6,7-8,30)
  - 1.10. Péter vallástétele Jézusról, összeütközés a zsidó hatóságokkal, találkozás zsidókkal és a pogányokkal
  - 1.11. Az ár (Márk evangéliuma 8,31-10,52)
  - 1.12. Az ítélet (Márk evangéliuma 11,1-13,37)
  - 1.13. A szeretet (Márk evangéliuma 14,1-16,8)
2. A keresztény jellem
  - 2.1. Keresztény jellemvonások
  - 2.2. Lélek gyümölcse (Pál levele a Galatákhoz 5, 22-23)
  - 2.3. Nem az számít, mit teszel, hanem az, hogy ki vagy! (Péter második levele 1,3-11)
3. Az Újszövetség világa
  - 3.1. Kortörténeti bevezetés
  - 3.2. Pál első missziós útja
  - 3.3. Pál második missziós útja
  - 3.4. Pál harmadik missziós útja Az akhájai misszió Athén, Korinthus, Az evangélium Kis-Ázsiában Efezus
  - 3.5. Pál fogsága és levelei: Jeruzsálem, Róma
  - 3.6. Pálnak az 50-es években keletkezett levelei (Pál első levele a thesszalonikaiakhoz, Pál második levele a thesszalonikaiakhoz)
  - 3.7. Pál 55-57-ben keletkezett levelei (Pál első levele a korinthusiakhoz, Pál második levele a korinthusiakhoz, Pál levele a rómaiakhoz és Pál levele a galatákhoz)
  - 3.8. Pál 61-62-ben keletkezett börtönlevelei (Pál levele az efezusiakhoz, Pál levele a filippiekhez, Pál levele a kolosséiakhoz és Pál levele Filemonhoz)
  - 3.9. Pál 65-67-ben keletkezett pásztori levelei (Pál első levele Timóteushoz, Pál második levele Timóteushoz és Pál levele Tituszhoz)
  - 3.10. Az Újszövetség további könyvei
4. Jézus Krisztus élettörténete
  - 4.1. Az evangéliumok sajátosságai
  - 4.2. Jézus Krisztus élettörténetének felosztása
5. Dogmatika
  - 5.1. Az evangélium (Zákeus, a samáriai asszony, Nikodémus valamint a tékozló fiú történetén keresztül)
  - 5.2. Isten. Atya, Fiú, Szentlélek. Teremtő és gondviselő Isten
  - 5.3. Ember. Értelem, érzelem, akarat

- 5.4. Bűn. Bűnbocsánat
- 5.5. Örök élet. Újjászületés. Megszentelődés. Megváltás. Megtérés
- 5.6. Hit. Cselekedetek
- 5.7. Egyház. Gyülekezet
- 5.8. Feltámadás
- 6. Etika
  - 6.1. A tízparancsolat
  - 6.2. A hegyi beszéd
  - 6.3. A szeretet himnusza
  - 6.4. Korunk kihívásai és azok etikája bibliai megközelítésben
  - 6.5. A munkához és az anyagiakhoz való viszony
- 7. Egyháztörténet
  - 7.1. A történelem és az üdvtörténet
  - 7.2. Az egyház születése, az ókeresztény egyház
  - 7.3. A középkori egyház (V–XIII. századi)
  - 7.4. Reformtörekvések és a pápaság válsága (XIV–XV. sz.)
  - 7.5. A reformáció és az anabaptisták
  - 7.6. A bemerítés és az úrvacsora
  - 7.7. A baptisták eredete és története
  - 7.8. Baptisták a világban
  - 7.9. Baptisták a mai Magyarországon
- 8. Kapcsolatok
  - 8.2. Isten-én kapcsolat
  - 8.3. Emberi kapcsolatok
  - 8.4. Kapcsolat az egyházzal
  - 8.5. Kapcsolatok a társadalomban
  - 8.6. Kapcsolat a világgal
  - 8.7. Kapcsolat a világot másképpen szemlélőkkel
  - 8.8. Érzelmi intelligencia

Baptista bibliaismeret szóbeli érettségi témakörök – középszint
Az érettségi vizsgára való felkészülés témakörei

- 1. Bibliaismereti témák:
  - 1.1 A Biblia keletkezése, felosztása. A Biblia áttekintése és szerkezete.
  - 1.2 Bibliai őstörténet (teremtés, bűneset, özönvíz, Babel)
  - 1.3 Ábrahám vándorlása
  - 1.4 József élettörténete
  - 1.5 Egyiptomi kivonulás története
  - 1.6 Dávid és Salamon királysága
  - 1.7 Jézus élete és szolgálata
  - 1.8 Pál apostol missziói útjai
- 1. Etikai témák:
  - 2.1 Tízparancsolat
  - 2.2 Hegyi beszéd

- 2.3 Szeretet himnusz
- 3. Dogmatikai témák:
  - 3.1 Krisztus himnusz
  - 3.2 Bűn és bűnbocsánat
  - 3.3 Megváltás, megtérés, újjászületés, megszentelődés
  - 3.4 Gyülekezet és egyház
  - 3.5 Bemerítés és úrvacsora
- 4. Egyháztörténeti témák:
  - 4.1 Az egyház születése- és az ókeresztény egyház
  - 4.2 Reformáció és az anabaptizmus
  - 4.3 Baptisták a mai Magyarországon

24.4 Biológia

Érettségi témakörök

- 1. Bevezetés a biológiába
  - 1.1. A biológia tudománya
  - 1.2. Fizikai, kémiai alapismeretek
- 2. Egyed alatti szerveződési szint
  - 2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
  - 2.2. Az anyagcsere folyamatai
  - 2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
- 3. Az egyed szerveződési szintje
  - 3.1. Nem sejtes rendszerek
  - 3.2. Sejtes rendszerek
  - 3.3. Többsejtű eukarióták
  - 3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- 4. Az emberi szervezet
  - 4.1. Homeosztázis, rendszerszemlélet
  - 4.2. Kültakaró
  - 4.3. A mozgás
  - 4.4. A táplálkozás
  - 4.5. A légzés
  - 4.6. Az anyagszállítás
  - 4.7. A kiválasztás
  - 4.8. A szabályozás
  - 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
- 5. Egyed feletti szerveződési szintek
  - 5.1. Populáció
  - 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
  - 5.3. Bioszféra
  - 5.4. Ökoszisztéma
  - 5.5. Környezet- és természetvédelem
  - 5.6. Fenntarthatóság
- 6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
  - 6.1. Molekuláris genetika
  - 6.2. Mendeli genetika
  - 6.3. Evolúció
  - 6.4. A bioszféra evolúciója

KÖZÉPSZINTŰ SZÓBELI ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK

1. Szén-dioxid kimutatás
2. Adszorpció jelenségének vizsgálata
3. Epe vizsgálata
4. A csiperke vizsgálata
5. Telepes és hajtásos növények vizsgálata.
6. A pongyola pitypang vizsgálata
7. A patella-reflex
8. A látás vizsgálata.
9. A vakfolt a szemben
10. Mozgásszervi elváltozások.
11. Zárwatermők csoportosítása
12. Ökológiai piramis vizsgálata
13. Magyarország nemzeti parkjai
14. Vérkenetek vizsgálata.
15. Izomszövet vizsgálata.
16. Csontszövet vizsgálata.
17. Fás szár vizsgálata.
18. Lágyszárú növény határozása.
19. Fás szárú növény határozása.
20. Állatismeret.
21. A népesség nem és kor szerinti megoszlása.
22. A Föld népesség tömörülései.
23. Az urbanizáció és a városok szerkezete.
24. Hulladékgazdálkodás.
25. A savas eső.
26. A vírusok.
27. A cukorbetegség.
28. A fog.
29. Rh – összeférhetetlenség.
30. Vázrendszerünk
31. A légzőszervrendszer.
32. Az emberi nem öröklődése.
33. Az immunrendszer.
34. A vércsoport öröklődése.
35. Az érzékszervek.
36. A keringés szervrendszere.
37. Az emésztőszervrendszer.
38. A kültakaró.
39. A kiválasztó-szervrendszer.
40. A légző-mozgások

24.5 Fizika

Érettségi témakörök

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erttsegi/vizsgakovetelmenyek2024/fizika_2024_e.pdf

Témakör

Követelmények

1. Mechanika

A dinamika törvényei
erők összegzése.

A testek mechanikai kölcsönhatása, az erő, az erő mérése,

Newton törvényeinek értelmezése.

Kényszererők felismerése konkrét példákban.

Az impulzus (lendület) megmaradása, felismerése és alkalmazása
konkrét példákra.

Az erőpár fogalma, a forgatónyomaték kiszámítása egyszerű
esetekben.

Tömegközéppont alkalmazása homogén, egyszerű alakú testek
esetében.

Testek egyensúlyi helyzetének értelmezése.

Egyszerű gépek működésének leírása.

Mozgások

A vonatkoztatási rendszer, pálya, út, idő, elmozdulás
fogalmainak alkalmazása, a mozgás viszonylagossága.

Az egyenes vonalú, egyenletes mozgás leírása.

Az egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás leírása, a
sebesség,

gyorsulás alkalmazása.

Az átlagsebesség és a pillanatnyi sebesség megkülönböztetése.

A szabadesés és a függőleges hajítás leírása.

Az egyenletes körmozgás leírása, a harmonikus rezgőmozgás
jellemzői.

E mozgások dinamikai feltételének alkalmazása konkrét
példákra.

A súrlódás jelensége.

A rezonancia jelensége, felismerése gyakorlati példákban.

A matematikai inga és az időmérés kapcsolata.

A frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség fogalmának
alkalmazása.

A longitudinális és transzverzális hullám leírása.

A hullámjelenségek felismerése és leírása.

A hang tulajdonságainak (hangmagasság, hangerősség, hangszín)
összekapcsolása fizikai jellemzőivel.

Állóhullámok felismerése.

Munka és energia

A munka és a teljesítmény. A hatásfok.

A mozgási energia.

Az emelési munka, a helyzeti energia.

A munka grafikus ábrázolása.

A rugalmas energia.

A mechanikai energia megmaradása, a törvény alkalmazása.

2. Hőtan, termodinamika

Állapotjelzők, termodinamikai
egyensúly

Az állapotjelzők ismerete, alkalmazásuk.

Hőmérők és használatuk. A Kelvin-skála.

Avogadro-törvény, anyagmennyiség.

A termikus egyensúly értelmezése.

Hőtágulás

Szilárd testek vonalas és térfogati hőtágulásának leírása.

Folyadékok hőtágulásának leírása.

A hőtágulási jelenségek gyakorlati jelentősége.

Összefüggés a gázok állapotjelzői között	Az ideális gáz speciális állapotváltozásainak leírása. p-V-diagramok értelmezése. Az egyesített gáztörvény alkalmazása egyszerűbb problémákban. Az állapotegyenlet ismerete.
A kinetikus gázmodell	A hőmozgás értelmezése. Az állapotjelzők kvalitatív értelmezése a modell alapján.
Termikus és mechanikai kölcsönhatások	A hőközlés, hőmennyiség, fajhő fogalmainak ismerete, A belső energia értelmezése. A térfogati munka értelmezése. A termodinamika I. főtétele és jelentősége, egyszerű alkalmazások. Nyílt folyamatok ideális gázokkal: izoterm, izochor, izobár, adiabatikus folyamatok energetikai jellemzése. A gázok állandó nyomáson és állandó térfogaton mért fajhőjének megkülönböztetése.
Halmazállapot-változások	A halmazállapotok tulajdonságainak ismerete. Olvasás és fagyás. Párolgás és lecsapódás. Forrás. E folyamatok energetikai vizsgálata. A nyomás szerepének kvalitatív leírása a forrás esetében. A víz különleges tulajdonságainak ismerete, ezek jelentősége. A levegő páratartalma. A léghőerő káros behatások és következményeik.
A termodinamika II. főtétele	A II. főtétele szemléltetése mindennapi példákban. A hőerőgépek hatásfokának korlátai.
3. Elektromágnesség	
Elektrosztatika	Elektrosztatikai alapjelenségek értelmezése, bemutatása. A töltésmegmaradás törvénye. A Coulomb-törvény ismerete. Az elektrosztatikai mező jellemzése: térerősség, erővonalak, feszültség. Többlettöltés fémen, alkalmazások. A kapacitás fogalma, a kondenzátorok egy-két gyakorlati alkalmazásának ismerete.
Az egyenáram Ohm törvénye.	Az áramkör részei. Áram- és feszültségmérés. Vezetők ellenállása, fajlagos ellenállás. Ellenállások soros és párhuzamos kapcsolása, az eredő ellenállás meghatározása egyszerű esetekben. Az egyenáram munkája és teljesítménye. Az egyenáram hatásai, alkalmazások. A galvánelem és az akkumulátor. Az érintésvédelmi szabályok ismerete és betartása. Félvezetők tulajdonságai, alkalmazások.
Magnetosztatika.	A Föld mágnessége, az iránytű használata.
Egyenáram mágneses mezője indukcióvektor és a	A magnetosztatikai mező jellemzése: a mágneses

	mágneses fluxus. Az elektromágnes, gyakorlati alkalmazások. A Lorentz-erő.
Az elektromágneses indukció Lenz törvénye.	A mozgási és a nyugalmi indukció jelenségének leírása,
A váltakozó áram áramerősség.	Az önindukció jelensége az áram ki- és bekapcsolásánál. A váltakozó áram jellemzése, az effektív feszültség és A váltakozó áram munkája, effektív teljesítménye ohmikus fogyasztó esetében.
Elektromágneses hullámok	Az elektromos energia gyakorlati alkalmazásai (generátor, motor, transzformátor). A rezgőkörben zajló folyamatok kvalitatív leírása. Az elektromágneses hullámok tulajdonságai (terjedési sebesség, hullámhossz, frekvencia). Az elektromágneses hullámok spektrumának és biológiai hatásainak ismerete.
A fény sebessége.	Az elektromágneses hullámok alkalmazásainak ismerete. Fényforrások, fénynyaláb, fénysugár, a fény terjedési A fény visszaverődése, a visszaverődés törvénye. A fénytörés, a Snellius-Descartes-törvény, a teljes visszaverődés jelensége. Színfelbontás prizmával, homogén és összetett színek. A fény hullámjelenségeinek felismerése (interferencia, polarizáció). Képalkotás, valódi és látszólagos kép, nagyítás fogalmának ismerete, alkalmazása. A síktükör, a gömbtükörök és a leképezési törvény ismerete. Az optikai lencsék és a leképezési törvény ismerete, dioptria fogalma. Optikai eszközök: a nagyító, a mikroszkóp, a távcső, a szem, a szemüveg, a fényképezőgép működésének alapelvei.
4. Atomfizika, magfizika	
Az anyag szerkezete	Az atom, molekula, ion, elem fogalma. Az anyag atomos természetének alátámasztása konkrét jelenségekkel.
Az atom szerkezete elektrolízis	Az elektromosság atomos természetének értelmezése az alapján. Az elektron töltése és tömege. Rutherford szórási kísérlete és atommodellje.
A kvantumfizika elemei	Az energia kvantáltsága, Planck-formula.

	<p>A fotoeffektus és értelmezése. A foton és energiája. A fény kettős természete. A vonalas színeképek keletkezésének ismerete. Az elektron kettős természete. A Bohr-modell sajátosságai, újszerűsége. Az elektronburok szerkezete: a fő- és mellékkvantumszám és az elektronhéj fogalma, a Pauli-elv szerepe.</p>
Az atommagban lejátszódó jelenségek tömegenergia	<p>Az atommag összetétele. Az erős kölcsönhatás, nukleonok, tömeghiány és kötési energia, ekvivalencia fogalmainak használata az atommag leírásában. A természetes radioaktív sugárzás (alfa, béta, gamma) leírása; felezési idő, aktivitás. Atommag-átalakulások leírása, izotópok, alkalmazások. Maghasadás, láncreakció, atomreaktor, atombomba. Az atomenergia jelentősége, előnyei, hátrányai, összehasonlítás más energiafelhasználási módokkal. Magfúzió, hidrogénbomba, a Nap energiája.</p>
Sugárvédelem ismerete, a	<p>A radioaktív sugárzás környezeti és biológiai hatásainak sugárterhelés fogalma. A sugárvédelem módszerei.</p>
5. Gravitáció, csillagászat Gravitáció	<p>Az általános tömegvonzási törvény és jelentősége. A bolygók mozgásának leírása: Kepler törvényei. A mesterséges égitestek mozgása. Nehézségi erő, a súly, a súlytalanság értelmezése. A gravitációs gyorsulás mérése.</p>
A csillagászat elemeiből	<p>A Naprendszer és főbb részeinek jellemzése. A csillag fogalma, összehasonlítás a Nappal. A Tejútrendszer, galaxisok. Az Univerzum tágulása. Ősrobbanás-elmélet. A világűr megismerésének legfontosabb módszerei, eszközei.</p>
6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek Személyiségek Huygens, Watt,	<p>Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Ohm, Joule, Ampère, Faraday, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, J. J. Thomson, Rutherford, Curie család, Planck, Bohr, Einstein, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő a tanultakkal kapcsolatos legfontosabb eredményeinek ismerete.</p>
Elméletek, felfedezések, találmányok	<p>A geo- és heliocentrikus világgép összehasonlítása. Galilei munkásságának jelentősége: a kísérletezés szerepe. Newton munkásságának jelentősége: „az égi és földi mechanika egyesítése”,</p>

a newtoni fizika hatása.

A távcső, a mikroszkóp, a gőzgép, az elektromotor, a generátor, a transzformátor, az elektron, belső égésű motor, a röntgensugárzás, a

radioaktivitás, a félvezetők, az atomenergia felhasználásának felfedezése,

illetve feltalálása és hatásuk - összekapcsolás a megfelelő nevekkel.

A követelményekben szereplő ismeretek alapján megállapítható eltérések a

klasszikus fizika és a kvantummechanika között.

Az űrkutatás történetének legfontosabb állomásai.

Kísérletek, grafikonok, táblázati adatok értelmezése

- az alapvető természettudományos megismerési módszerek ismerete, alkalmazása;
- alapmennyiségek mérése;
- egyszerű számítások elvégzése;
- egyszerűen lefolytatható fizikai kísérletek elvégzése, a kísérleti tapasztalatok kiértékelése;
- grafikonok, ábrák értékelése, elemzése;
- mértékegységek, mértékrendszerek használata;

24.6 Földrajz

Érettségi témakörök

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erttsegi/vizsgakovetelmenyek2024/foldrajz_2024_e.pdf

1. A térkép - Tájékozódás a térképen és a térképpel
2. Távérzékelés és térinformatika
3. A Világegyetem
4. A Nap és kísérői
5. A Föld és mozgásai
6. Az űrkutatás
7. A kőzetburok földrajza (A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői. A kőzetlemezek és mozgásaik következményei. A hegységképződés. A kőzetburok építőkövei. Az ásványkincsek. A Föld nagyszerkezeti egységei. Földtörténet)
8. A levegőburok földrajza (A légkör anyaga és szerkezete. A levegő felmelegedése. A levegő mozgása. Felhő- és csapadékképződés. Az időjárás és az éghajlat. A légszennyezés következményei.)
9. A vízburok földrajza (A vízburok tagolódása, tulajdonságai és mozgásai. A felszíni vizek. A felszín alatti vizek. A vízburok, mint gazdasági erőforrás.)
10. A földfelszín formálódása - A külső erők felszínformáló tevékenysége
11. A talaj
12. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
13. A vízszintes és a függőleges földrajzi övezetesség
14. A népesség földrajzi jellemzői
15. Településtípusok, urbanizáció

16. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság (Integrációs folyamatok, A globalizáció, A monetáris világ)
17. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
18. Magyarország természeti adottságai
19. Magyarország társadalmi jellemzői
20. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
21. Hazánk tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
22. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
23. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
24. Magyarország környezeti állapota
25. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok
26. Európa általános természetföldrajza
27. Európa társadalomföldrajzi képe
28. Az Európai Unió
29. Európa magterülete
30. Fejlett gazdaságú országok Európa közepén és északi részén
31. Dél-Európa országai
32. Kelet-Közép-, Kelet- és Délkelet-Európa országai
33. Oroszország
34. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
35. Ázsia általános földrajza
36. Ázsia regionális földrajza
37. Ausztrália, Óceánia és a sarkvidékek földrajza
38. Afrika általános földrajza
39. Afrika regionális földrajza
40. Amerika általános földrajza
41. Amerika regionális földrajza
42. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
43. Demográfiai és urbanizációs problémák
44. Élelmezés és egészség
45. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
46. A környezet- és a természetvédelem feladatai, a globális béke fenntartása

24.7 Digitális kultúra

Érettségi témakörök

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/dig_kult_2024_e.pdf

1. Szövegszerkesztés
  - 1.1. A szövegszerkesztő használata
  - 1.2. Szövegjavítási funkciók
  - 1.3. Szövegszerkesztési alapok
  - 1.4. Táblázatok és objektumok a szövegben
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés
  - 2.1. Grafika
  - 2.2. A rastergrafika
  - 2.3. A vektorgrafika

- 2.4. Képek feldolgozása
- 3. Bemutatókészítés
- 4. Táblázatkezelés
  - 4.1. A táblázatkezelő használata
  - 4.2. A táblázat szerkezete
  - 4.3. Adatok a táblázatokban
  - 4.4. Táblázatformázás
  - 4.5. Diagramok és egyéb objektumok
- 5. Adatbázis-kezelés
  - 5.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
  - 5.2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
  - 5.3. Adatbázis-kezelési műveletek
- 6. Algoritmizálás, adatmodellezés
  - 6.1. Adatszerkezetek, adat be- és kivitel,
  - 6.2. Algoritmisleíró eszközök
  - 6.3. Elemi algoritmusok
- 7. A programozás eszköze
  - 7.1. Programozási nyelv
  - 7.2. Programfejlesztés és környezete

24.8 Kémia

Érettségi témakörök

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettségi/vizsgakovetelmenyek2024/kemia_2024_e.pdf

1Általános kémia

- 1.1. Atomszerkezet
- 1.2. Kémiai kötések
- 1.3. Molekulák, összetett ionok
- 1.4. Anyagi halmazok
  - 1.4.1. Egykomponensű anyagi rendszerek
    - 1.4.1.1. Kristályrácsok
    - 1.4.1.2. Átmenet a kötés- és rácstípusok között
  - 1.4.2. Többkomponensű rendszerek
    - 1.4.2.1. Csoportosítás
    - 1.4.2.2. Diszperz rendszerek
    - 1.4.2.3. Kolloidrendszerek
    - 1.4.2.4. Homogén rendszerek
- 1.5. Kémiai átalakulások
  - 1.5.1. Termokémia
    - 1.5.1.1. A folyamatok energiaviszonyai
    - 1.5.1.2. Reakcióhő
  - 1.5.2. Reakciókinetika
    - 1.5.2.1. Reakciósebesség
    - 1.5.2.2. Katalízis
  - 1.5.3.1. Megfordítható reakciók

- 1.5.3.2. Egyensúly
- 1.5.4. A kémiai reakciók típusai
  - 1.5.4.1. Sav-bázis reakciók
  - 1.5.4.2. Elektronátmenettel járó reakciók
  - 1.5.4.3. Egyéb, vizes oldatban végbemenő kémiai reakciók
  - 1.5.4.4. Egyéb reakciók
- 1.5.5. Elektrokémia
  - 1.5.5.1. Galvánelem
  - 1.5.5.2. Elektrolízis
  - 1.5.5.3. Az elektrolízis mennyiségi viszonyai

2. Szervetlen kémia

- 2.1. Hidrogén
- 2.2. Nemesgázok
- 2.3. Halogénelemek és vegyületeik
  - 2.3.1. Halogénelemek
    - 2.3.2.1. Hidrogénhalogenidek (HF, HCl, HBr, HI)
    - 2.3.2.2. Kősó (NaCl)
    - 2.3.2.3. Ezüsthalogenidek (AgCl, AgBr, AgI)
    - 2.3.2.4. Hypo (NaOCl-oldat)
- 2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
  - 2.4.1. Oxigén
    - 2.4.2.1. Dihidrogénperoxid (H_2O_2)
    - 2.4.2.2. Oxidok Víz (H_2O)
    - 2.4.2.3. Hidroxidok
  - 2.4.3. Kén
    - 2.4.4. A kén vegyületei
      - 2.4.4.1. Dihidrogénszulfid, kén-hidrogén (H_2S)
      - 2.4.4.2. Kén-dioxid (SO_2)
      - 2.4.4.3. Kén-trioxid (SO_3)
      - 2.4.4.4. Kénessav (H_2SO_3) és sói
      - 2.4.4.5. Kénsav (H_2SO_4)
      - 2.4.4.6. Nátriumtioszulfát (fixírsó, $Na_2S_2O_3$)
- 2.5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
  - 2.5.1. Nitrogén
  - 2.5.2. Nitrogénvegyületek
    - 2.5.2.1. Ammónia (NH_3)
    - 2.5.2.2. Nitrogén-oxidok Nitrogén-monoxid (NO)
    - 2.5.2.3. Salétromsav (HNO_2)
    - 2.5.2.4. Salétromsav (HNO_3)
    - 2.5.2.4. Salétromsav (HNO_3)
    - 2.5.2.5. Egyéb
  - 2.5.3. Foszfor
  - 2.5.4. Foszforvegyületek
    - 2.5.4.1. Difoszforpentaoxid (P_2O_5)
    - 2.5.4.2. Foszforsav (ortofoszforsav, H_3PO_4)
    - 2.5.4.3. A foszforsav fontosabb sói
- 2.6. A szénsoport elemei és vegyületeik
  - 2.6.1. Szén
  - 2.6.2. A szén vegyületei

- 2.6.2.1. Szénmonoxid (CO)
- 2.6.2.2. Szén-dioxid (CO₂)
- 2.6.2.3. Szénsav (H₂CO₃)
- 2.6.3. Szilícium
- 2.6.4. Szilíciumvegyületek
  - 2.6.4.1. Szilíciumdioxid (SiO₂)
  - 2.6.4.2. Szilikonok
- 2.7. Fémek
  - 2.7.1. Az s-mező fémei
  - 2.7.2. A p-mező fémei
    - 2.7.2.1. Alumínium
    - 2.7.2.2. Ón és ólom
  - 2.7.3. A d-mező fémei
    - 2.7.3.1. Vascsoport (Fe, Co, Ni)
    - 2.7.3.2. Rézcsoport (Cu, Ag, Au)
    - 2.7.3.3. Cink
    - 2.7.3.4. Higany
    - 2.7.3.6. Egyéb átmeneti fémvegyületek, Káliumpermanganát (hipermangán, KMnO₄)

3. Szerves kémia

3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői

3.2. Szénhidrogének

- 3.2.1. Alkánok, cikloalkánok (Paraffinok, cikloparaffinok) Alkán, cikloalkán
- 3.2.2. Alkének (olefinek) Alkén (olefin)
- 3.2.3. Több kettős kötést tartalmazó szénhidrogének
  - 3.2.3.1. Diének
  - 3.2.3.2. Természetes poliének
- 3.2.4. Alkinok
  - 3.2.4.1. Etin (acetilén)
- 3.2.5. Aromás szénhidrogének
  - 3.2.5.1. Benzol
  - 3.2.5.2. Toluol, sztirol
  - 3.2.5.3. Naftalin

3.3. Halogéntartalmú szénhidrogének

3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek

- 3.4.1. Hidroxivegyületek
  - 3.4.1.1. Alkoholok
  - 3.4.1.2. Fenolok
    - 3.4.1.2.1. Fenol
- 3.4.2. Éterek
- 3.4.3. Oxovegyületek
- 3.4.4. Karbonsavak
  - 3.4.4.1. Egyéb funkciós csoportot tartalmazó karbonsavak
  - 3.4.4.3. A karbonsavak sói
- 3.4.5. Észterek
  - 3.4.5.1. Karbonsavészterek

3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

- 3.5.1. Aminok
- 3.5.2. Aminosavak
- 3.5.3. Savamidok

- 3.5.4. Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek
  - 3.5.4.1. Piridin
  - 3.5.4.2. Pirimidin
  - 3.5.4.3. Pirrol
  - 3.5.4.4. Imidazol
  - 3.5.4.5. Purin
  - 3.5.5. Gyógyszerek, drogok, hatóanyagok
- 3.6. Szénhidrátok
  - 3.6.1. Monoszacharidok
    - 3.6.1.1. Glicerinaldehid
    - 3.6.1.2. 1,3-dihidroxiaceton
    - 3.6.1.3. Ribóz és 2-dezoxi-ribóz
    - 3.6.1.3. Glükóz (szőlőcukor)
    - 3.6.1.4. Fruktóz (gyümölcs cukor)
  - 3.6.2. Diszacharidok
    - 3.6.2.1. Maltóz
    - 3.6.2.2. Cellobióz
    - 3.6.2.3. Szacharóz (répacukor, nádcukor)
  - 3.6.3. Poliszacharidok
    - 3.6.3.1. Cellulóz
    - 3.6.3.2. Keményítő
- 3.7. Fehérjék
- 3.8. Nukleinsavak
- 3.9. Műanyagok
- 3.10. Energiagazdálkodás

4. Kémiai számítások

- 4.1. Az anyagmennyiség
- 4.2. Gázok
- 4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
- 4.4. Számítások a képletrel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- 4.5. Termokémia
- 4.6. Kémiai egyensúly
- 4.7. Kémhatás
- 4.8. Elektrokémia

24.9 Magyar nyelv és irodalom

Érettségi témakörök

Irodalom szóbeli témakörök

- I. Kötelező szerzők
  - 1. Ady Endre szerelmi költészete (Léda-, és Csinszka versek)
  - 2. Arany János balladaköltészete
  - 3. A prófétai szerepkör Babits Mihály költészetében
  - 4. József Attila kései versei
  - 5. Kosztolányi Dezső: Édes Anna
  - 6. Petőfi Sándor forradalmi látomásköltészete
- II. Választható szerzők

1. Kölcsey Ferenc hazafias lírája
  2. Vörösmarty Mihály gondolati költészete
  3. Radnóti Miklós Bori-notesz
  4. Csokonai Vitéz Mihály
  5. Berzsenyi Dániel magyarság versek
  6. Mikszáth parasztábrázolása
- III. Kortárs szerzők
1. Závada Péter
- IV. Művek a világirodalomból
1. Biblia
  2. Orosz realizmus
  3. Thomas Mann: Mario és a varázsló
- V. Dráma
1. Shakespeare: Rómeó és Júlia
  2. Madách Imre: Az ember tragédiája
  3. Örkény : Tóték
- VI. Irodalom határterületei
1. Harry Potter
- VII. Regionális/Határon túli
1. Faludy György

Nyelvtan szóbeli témakörök

- I. Kommunikáció
  1. A kommunikáció folyamata, tényezői és funkciói
  2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei, kifejezőeszközei
  3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái
- II. A magyar nyelv története
  1. A magyar nyelv eredete, finnugor rokonság bemutatása
  2. A magyar nyelv történetének fő korszakai, nyelvemlékek
  3. Szókészlet alakulása
- III. Ember és nyelvhasználat
  1. Nyelvváltozatok, a nyelv függőleges- és vízszintes tagoltsága
  2. A nyelv mint jelrendszer
  3. Nemzetiségi nyelvhasználat, határon túli magyarok
- IV. A nyelvi szintek
  1. Mgh. msh. és törvények
  2. Morfematika
  3. Mondat és mondatrészek
- V. A szöveg
  1. Szövegtípusok
  2. Internetes szövegek-írott szóbeliség
  3. A munka világában szükséges szövegtípusok
- VI. A retorika alapjai
  1. Retorikus szövegek felépítése
  2. Érvek, érvelési technikák, hibák
- VII. Stílus és jelentés

1. Szavak jelentésének szerkezete, hangalak és jelentés
2. Stílusesszközök
3. Stílusrétegek

24.10 Matematika

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/erettsegi/vizsgakovetelmenyek2024/matematika_2024_e.pdf

<i>1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok</i>	
<i>Halmazelmélet</i>	<p>Halmazelméleti alapfogalmak. Halmazműveletek, műveleti tulajdonságok. A halmazfogalom és a halmazműveletek használata a matematika különböző területein (pl. számhalmazok, ponthalmazok). Ismerje és használja a halmazok megadásának különböző módjait, a halmaz elemének fogalmát. Definiálja és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő fogalmakat: halmazok egyenlősége, részhalmaz, üres halmaz, véges és végtelen halmaz, komplementer halmaz.</p> <p><u>Halmazműveletek</u> Ismerje és alkalmazza gyakorlati és matematikai feladatokban a következő műveleteket: unió, metszet, különbség. Tudjon koordináta-rendszerben ábrázolni egyszerűbb ponthalmazokat. részhalmazok Tudja meghatározni véges halmazok elemeinek a számát. Tudja alkalmazni a logikai szita elvét két-három halmaznál</p>
<i>Logika</i>	<p>Tudjon egyszerű matematikai szövegeket értelmezni. Értse és egyszerű feladatokban alkalmazza a tagadás műveletet. Ismerje az „és”, a „megengedő vagy” és a „kizáró vagy” logikai jelentését, tudja használni és összekapcsolni azokat a halmazműveletekkel. Tudja a „ha...akkor...” és az „akkor és csak akkor” típusú állítások igazságértékét megállapítani. Használja helyesen a „minden” és a „van olyan” kifejezéseket. Tudjon definíciókat, tételeket pontosan megfogalmazni, valamint egyszerű állításokat, tételeket bizonyítani. Képes legyen egy egyszerű állításról eldönteni, hogy igaz vagy hamis. Tudja megfogalmazni egy állítás megfordítását. A tárgyalt definíciók és tételek pontos megfogalmazása. Szükséges és elégséges feltételek helyes alkalmazása.</p>

<i>Kombinatorika</i>	<p>Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása.</p> <p>Tudjon egyszerű sorbarendezési, kiválasztási és egyéb kombinatorikai feladatokat megoldani.</p> <p>Tudja a kedvező esetek számát meghatározni a komplementer esetek segítségével is.</p> <p>Tudja kiszámolni a binomiális együtthatókat.</p>
<i>Gráfok</i>	<p>A gráf szemléletes fogalma, egyszerű alkalmazásai.</p> <p>Gráfelméleti alapfogalmak.</p> <p>Tudjon konkrét szituációkat szemléltetni, és egyszerű feladatokat megoldani gráfok segítségével.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: pont, él, fokszám.</p> <p>Ismerje és alkalmazza gyakorlati feladatokban a gráf pontjainak fokszámösszege és éleinek száma közötti összefüggést</p>

2. Számelmélet, algebra

<i>Számfogalom</i>	<p>A valós számkör.</p> <p>A valós számok különböző alakjai.</p> <p>Alapműveletek, műveleti tulajdonságok ismerete, alkalmazása a valós számkörben. (kommutativitás, asszociativitás, isztributivitás)</p> <p>Az adatok és az eredmény pontossága.</p> <p>Számrendszerek, a helyiértékes írásmód.</p> <p>Ismerje a valós számkör felépítését</p> <p>($\mathbb{N}$, $\mathbb{Z}$, $\mathbb{Q}$, $\mathbb{Q}^*$, $\mathbb{R}$), valamint a valós számok és a számegyenes kapcsolatát.</p> <p>Tudjon ábrázolni számokat a számegyenesen</p> <p>Tudja definiálni a racionális és irracionális számokat, és ismerje ezek kapcsolatát a tizedes törtekkel</p> <p>Ismerje és használja a nyílt és zárt intervallum fogalmát és jelölését.</p> <p>Ismerje az abszolútérték definícióját.</p> <p>Ismerje adott szám normálalakjának felírási módját, tudjon számolni a normálalakkal.</p> <p>Tudjon adott helyiértékre vonatkozóan helyesen kerekíteni</p>
<i>Számelmélet</i>	<p>Ismerje, tudja definiálni és alkalmazni az oszthatóság alapvető fogalmait (osztó, többszörös, prímszám, összetett szám).</p> <p>Tudjon természetes számokat prímtényezőkre bontani, tudja adott számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét kiszámítani; tudja mindezeket egyszerű szöveges (gyakorlati) feladatok megoldásában alkalmazni.</p> <p>Definiálja és alkalmazza feladatokban a relatív prím fogalmát</p> <p>Ismerje a 10 hatványaira, illetve a 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 számokra vonatkozó oszthatósági szabályokat, tudjon egyszerű oszthatósági feladatokat megoldani.</p> <p>Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből n alapú ($n \leq 9$) számrendszerbe és viszont.</p> <p>Ismerje a helyiértékes írásmódot.</p>

Témakör	Követelmények
<i>Algebrai kifejezések, műveletek</i>	<p>Tudja alkalmazni feladatokban a következő kifejezések kifejtését, illetve szorzattá alakítását: $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$.</p> <p>Tudjon algebrai kifejezésekkel egyszerű műveleteket végrehajtani, algebrai kifejezéseket egyszerűbb alakra hozni (összevonás, szorzás, osztás, szorzattá alakítás kiemeléssel, nevezetes azonosságok alkalmazása)</p>
<i>Arányosság, százalékszámítás</i>	<p>Tudja az egyenes és a fordított arányosság definícióját és grafikus ábrázolásukat</p> <p>Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni az arányosság fogalmát.</p> <p>Ismerje és tudja feladatokban alkalmazni a százalék fogalmát.</p>
<i>Hatvány, gyök, logaritmus</i>	<p>Definíciók, műveletek, azonosságok (egész kitevőjű hatványok, racionális kitevőjű hatványok).</p> <p>A logaritmus fogalma, a logaritmus azonosságainak alkalmazása egyszerű esetekben.</p> <p>Tudja értelmezni a hatványozást racionális kitevő esetén.</p> <p>Ismerje és használja a hatványozás azonosságait.</p> <p>Bizonyítsa a hatványozás azonosságait konkrét alap és pozitív egész kitevő esetén.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a négyzetgyökvonás azonosságait.</p> <p>Definiálja és használja az $\sqrt[n]{a}$ fogalmát.</p> <p>Definiálja és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát.</p> <p>Tudja kiszámolni tetszőleges alapú logaritmus értékét 10-es alapú logaritmus segítségével.</p>

<p><i>Egyenletek, egyenlőtlenségek</i></p>	<p>Ismerje az alaphalmaz és a megoldáshalmaz fogalmát. Alkalmazza a különböző egyenletmegoldási módszereket: mérlegelv, grafikus megoldás, ekvivalens átalakítások, következményegyenletre vezető átalakítások, új ismeretlen bevezetése, értelmezési tartomány és értékészlet vizsgálata. Tudja meghatározni szöveges feladatban szereplő változók értelmezési tartományát, és a feladat eredményét összevetni a feladat szövegével.</p> <p>Alkalmazza az egyenleteket, egyenletrendszereket szöveges feladatok megoldásában.</p> <p>Tudjon elsőfokú, egyismeretlenes egyenleteket és elsőfokú, kétismeretlenes egyenletrendszereket Ismerje az egyismeretlenes másodfokú egyenlet általános alakját. Ismerje a másodfokú egyenlet diszkriminánsának fogalmát, és a diszkrimináns előjele és a (valós) megoldások száma közötti összefüggést. Ismerje és alkalmazza a másodfokú egyenlet megoldóképletét. Használja a teljes négyzetté alakítás módszerét.</p> <p>Alkalmazza feladatokban a gyöktényezős alakot.</p> <p>Tudjon másodfokú egyenletre vezető szöveges feladatokat megoldani.</p> <p>Tudjon egyszerű, másodfokúra visszavezethető egyenleteket megoldani.</p> $\sqrt{x + b} = cx + d$ <p>típusú egyenleteket megoldani</p> <p>Tudjon definíciók és azonosságok közvetlen alkalmazását igénylő exponenciális egyenleteket megoldani.</p> <p>Tudjon exponenciális folyamatokkal kapcsolatos problémákat felismerni, modellezni és megoldani</p> <p>Tudjon egyszerű első- és másodfokú egyenlőtlenségeket megoldani</p>
<p>3. Függvények, az analízis elemei</p>	
<p><i>Függvények</i></p>	<p>A függvény matematikai fogalma, megadásának módjai.</p>

<p><i>Függvények grafi- konjai, függvénytranszfor- mációk</i></p>	<p>Ismerje a függvény matematikai fogalmát és az alapvető függvénytani fogalmakat (értelmezési tartomány, hozzárendelés, képhalmaz, helyettesítési érték, értékkészlet). Tudjon szövegesen megfogalmazott függvényt képlettel megadni. Tudjon helyettesítési értéket számítani, illetve tudja egyszerű függvények esetén $f(x) = c$ alapján az x-et meghatározni. Ismerje a kölcsönösen egyértelmű megfeleltetés fogalmát. Ismerje és alkalmazza a függvényeket gyakorlati problémák megoldásánál. Tudjon kölcsönösen egyértelmű hozzárendelést megfordítani, és a megfordított hozzárendelést értelmezni</p> <p>Ismerje, tudja ábrázolni és jellemezni az alábbi hozzárendeléssel megadott függvényeket: $x \mapsto ax + b$, $x \mapsto x^2$ $x \mapsto ax^2 + bx + c$ $x \mapsto \sqrt{x}$ $x \mapsto \frac{1}{x}$ $x \mapsto a^x$</p>
<p><i>Függvények jellem- zése</i></p>	<p>Tudjon értéktáblázat és képlet alapján függvényt ábrázolni, illetve adatokat leolvasni a grafikonról. Tudjon néhány lépéses transzformációt igénylő feladatokat megoldani Transzformációk segítségével ábrázolni: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $f(x)$. Tudja ábrázolni az alapvető függvények transzformáltjainak grafikonját</p> <p>Tudjon egyszerű függvényeket jellemezni grafikon alapján értékkészlet, zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték szempontjából</p>

<p><i>Sorozatok</i></p>	<p>Ismerje a számsorozat fogalmát és használja a különböző megadási módjait (utasítás, képlet, rekurzív definíció)</p> <p>Ismerje a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket.</p> <p>Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat összegképletét.</p> <p>Tudjon olyan feladatokat megoldani a számtani és mértani sorozatok témaköréből, ahol a számtani, illetve mértani sorozat fogalmát és az an-re, illetve az Sn-re vonatkozó összefüggéseket kell használni</p> <p>Tudja a kamatos kamat számítására vonatkozó képletet használni, s abból bármelyik ismeretlen adatot kiszámolni.</p> <p>Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni.</p> <p>Tudjon megtakarítási, befektetési és hitelfelvételi lehetőségekkel és azok kockázati tényezőivel kapcsolatos feladatokat megoldani</p>
<p>4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria</p>	
<p><i>Alapfogalmak, pontthalmazok</i></p>	<p>Ismerje és használja megfelelően az alapfogalom, axióma, definiált fogalom, bizonyított tétel fogalmát.</p> <p>Ismerje a térelemeket és a szög fogalmát.</p> <p>Ismerje a szögek nagyság szerinti osztályozását és a nevezetes szögpárokat.</p> <p>Tudja a térelemek távolságára és szögére (pont és egyenes, pont és sík, párhuzamos egyenesek, párhuzamos síkok távolsága; két egyenes, egyenes és sík, két sík hajlásszöge) vonatkozó meghatározásokat.</p> <p>Ismerje a kör, gömb, szakaszfelező merőleges, szögfelező fogalmát. Használja a fogalmakat feladatmegoldásokban.</p>
<p><i>Geometriai transzformációk</i></p>	<p>Ismerje a síkbeli egybevágósági transzformációk (eltolás, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, pont körüli forgatás) leírását, tulajdonságaikat, és alkalmazza ezeket feladatokban.</p> <p>Tudjon végrehajtani transzformációkat konkrét esetekben.</p> <p>Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek egybevágósági alapeseteit.</p> <p>Ismerje fel és használja feladatokban a különböző alakzatok szimmetriáit.</p> <p>Ismerje a középpontos hasonlósági transzformáció leírását, tulajdonságait.</p> <p>Alkalmazza a középpontos nagyítást, kicsinyítést egyszerű, gyakorlati feladatokban.</p> <p>Ismerje és tudja alkalmazni feladatokban a háromszögek hasonlósági alapeseteit.</p> <p>Ismerje fel a hasonló alakzatokat, tudja felírni a hasonlóság arányát.</p> <p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a hasonló síkidomok területének arányáról és a hasonló testek felszínének és térfogatának arányára vonatkozó összefüggéseket.</p>

Témakör	Követelmények
<p><i>Síkgeometriai alakzatok</i> Háromszögek</p>	<p>Ismerje a síkidomok, testek csoportosítását különböző szempontok szerint</p> <p>Tudja csoportosítani a háromszögeket oldalak és szögek szerint.</p> <p>Ismerje és alkalmazza az alapvető összefüggéseket háromszögek oldalai, szögei, oldalai és szögei között (háromszög-egyenlőtlenség, belső, illetve külső szögek összege, nagyobb oldallal szemben nagyobb szög van).</p> <p>Ismerje és alkalmazza speciális háromszögek tulajdonságait.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó definíciókat, tételeket (oldalfelező merőleges, szögfelező, magasságvonal, magasságpont, súlyvonal, súlypont, középvonal, körülírt, illetve beírt kör).</p> <p>Bizonyítsa az oldalfelező merőlegesek metszéspontjára illetve a belső szögfelezők metszéspontjára vonatkozó tételt.</p> <p>Ismerje és alkalmazza a Pitagorasz-tételt és megfordítását.</p> <p>Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt</p>
<p>Négyszögek</p>	<p>Ismerje a speciális négyszögek fajtáit (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, téglalap, négyzet) és tulajdonságaikat, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.</p> <p>Ismerje a konvex négyszög belső és külső szögeinek összegére vonatkozó tételeket, alkalmazza ezeket</p>
<p>Sokszögek</p>	<p>Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza konvex sokszögeknél az átlók számára, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tételeket. Ismerje a szabályos sokszögek definícióját</p>
<p>Kör</p>	<p>Ismerje a kör részeit, ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.</p> <p>Tudja és használja, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, és hogy külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak.</p> <p>Tudjon szöget mérni fokban.</p> <p>Tudja és alkalmazza feladatokban, hogy a középponti szög arányos a körívvel és a hozzá tartozó körcikk területével.</p> <p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a Thalész-tételt és megfordítását.</p> <p>Bizonyítsa a Thalész-tételt.</p> <p>Bizonyítsa a Thalész-tétel megfordítását.</p>
<p><i>Térbeli alakzatok</i></p>	<p>Ismerje a következő testeket és azok részeit, alkotóelemeit: hasáb, henger, gúla, kúp, gömb, csonkagúla, csonkakúp.</p> <p>Ismereteit alkalmazza egyszerű feladatokban.</p> <p>Henger, kúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp.</p>

<p><i>Kerület-, terület-, felszín- és térfogat-számítás</i></p>	<p>Ismerje a kerület és a terület szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani a háromszög területét különböző adatokból: $t = \frac{a \cdot m}{2}$ $t = \frac{a \cdot b \cdot \sin \gamma}{2}$</p> <p>Tudja kiszámítani nevezetes négyszögek, szabályos sokszögek, továbbá kör, körcikk, körszelet és körgyűrű kerületét és területét. Egyszerű síkidomok és részeik kerülete, területe. Testek felszínének és térfogatának számítása. Hasonló síkidomok és testek különböző mérőszámainak és a hasonlóság arányának viszonya. Ismerje a felszín és a térfogat szemléletes fogalmát. Tudja kiszámítani hasáb, gúla, forgáshenger, forgáskúp, gömb, csonkagúla és csonkakúp felszínét, térfogatát</p>
<p><i>Vektorok a síkban és a térben</i></p>	<p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vektor fogalma, abszolútértéke, - nullvektor, ellentett vektor, - vektorok összege, különbsége, vektor skalárszorosa. <p>Ismerje és alkalmazza feladatokban a következő definíciókat, tételeket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vektor koordinátái, - vektorok összegének, különbségének, skalárral való szorzatának koordinátái
<p><i>Trigonometria</i></p>	<p>Tudja hegyesszögek szögfüggvényeit derékszögű háromszög oldalarányaival definiálni, ismereteit alkalmazza feladatokban. Tudja származtatni tompaszögek szögfüggvényeit a kiegészítő szögek szögfüggvényeiből. Tudja és alkalmazza a szögfüggvényekre vonatkozó alapvető összefüggéseket: pótszögek, kiegészítő szögek, $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$, $\operatorname{tg} \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$</p> <p>Ismerje és alkalmazza a nevezetes szögek (30°, 45°, 60°) szögfüggvényeit. Szögfüggvény értékének ismeretében tudja a szöget meghatározni számológép segítségével. Ismerje és alkalmazza feladatokban a szinusz- és a koszinusztételt. Bizonyítsa a szinusztételt</p>

<p><i>Koordináta-geometria</i></p>	<p>Tudja kiszámítani AB vektor koordinátáit, abszolútértékét Tudja kiszámítani két pont távolságát. Tudja kiszámítani szakasz felezőpontjának koordinátáit, és alkalmazza ezt feladatokban. Tudja felírni egyenesek egyenletét $y = mx + b$, illetve $x = c$ alakban. Tudja kiszámítani egyenesek metszéspontjának koordinátáit. Ismerje meredekséggel megadott egyenesek párhuzamosságának és merőlegességének koordinátageometriai feltételeit. Tudjon megoldani egyszerű geometria feladatokat koordinátageometriai eszközökkel. Tudja felírni adott középpontú és sugarú kör egyenletét.</p>
<p style="text-align: center;"><i>5. Valószínűségszámítás, statisztika</i></p>	
<p><i>Leíró statisztika</i></p>	<p>Tudjon adott adathalmazt szemléltetni. Tudjon adathalmazt táblázatba rendezni és táblázattal megadott adatokat feldolgozni. Értse a véletlenszerű mintavétel fogalmát. Tudjon kördiagramot, oszlopdiagramot és sodrófa (box-plot) diagramot készíteni. Tudjon választani megfelelő diagramtípust egy adathalmaz ábrázolásához, és tudjon a választása mellett érvelni. Tudjon adott diagramról információt kiolvasni. Tudjon grafikus manipulációkat felismerni és javítani diagramok esetén. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: osztályba sorolás, gyakorisági diagram, relatív gyakoriság. Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: átlag, kvartilisek, medián, módusz, terjedelem, szórás. Tudja kiszámítani ismert átlagú adathalmazok egyesítésének átlagát. Tudja a szórást kiszámolni adott adathalmaz esetén a definíció alkalmazásával vagy számológéppel. Tudjon adathalmazokat összehasonlítani a tanult mutatók segítségével</p>
<p><i>Valószínűség-számítás</i></p>	<p>Ismerje és alkalmazza konkrét példák esetén a következő fogalmakat: esemény, eseménytér, elemi esemény, események összege és szorzata, esemény komplementere, egymást kizáró események, független események. Ismerje és alkalmazza a klasszikus (Laplace-)modellt. Tudja meghatározni esemény komplementerének a valószínűségét. Ismerje a szemléletes kapcsolatot a relatív gyakoriság és a valószínűség között. Ismerje és alkalmazza a geometriai valószínűség modelljét. Tudjon valószínűséget számítani visszatevéses és visszatevés nélküli mintavétel esetén. Tudja értelmezni a binomiális eloszlást (visszatevéses modell) és a hipergeometriai eloszlást (visszatevés nélküli modell). Tudjon ezek alkalmazásával konkrét valószínűségeket kiszámítani. Ismerje és alkalmazza a várható érték fogalmát</p>

24.11 Német nyelv

érettségi témakörök - középszint

1. SZEMÉLYES VONATKOZÁSOK, CSALÁD
2. EMBER ÉS TÁRSADALOM
3. KÖRNYEZETÜNK
4. ISKOLA
5. A MUNKA VILÁGA
6. ÉLETMÓD
7. SZABADIDŐ, MŰVELŐDÉS, SZÓRAKOZÁS
8. UTAZÁS, TURIZMUS
9. TUDOMÁNY ÉS TECHNIKA
10. GAZDASÁG

24.12 Mozgóképkultúra és médiaismeret

Érettségi témakörök

1. A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök
  - 1.1 A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
  - 1.2 A technikai kép jellemzői
  - 1.3 A látvány mozgóképi megszervezése
  - 1.4 Szerepjáték
  - 1.5 Montázs
  - 1.6 Mozgóképi elbeszélés
  - 1.7 A mozgóképi alkotások rendszerezése
  - 1.8 A valóság ábrázolásához való viszony
  - 1.9 Cselekményelemzés
  - 1.10 A mozgóképi szövegek jelentése
  - 1.11 Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése
2. Mozgóképi kultúra és tömegkultúra
  - 2.1 A filmkultúra kettőssége
  - 2.2 Műfaji jellemzők
  - 2.3 Intertextualitás, sorozatelv
  - 2.4 A sztár
  - 2.5 A befogadást befolyásoló tényezők a tömegkultúrában
  - 2.6 Reklám
  - 2.7 Show-műsorok
  - 2.8 Televíziós filmsorozatok
  - 2.9 Számítógépes játék
3. A magyar filmtörténet és a filmművészet
  - 3.1 Korstílusok
  - 3.2 A filmtörténet kezdetei, az ősfilm
  - 3.3 A némafilmművészet
  - 3.4 A hangosfilmművészet kialakulása. A magyar film a második világháború előtt
  - 3.5 A modern film
  - 3.6 Az új magyar film a második világháborútól a rendszerváltásig
  - 3.7 A kortárs magyar film
  - 3.8 A film helye a nemzeti kultúrában

4. Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás

- 4.1 A média fogalma és társadalmi szerepe
- 4.2 Mediatizált információforrások használata
- 4.3 A társadalmi nyilvánosság
- 4.4 A valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában
- 4.5 A média és az életmód
- 4.6 A médiaszöveg mint termék
- 4.7 Intertextualitás, sorozatelv

5. Tudatos médiahasználat

- 5.1 Új médiatechnológiák
- 5.2 Online média használata
- 5.3 A befogadást befolyásoló tényezők

6. Médiaintézmények és médiaszabályozás

- 6.1 Hírműsorok
- 6.2 A médiaipar intézményei
- 6.3 A médiaipar ellenőrzése

24.13 Testnevelés (sportismeretek) érettségi témakörök – középszint

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek (Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon. Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng. Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok. Magyar sikersportágak.)

2. A harmonikus testi fejlődés (A testi fejlődés és a mozgásos cselekvés rövid jellemzése általános és középiskolás korban (magasság, testsúly, mozgásfejlődés, terhelhetőség).)

3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében. (Tájékozottság bizonyítása az egészséges életmód kialakításához szükséges alapvető ismeretekben. Az egészséges életmód összetevőinek értelmezése: rendszeres testedzés, megfelelő táplálkozás, aktív pihenés, testi higiénia, lelki egyensúly, a szabadidő hasznos eltöltése, egészségkárosító szokások (alkohol, dohányzás, drog) hatásai és megelőzésük. A testmozgás szerepe az érzellem- és feszültség szabályozásban, stresszkezelésben (mentális egészség).)

4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben (A motoros képességek értelmezése, fejlesztési lehetőségei. A pulzus fogalma, fajtái, mérési lehetőségei, összefüggése az intenzitással. Az erőfejlesztés szabályai.)

5. Gimnasztikai ismeretek (A bemelegítés szerepe és kritériumai. Gyakorlatok javaslata a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok.)

6. Atlétika („Az atlétika, mint a sportok királynője” tételmondat értelmezése. A tanult atlétikai futó, ugró és dobó versenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege. Balesetvédelmi előírások az atlétika oktatása során.)

7. Torna (Torna az iskolai testnevelésben. A női és férfi tornaszerek és az azokon végrehajtható alapelemek ismertetése. A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás gyakorlásnál.)

8. Zenés-táncos mozgásformák (A zenés-táncos mozgásformák egyikének ismertetése: ritmikus gimnasztika, aerobik, néptánc.)

9. Küzdősportok, önvédelem (Páros és csapat küzdőjátékok ismertetése. Egy, az olimpiai játékok programjában szereplő küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése. Küzdőjátékok. Önvédelmi alapismeretek)

10. Úszás (Az úszás jelentősége az ember életében, szerepe az egészségtudatos, aktív életvitelben. Az úszásnemek alapjai. Két úszásnem részletes ismertetése. Az úszás higiénijának ismerete.)

11. Testnevelési és sportjátékok (testnevelési játékok ismertetése, labdajátékot előkészítő testnevelési játék ismertetése; két választott sportjáték=labdajáték alapvető szabályainak (pályaméret, játékosok száma, időszabályok, eredményszámítás, a labdavezetésre, a támadásra és védekezésre vonatkozó szabályok), valamint alapvető technikai, taktikai elemeinek bemutatása) Személyes és társas folyamatok a játéktevékenységben (asszertivitás, sikerorientáltság, kooperáció)

12. Alternatív környezetben üzhető sportok és mozgásformák (Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben üzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak bemutatása. Alapvető ismeretek a táborozásokról.)

Testnevelés (sportismeretek) érettségi szóbeli témakörök - emelt szint

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek (Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története, kiemelkedő események a játékokon. Olimpiai zászló, szimbólum, jelszó, embléma, olimpiai láng. Magyarok az olimpiai versenyeken, magyar olimpiai bajnokok, magyar sikersportágak. Paralimpiai játékok. Téli olimpiai játékok és az ott elért magyar sikerek. A NOB és a MOB feladatai, szerepük az olimpiai eszme ápolásában.)

2. A harmonikus testi fejlődés (Legfontosabb testméretek (magasság, testsúly, testarányok) alakulása a fejlődés során. A mozgásos cselekvések változása az életkor függvényében. A motoros képességek változása a különböző életkorokban. A serdülőkor testi és mozgásos cselekvés fejlődésének specialitásai.)

3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában, és a személyiség fejlesztésében (A testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatása. Az egészséges életmód meghatározó tényezői. Szendélybetegségek és a doppingszerek használatának veszélyei. Az egyéni és a csapatsportok hatása a személyiségfejlődésre. Az élethosszig tartó sportolás lehetőségei.)

4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben (A motoros képességek, a fizikai és a szellemi teherbíró képesség jellemzése. Az edzetségi állapot mérésének lehetősége. Az egyes motoros képességek és a sportágak kapcsolata. Egyszerű képességfejlesztő módszerek.)

5. Gimnasztikai ismeretek (A gimnasztikai gyakorlatok csoportosítása. A gimnasztikai gyakorlatok felhasználása a testedzésben. Gyakorlatjavaslatok a testtartás javítására és a különböző kondicionális és koordinációs képességek fejlesztésére. A gimnasztikai gyakorlatok sportági szerepe.)

6. Atlétika (Az atlétikai mozgásformák csoportosítása. Az atlétika, mint előkészítő sportág bemutatása. Fizikai törvényszerűségek érvényesülése az atlétika versenyszámaiban. Az atlétika mozgásanyagának kapcsolata más sportágakkal. Képességfejlesztés az atlétika mozgásanyagával. A tanult atlétikai mozgásformák összehasonlítása. Magyar sportolók az atlétika élvonalában.)

„A bölcs tanítás az élet forrása.”
(Példabeszédek 13:14.)

7. Torna (A női és férfi torna versenyszámai. A különböző tornaszereken végrehajtható alapelemek és a legfontosabb baleset- megelőző eljárások. A tanult talaj- és szertornaelemek technikai végrehajtásának és a segítségnyújtás módjainak ismerete. A torna értékelési rendszere. Magyar tornászok a világ élvonalában, kiemelkedő nemzetközi eredmények.)

8. Zenés-táncos mozgásformák (A ritmikus gimnasztika és az aerobik bemutatása. Az esztétikum szerepének megítélése a zenés-táncos mozgásformákban. A versenygyakorlatok speciális mozgásformái.)

9. Küzdősportok, önvédelem (A küzdősportok szerepe az iskolai testnevelésben. Előkészítő páros és csoportos küzdőjátékok. A grundbirkózás, a dzsúdó és a karate szabályai. Magyar küzdősportolók a világ élvonalában.)

10. Úszás (Az úszás jelentősége az ember életében. Az úszás és a vízi sportok higiéniéje. Az úszásnemek és jellemzőik. Az úszásnemek technikai végrehajtásának leírása. Az úszás alapvető versenyszabályai. A szabadvízi és az uszodai úszás különbségei. Fizikai törvényszerűségek érvényesülése az úszásban. A vízből mentés végrehajtása. Kiemelkedő magyar eredmények az úszósportban.)

11. Testnevelési és sportjátékok (A négy iskolában tanult sportjáték bemutatása. A sportjátékokat előkészítő testnevelési játékok ismerete: labdaérintéssel, -vezetéssel, -átadással, célfelületre történő továbbítással és az összjátékkal kapcsolatosan. Két sportjáték összehasonlítása a legfontosabb jellemzők alapján (pályaméret, játékoszám, pontszerzés, időtartam, csere, időkérés, technika, taktika stb.). A sportjátékokhoz szükséges képességrendszer. Magyarok a sportjátékokban, sikeres labdajátékok.)

12. Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák (Egy-egy választott, alternatív környezetben, teremben, földön, vízben, levegőben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése. Baleset-megelőzés. Felszerelések, és azok karbantartása. A választott sportágak népszerűsége, elterjedése a világban, hazai ismertség, eredmények. Kirándulás, túrázás és táborozási lehetőségek, alapvető táborozási ismeretek.)

24.14 Történelem

Érettségi témakörök - középszint

Esti – Nappali munkarend

1. Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
2. A görög és a római építészet
3. A zsidó monoteizmus
4. A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése
5. Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában
6. Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai
7. A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
8. Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon
9. Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák
10. A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok
11. Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet
12. IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés
13. Az Aranybulla legfontosabb elemei
14. A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó
15. Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai
16. Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek
17. A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyrendszer átalakulása)
18. A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon
19. Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
20. A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás
21. Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1514-1568)
22. Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
23. A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontja és a szatmári béke
24. Magyarország újraneépülése és újraneépítése a XVIII. században
25. A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése
26. A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata
27. Mária Terézia és II. József reformjai
28. Politikai eszmék a XIX. század első felében; új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus
29. Az ipari forradalomelső hulláma: textilipar, közlekedés, gyárpar
30. A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágykérdés, a polgári alkotmányosság kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája
31. Az 1848. márciusi pesti forradalom és az áprilisi törvények

32. Az 1848/49-es szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaiával és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése
33. Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban és Magyarországon; Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon
34. A szocializmus eszméje (marxizmus)
35. A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján
36. Az osztrák-magyar kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet
37. Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában
38. Az első világháború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
39. A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918-1920-ban
40. A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
41. A nemzetiszocialista Németország
42. A kommunista Szovjetunió
43. Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években
44. Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon a világháborúk korában
45. A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátszág, ellenállás)
46. A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
47. A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
48. Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérré vált ország, deportálások a Szovjetunióba
49. A szovjet-amerikai szembenállás, a két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
50. Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában
51. A Rákosi-diktatúra; a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején
52. Az 1956-os forradalom okai és céljai, a kormánypolitika változásai, a szabadságharc leverése, a megtorlás
53. A kádári diktatúra – A pártállam, a téveszesítés, a tervgazdaság, a kultúrpolitika, az elnyomás változó formái –a kádári alku
54. A rendszerváltoztatás Magyarországon (1989-1991); A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása
55. Az Európai Unió főbb szervei és működésük
56. Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig
57. Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer

58. A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)
59. A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

BAPTISTA OKTATÁS

25 Mellékletek

Hatályossági, nyilvánossági záradék

A pedagógiai program hatálya

Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a 2015. szeptember 1-jétől érvényes és 2018. február 26-án, 2019. augusztus 30-án, 2019. augusztus 30. módosított, a módosításokkal egybeszerkesztett pedagógia program alapján.

A pedagógiai programban található helyi tanterv 2015. szeptember 01. napjától kerül bevezetésre. A Bibliaismeret tantárgy oktatása 2015. szeptember 01. napjától kilencedik és tízedik évfolyamon, felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

A jelen pedagógiai program a NAT2020-hoz illeszkedő gimnáziumi és sportiskolai kerettanterv alapján készült.

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/912_evfolyam_sportiskolai_kerettanterv.docx

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_fenottoktatas/9_12_evfolyam

A pedagógiai program tantárgyi helyi tanterv 2020.szeptember 1-jétől kilencedik évfolyamtól, felmenő rendszerben kerül bevezetésre. Az átmeneti időszakra a 2012-es NAT szerinti pedagógiai program kifutó rendszerben párhuzamosan volt érvényes. A 2022-23-es tanévvel az átmeneti időszak befejeződött.

A jelen pedagógiai program a 2023-24-es tanévtől a NAT 2020-hoz illeszkedő gimnáziumi és sportiskolai kerettantervnek megfelelően minden évfolyamra

Ezen pedagógiai program érvényessége 2023. szeptember 01. napjától az új pedagógiai program hatályba lépéséig szól.

A program módosítása:

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

Jogszabályi megfelelés:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet
- NAT 2020

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/kerettanterv/912_evfolyam_sportiskolai_kerettanterv.docx

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iskolarendszeru_fenottoktatas/9_12_evfolyam

A program fellelhetősége

A pedagógiai program végleges változatának egy példányát az iskola könyvtárában helyezzük el, feltöltjük a KIR Szülői Információs Rendszerébe és a honlapunkra <https://kpgimi.hu/dokumentumok/> is. Itt tanulmányozhatják az érdeklődő szülők és diákok. Emellett elhelyezünk egy-egy példányt az iskolai informatikai hálózaton és az igazgatói irodában is.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

BAPTISTA OKTATÁS

**TANTÁRGYANKÉNTI HELYI TANTERVEK:
Mellékelve CD-n.**

BAPTISTA OKTATÁS

BAPTISTA OKTATÁS

Nyilatkozat
(munkaközösség)

A **Kovács Pál Baptista Gimnázium** szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.

Dátum: 2023. augusztus 30.

Humán munkaközösség-vezető

Nyilatkozat
(munkaközösség)

A **Kovács Pál Baptista Gimnázium** szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.

Dátum: 2023. augusztus 30.

Természettudományi
munkaközösség-vezető

Nyilatkozat
(munkaközösség)

A **Kovács Pál Baptista Gimnázium** szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.

Dátum: 2023. augusztus 30.

Idegen-nyelvi munkaközösség-
vezető

Nyilatkozat
(munkaközösség)

A **Kovács Pál Baptista Gimnázium** szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.

Dátum: 2023. augusztus 30.

Osztályfőnöki munkaközösség-
vezető

Nyilatkozat
(munkaközösség)

A **Kovács Pál Baptista Gimnázium** szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.

Dátum: 2023. augusztus 30.

BECS munkaközösség-vezető

Nyilatkozat
(munkaközösség)

A **Kovács Pál Baptista Gimnázium** szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.

Dátum: 2023. augusztus 30.

Tehetség-gondozó
munkaközösség-vezető

Nyilatkozat
(munkaközösség)

*A Kovács Pál Baptista Gimnázium szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.*

Dátum: 2023. augusztus 30.

Testnevelés munkaközösség-
vezető

Nyilatkozat
(munkaközösség)

*A Kovács Pál Baptista Gimnázium szakmai munkaközösség(ei) képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a munkaközösség(ek) a **Pedagógiai program** – adott szakterületet érintő kérdéseiben – **véleményezési jogát** gyakorolta/gyakorolták.*

Dátum: 2023. augusztus 30.

Tutor munkaközösség-vezető

Nyilatkozat
(nevelőtestület)

A Kovács Pál Baptista Gimnázium Nevelőtestülete képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolja. A Nevelőtestület 2023. aug. 30.-n megtartott értekezletén a szakmai munkaközösség(ek) – szakterületüket érintő – véleményének kikérése után a Pedagógiai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Dátum: 2023. augusztus 30.

nevelőtestület nevében

Nyilatkozat
(fenntartó)

A **Fenntartó** képviselőtében a **Kovács Pál Baptista Gimnázium** Pedagógiai programját az Nkt. 32. § (1) bek. i.) pontja alapján jóváhagyom.

Dátum: 08.31.....

_____
fenntartó

BAPTISTA OKTATÁS